2014. JÚNIUS LVII/3.

magyar grafika

NAGY FORMÁTUMÚ NYOMTATÁS

Magyar Grafika 2014. JÚNIUS LVII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

magyar grafika
2014. JÚNIUS LVIII/3.

A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület mint a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége tagegyesületének szakmai folyóirata

Főszerkesztő: Faludi Viktória
Lapterv: Maczó Péter
Korrektor: Endzsel Ernőné

Szerkesztőbizottság
Eiler Emil, dr. Garáné Bardóczy Irén, Maczó Péter, Péterfi Sándor, Szentendrei Zoltán, Szikszay Olivér

A Magyar Grafika védnökei
Bálint Csaba, Burger László, dr. Egyed Béla, dr. Endrédy Ildikó, dr. Horváth Csaba, Jászkuti László, Kelemen Eörs, Lendvai László, dr. Peller Katalin

Kiadó
Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület
1135 Budapest, Tahi út 53-59.
Telefon: 06 1 783 0347
E-mail: faludi@mgonline.hu
Honlap: www.mgonline.hu
facebook.com/MagyarGrafika
Felelős kiadó: Fábián Endre elnök

Nyomdai előkészítés: Aldus Grafikai Stúdió

Nyomtatás: Progresszív Nyomda Kft.
Felelős vezető: Kovács I. Zoltán
Kötészeti munkálatok: Stanctechnik Kft.
Felelős vezető: Hermann Tibor

Terjeszti a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület
Előfizethető a titkárságon
Egyes szám ára a titkárságon: 1000 Ft+áfa, postázva: 1200 Ft+áfa
Előfizetés egész évre: 7200 Ft+áfa
Megjelenik évente hatszor

Külföldön terjeszti
a Batthyány Kultur-Press Kft.
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
Telefon: +36 1 201 8891
E-mail: batthyany@kultur-press.hu

Hirdetésfelvétel a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület titkárságán
Index: 25537
HU ISSN 0479-480X

Borítókarton: Carta Elega 230 g/m²
Belív: Kriebcoat Superior Silk 80g/m²

Borító: Maczó Péter

tartalom

Faludi Viktória	Kedves Olvasónk!	3
Faludi Viktória	Pogresszív Nyomda Kft.	4
	Eurojet Hungária Kft.	8
Faludi Viktória	Magyarországi LFP-tapasztalatok	9
	Darth Vader és KAP	16
Seres Jonatán	A tízezer mérföldes utazás	18
Gera Attila	Brutális megoldások…	22
Faludi Viktória	Regiszter Display és Plakátnyomda	26
	Új irányt szab a nyomdaiparnak a Xerox	28
	Életre kelti a nyomatokat a Xerox	29
	Esko-újdonságok a Fespáról	30
	Arizona a Canon új zászlóshajója	32
	Építse jövőjét a nyomtatásra!	34
	Látogatás a Poing-i Experience Centerben	36
Németh Nikoletta	Miért nem szárad a festék?	38
	Horizon – Interpack 2014	41
	Innováció a vállalati rendszerben – Marzek Kner Packaging	42
	PNYME XXX. rendes közgyűlés	46
Tiefbrunner Anna	Csomagolástechnológus és papíros szakmai nap	49
Wunderlich Péter	A XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál	51
	Tízből négy olvasó illegális forrásból is letölt, hogy hozzájusson a keresett e-könyvhöz	52
	NYPSZ Gazdasági Konferencia	54
	Hess András-díjazottak	56
Barna Zsuzsanna	Segítség a külpiacra jutáshoz	57
Maczó Péter	Kiállítás és könyvbemutató a Petőfi Irodalmi Múzeumban	60
Maczó Péter	Haiman	66
	Diplomakiállítás	68
	Búcsú Kelényi Ákostól	70
Persovits József	Eiffel Palace	72
Füzesné Hudák Julianna	Kner-könyv – A könyvművészet mesterei	74
Bánfi Szilvia – V. Ecsedy Judit	Plakátalakú nyomtatványok a régi kolozsvári nyomdákból	75

magyar nyomdatermék
NYOMDA- ÉS PAPÍRIPARI SZÖVETSÉG

KRIEBCOAT

MetsäBoard

Kedves Olvasónk!

Júniusi számunk fő témája a nagyformátumú nyomtatás, ami egyre nagyobb jelentőséggel bír. Gondoljunk csak bele, a hétköznapi életben észrevétlenül milyen sokféle formában vesznek körül bennünket a nagyformátumú nyomatok, szinte lépten-nyomon ilyen nyomdatermékekbe botlunk. E piac képviselői közül szólaltatunk meg nyolcat, akik között friss vállalkozás és régi motoros is szerepel, sőt a megrendelői oldal tapasztalatait is megosztja velünk Gera Attila „Brutális megoldások" című írásában.

A nagyformátumú nyomtatás új korszakba lép azzal a technológiai fejlesztéssel, ami a minőség, sebesség, ár hármasát célozza. Az LFP-piacon május végén bemutatott Canon-, Esko- és HP-újdonságokról is olvashatnak hasábjainkon.

A marketing egyre nagyobb szerepet játszik az üzleti életben, és a nyomdák életében is. Nemcsak azért, mert sok megrendelést marketingcélok megvalósítására kivitelez a nyomdaipar, hanem azért, mert a piaci versenyben ez egy fontos eszköz. Aki szeretné kicsit közelebb érezni magához ezt a szakterületet, annak szeretettel ajánlom Marketingakadémia sorozatunk „A tízezer mérföldes utazás" című részét, ami a tervezés gyakorlati megvalósításában segít. A cikkhez letölthető melléklet is tartozik.

Beszámolunk a XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválról, és az olvasási szokásokról itt készült felmérés kivonatát nyomtatásban, a teljes tanulmányt online tesszük hozzáférhetővé.

Túl azon, hogy a nyár sok nyomdának az uborkaszezon beköszöntét is hozza, egyben lehetőséget kínál a tervezésre, a szakirodalom tanulmányozására és új dolgok kipróbálására. Tartsanak velünk a nyáron is, honlapunk www.mgonline.hu és Facebook-oldalunk www.facebook.com/MagyarGrafika folyamatosan frissül, a PNYME készül az őszi programokra, amiről a www.pnyme.hu honlapon lehet aktuális információkra lelni.

Kívánok napsütötte nyarat és annyi pihenést, amennyire csak szükség van a feltöltődéshez.

Tisztelettel:

Fakuti Viktória
főszerkesztő

Progresszív Nyomda Kft.

Faludi Viktória

A nyomda története akár példaként is szolgálhat azoknak, akik sikerre akarják vinni kisvállalkozásukat, és azoknak is, akik a pillanatnyi nehézségből erényt kovácsolva a teremtést és a sikert választják. A szó szoros értelmében vett családi vállalkozás alkalmazottainak csaknem fele rokoni kapcsolatban áll. A családi jelleg érezhető az üzem hangulatos étkezőjében, de az irodában és egyéb helyiségekben is a „csak úgy, mint otthon" gondossága, rendszeretete és odafigyelése tapasztalható.

PROGRESSZÍV NYOMDA

Nyomdaipari Szolgáltató Kft.
5600 Békéscsaba, Erkel u. 2.
Telefon/Fax: (66) 328 360
Internet: www.progresszivnyomda.hu

Ez persze fordítva is igaz, egy családi vacsora vagy ünnepi összejövetel néha termelési értekezletbe csap át. Ugyanakkor a nyomda a legkorszerűbb eszközökkel, professzionális minőségben termel és pontosan szállít. Kovácsné Tyirják Katalin, Kovács I. Zoltán és ifj. Tyirják Pál mesélt a Progresszív Nyomda születéséről, hétköznapjairól és jövőjéről.

BÉRLEMÉNYBŐL SAJÁT INGATLANBA

A mára tizenöt fős vállalkozás 2004. május 21-én kezdte meg tevékenységét jelenlegi helyén, Békéscsabán, az Erkel utcában. A bérelt ingatlant teljesen felújították, igényes, szép környezetben dolgoznak. A falakat szakmatörténeti képek díszítik, már első pillantásra látható, érezhető, itt a nyomdászat iránt elkötelezett emberek tevékeny-

ifj. Tyirják Pál, Kovács I. Zoltán és felesége, Kovácsné Tyirják Katalin

kednek. A tízéves jubileumot új tervekkel ünnepelték, saját ingatlant vásároltak, ahol a hajdani harisnyagyár, majd fröccsöntő üzem elhagyott épületében nem csupán a sok költséget és fáradtságot igénylő felújítási munkát, hanem inkább a lehetőségeket látták meg: szép, tágas, világos helyiségek, remek folyamatszervezés és logisztika mellett nem utolsósorban a jó megközelíthetőség a dolgozók és a megrendelők számára. Ilyen születésnapi ajándék persze nem pottyan csak úgy az égből, a tulajdonosok minden erejüket és idejüket a cég felvirágoztatására fordítják ma is.

TECHNOLÓGIA

A Progresszív Nyomda 2008-ban a megyében elsőként vezette be a Staccato 10-es ráccsal való nyomtatást, a visszatérő munkák színazonosságát saját colormanagementjük biztosítja, melyhez a legkiválóbb műszerezettséggel rendelkeznek (X-Rite ICPlate2, 530-as Spektrofotométer, EasyTrax nyomatleolvasó, EyeOne Publish Pro2 spektrofotométer). A színkezelésük alapjait a legújabb nyomdai szabványok figyelembevételével folyamatosan fejlesztik (jelenleg pl. Fogra39, ISO 12647). Kötészetük fejlesztése is a megrendelők igényeit követte. Hajtogatást, füzetkészítést, stancolást, kasírozást, spirálozást vállalnak bérmunkában is. Jó kapcsolatban állnak olyan vállalkozásokkal, akik a nyomdaipari késztermékgyártás egyes speciális részeit végzik (pl. thermofóliázás, UV-lakkozás, PUR ragasztókötés). A nyomdában 2011-ben került bevezetésre az ISO 9001:2008 minőségbiztosítási rendszer.

INDUL, KIGURUL, FELSZÁLL...

„Az első nagyobb volument képviselő megrendelésünk, a Gyopárosi szórólap, gyakorlatilag a márciusban alapított cég és az áprilisban termelésbe állított nyomógép első munkája volt. Mire összeállt a gépparkunk, jött a nyári uborkaszezon, amitől ez a megrendelés mentett meg minket. Áfahitellel és nyomógéplízinggel a nyakunkban eladtuk az autónkat, és vágógépet vettünk az árából. Pali összes megtakarításából linóleumot, cseréplécet és gipszkartont vásároltunk" – emlékszik vissza Katalin, aki a cég könyvelését, pénzügyeit, minőségbiztosítási rendszerét tartja kézben, de emellett néha „beugrik" a kötészetre is, ha a helyzet úgy kívánja. Az eddigiekből is gyorsan kiderült, hogy a társaság a lehetőségekből a legtöbbet, a legjobban és leggyorsabban hozza ki.

KOVÁCS I. ZOLTÁN

Cégtulajdonos, eredendően tanár és informatikus, a formakészítés „feketeöves mestere".

„Biológia-kémia szakos tanárnak tanultam, de hamar rájöttem, ez nem nekem való hivatás, így tovább tanulva informatikusnak képeztem magam, és nyomdai pályafutásomat a Hungária Nyomdában kezdtem, ahol rendszergazda, majd a formakészítési csoport vezetője lettem. Az országban az első Creo-Scitex CtP nálunk került beüzemelésre, s már akkor nagyon megszerettem a korszerű technikát, ami megsokszorozza lehetőségeinket a minőség és a gyorsaság tekintetében is. Öröm volt korszerű dolgok közelében lenni, de a legjobb, ami a Hungária Nyomdánál történt velem, hogy megismertem Katit. A Hungáriánál közösen töltött időszak rövid volt, mindketten váltottunk. Ezt követően én a DTP Printnél dolgoztam, majd megalapítottam a saját cégemet, a stúdiót, Progresszív Műhely Bt. néven. Egy közös családi ebédnél eszméltünk arra, hogy tulajdonképpen a családban minden szakember megvan ahhoz, hogy egy önálló nyomdát alapítsunk, így kézenfekvő volt az összeolvadás, és Progresszív Nyomda néven folytattuk a közös tevékenységet. Később, 2008-ban, amikor kisvállalkozás lévén megvettük a CtP-t, meglepetést okoztunk vele, de az idő igazolta ezt a döntésünket" – nyilatkozta Kovács I. Zoltán.

KOVÁCSNÉ TYIRJÁK KATALIN

Cégtulajdonos, közgazdász és minőségbiztosítási szakember, feleség és kétszeres anyuka. „Nekem a nyomdászathoz annyi közöm van, hogy beleszülettem egy nyomdászcsaládba, édesapám, Tyirják Pál, a Kner Nyomda oszlopos tagja volt több évtizeden keresztül. Friss diplomásként a Hungária Nyomdában pénzügyi csoportvezetőként kezdtem, majd főkönyvelőként dolgoztam. Öt év elteltével egy mezőgazdasági céghez mentem át, majd nem sokkal ezt követően megalapítottuk a Progresszív Nyomdát, rá két és négy évre megszülettek a gyerekek. Zoli megoldotta, hogy otthonról is lássam a hálózatot, így a két kicsi mellett a cég ügyeivel is foglalkozhattam. Mivel kevesen vagyunk, akár egy ember hiányát is azonnal megérezzük. Volt olyan, hogy éjszakai műszakban beálltam a hajtogatógéphez, hogy a hiányzó kolléga munkáját pótoljam. Feszített tempóhoz vagyunk hozzászokva, ilyen piacot szolgálunk ki" – tudtuk meg Katalintól.

IFJ. TYIRJÁK PÁL

Cégtulajdonos, alapképzettségét tekintve gépmester, széles körű tapasztalatra tett szert a termelésben, gyártás-előkészítésben és ügyfélkapcsolatban.

„Nem látjuk előre a megrendelésállomány zömét adó tömeget, van néhány fix, egész évre előre lekötött munka, de többnyire a pillanatnyi igényekhez igazodva alakítjuk a termelésprogramozást. Gyakran 24 óránál is kevesebb idő jut egy termék átfutására az állomány beérkezésétől a postai feladásig. Gyorsan tudunk reagálni a piac rezdüléseire. Nem az árversenyben vagyunk bajnokok, van olyan tender, ahol már az elején kiszállunk, mert csak a számunkra is megfelelő áron vállalunk be munkát. Ugyanakkor szeretnek bennünket a beszállítók, mert kínosan ügyelünk a számlák pontos fizetésére, sőt ha tehetjük, skontót alkalmazunk, amit a beszállítók kedvezményekkel jutalmaznak.

Megrendeléseink az ország legkülönbözőbb területeiről jönnek, 90 százalékuk nem helyi partnereknek készül. Nyomdánk fő profilja a kis- és közepes példányszámú reklámanyagok, katalógusok, könyvek, címkék, dobozok gyártása, hajtogatott, tűzött, spirálozott, stancolt kivitelben. Vállalunk kézzel készített termékek gyártását is kisebb példányszámban. A kiadványok elkészítését a tervezési fázistól, a nyomdai előkészítésen, fotózáson át a késztermék legyártásán keresztül egészen a szállításig vállaljuk" – mondta Tyirják Pál.

EUROJET HUNGÁRIA KFT.

Az Eurojet 2005 óta van jelen a nyomdák beszállító partnereként a szélesformátumú nyomtatás területén. Az eltelt kilenc évben az Eurojet az LFP szegmens zászlóshajója lett. A közelgő jubileum kapcsán beszélgettünk Molnár Szabolcs ügyvezetővel.

Miért ezt a területet választották?

Mert nálunk lételem az innováció. A mai napig érezhető a szélesformátumú nyomtatásban a töretlen fejlődés, amely kezdetben a kapacitás folyamatos növelésében, most pedig újabb és újabb szegmensek meghódításában mutatkozik meg.

Mi jelenti a legnagyobb kihívást?

A legnagyobb kihívás megőrizni a proaktivitásunkat, újító szemléletünket, miközben gyorsan, jó áron minőségi szolgáltatást nyújtunk. Mindkét ismérvünk nagy odafigyelést igényel.

Mi az Eurojet erőssége?

Egyike vagyunk annak a két cégnek a magyar piacon, aki teljes körű kiszolgálást, és ezzel maximális gyártási biztonságot tud nyújtani partnereinek. Fel tudunk építeni a megfelelő gépekkel akár a nulláról egy szélesformátumú nyomdát. Működés közben el tudjuk látni alapanyaggal, festékkel, fogyóanyagokkal, meghibásodás esetén pedig saját szakszervizünk gondoskodik a gyors megoldásról.

Milyen gyártókat, márkákat találunk a kínálatban?

Nagy hangsúlyt fektetünk az állandóságra, ha alapanyagról van szó. Nyomtatóink és utófeldolgozó gépeink esetén pedig a hitelesség számít. Ezek az eszközök valóban úgy és azt tudják, amit mondunk róluk.

Több mint 30 nemzetközi partnerünk közül néhány példa: HP, MACtac, Summa, Mutoh, VHF, Olfa, Yellotools, Keencut, Politape, Tesa.

Mi most az aktuális trend a szélesformátumú nyomtatásban?

Az egyik jelentős irány a szélesformátumú nyomtatás megjelenése a belsőépítészetben. Egyedi tapéták, bútorlapok, ajtók, árnyékolók elkészítésére is lehetőség van ezzel a technológiával és sok szolgáltató nyit is ebbe az irányba. A másik átrendeződés a textilnyomtatás digitalizálódásában látható.

Milyen bővítési, fejlesztési terveik vannak?

2013 nyarán bővítettük alapanyag-vágási gépparkunkat egy korszerű, nagyteljesítményű táblavágóval és egy tekercsvágó, áttekercselő géppel. Így a nagy mennyiségű táblavágási feladatokat és a plotterfóliák kiszerelését is gyorsan el tudjuk végezni.

Emellett idén indítottuk el saját, országos kiszállítási szolgáltatásunkat. A nagyméretű táblák szállítása logisztikai partner közreműködésével nem volt megoldható. Sokkal rugalmasabbá váltunk és jobb minőséget is tudunk nyújtani.

Az év elején vezettük be az SAP vállalatirányítási rendszerét, hogy az egyes területek teljes integritását biztosítsuk. Már látható volt, hogy a folyamatos növekedés elkerülhetetlenné teszi majd egy ilyen komplex rendszer bevezetését. Sokkal hatékonyabbá vált az információáramlás és új lendületet adott nekünk a folyamataink teljes átláthatósága.

Magyarországi LFP-tapasztalatok

REPREZENTATÍV KÖRKÉP

Faludi Viktória

Hétköznapi ember nem is gondol rá, hogy lépten-nyomon nyomatokkal van körülvéve, gondoljunk csak bele, ha a klasszikus nyomdatermékeket – könyveket, újságokat, magazinokat, szórólapokat – és a mára egyre jelentősebb teret hódító csomagolásokat nem számítjuk, még mennyi minden eleme a grafikus kommunikációnak! Beltéren a szőnyegtől a függönyökön és kárpitokon túl, a rajtunk lévő divatos ruhákon át a falon függő dekorációig szinte minden lehet nyomtatott termék. Szeretnénk a figyelmet most a nagyformátumú nyomtatásra irányítani! Mivel nem egy klasszikus termékről, hanem többnyire egyedi tartalommal és technikai paraméterekkel bíró portékáról van szó, a feladat sem szokványos. A dekorációs piac képviselői után a digitális technológiával vagy azzal is rendelkező nyomdák nyitottak az ink-jet technológia e különleges és szép területe felé. Közülük kérdeztünk néhányat az elmúlt időszak tapasztalatairól, tanulságairól és a jövőbeli terveikről.

Marácz Csaba

Kezdetek és géppark

A Reactor Kft. indulásakor nyomdai film levilágításból teremtette elő a betevőt. A 2000-es évek elején aztán az ezt szükségtelenné tevő közvetlen nyomólemez-készítés (CtP) elterjedését látva keresni kezdtük azokat a területeket, ahol meglévő ügyfélkörünkre alapozva, nyomdai, színtani és szoftveres ismereteinket tovább kamatoztathattuk.

2003-ban vettük meg az első nagyformátumú plakátnyomtatónkat, egy vízbázisú festéket alkalmazó berendezést. Azóta kötészettel együtt egy teljes íves digitális nyomdai részt is felépítettünk, a nagy formátum terén pedig mára számos különböző technológiát alkalmazó eszközt is hadrendbe állítottunk. Hogy választ tudjunk adni a legkülönbözőbb alkalmazási területek kihívásaira, ma már van latex, UV, ecosolvent és vízbázisú pigmentes festéket használó gépünk is, s az utófeldolgozást is jó néhány berendezés – többek között számítógép-vezérelt maró-, vágóasztal is – segíti.

Kihívások és fejlődés

Kezdetben az új üzletág bevezetése, jelenleg pedig a sok apró és szerteágazó munka hatékony és gazdaságos elvégzése jelent kihívást.

A legnagyobb volumen egy ügyfélnek 15 000 nm/éves öntapadós fólia gyártása volt, kevésbé jövedelmező, ám szakmailag izgalmasabb munkánk azonban számtalan van. Készítünk térhatású és mozgásélményt is adó lencsesoros (lentikuláris) nyomtatást éppúgy, mint művészi igényű reprodukciókat. Gyártunk megszemélyesített termékcsomagolást, egyedi totemoszlopot, nyomtatunk közvetlenül vonat ablaküvegre éppúgy, ahogy fára és kőre is.

Erősségek

Az eszközeink beszerzésénél – sok esetben akár a termelékenység és üzemeltetési költségek rovására is – a nyomatminőséget helyeztük előtérbe. Ezért mi a tömegtermelés árversenyét a hozzáadott értékekkel próbáljuk elkerülni. Sajnos azonban a rendkívül alacsony (sokszor egy-két példányos) megrendelések haszna a beállások, próbák révén nemegyszer minimálisra csökken.

Munkaszervezés és ügyfelek

Az extrém határidők mindennaposak, így akár óránként is megváltozhat a gyártási ütemezés. Egy integrált termelést is figyelemmel kísérő rendszer kiválasztása, bevezetése folyamatban van. Főként céges vevőket (B2B) szolgálunk ki, megrendelőink szinte kizárólag folyamatosan visszatérő ügyfelek.

Megrendelői igények
Megrendelőink között számos reklámügynökség, kiállításszervező cég is van, akik kifejezetten igénylik az új, egyedi, szokatlan (figyelemfelkeltő) megoldásokat. Beruházásainkat is főként ennek szellemében hajtjuk végre, többnyire nem is a kapacitás növelése, mintsem az újabb kivitelezési lehetőségek megteremtése, ill. a minőség további javítása a cél. A lakosság irányába kizárólag egy web2print rendszerrel merünk majd nyitni, de most nem ez az elsődleges fejlesztési irány.

Marketing és fejlesztési tervek
Cégünk jelenleg főként szájhagyomány útján válik egyre ismertebbé, egyelőre a Facebookon és a LinkedIn-en is megtalálhatók vagyunk, de tervezzük a nagyobb marketingaktivitást.

Számos területen szeretnénk továbblépni. A fő prioritás a vállalatirányítási rendszer bevezetése, de reményeim szerint hamarosan újabb tekercses plakátnyomtató géppel, ill. íves digitális nyomdagéppel is gazdagodunk.

COLORPOSTER

Kubovics László

Az indulás és kihívások
2002-ben kerültünk kapcsolatba a nagyformátumú nyomtatással, az akkori Colorspan-nyomtatók európai képviseletével. Úgy ítéltük meg, hogy a nagyformátumú nyomtatásban vannak távlatok, illetve nagy fejlődési lehetőség. Úgy gondoltuk, hogy elsősorban a lakossági felhasználókat szeretnénk kielégíteni, de közben a céges megrendelők száma került túlsúlyba, amit folyamatos fejlesztésekkel követtünk le (pl. nagyobb kapacitású, szélesebb nyomtatók).

A tevékenység indulásakor az eszközök beszerzése jelentette a legnagyobb feladatot. Jelenleg, mivel a piacon jóval erősebb szereplők vannak, a munka megszerzése a legnagyobb probléma.

Legfontosabb megrendelők
Igen jó kapcsolatot építettünk ki múzeumok, kiállításszervezők felé, melynek révén számos nívós kiállítás kivitelezését végeztük: Munkácsy, Goya, Aba Novák, Shagal stb.

Piacpolitika
Mostanában jellemzően (mivel a vevők nagyon árérzékenyek) a versenyképes árképzés, a minőség, illetve a szállítási határidő a legfontosabb tényezők. Mivel szinte majd minden cég hasonló eszközökkel rendelkezik (teljesítményében természetesen lehetnek eltérések), ezért a pontos és gyors határidőre történő teljesítés a legfontosabb.

Munkaszervezés, megrendelésállomány
A megrendelők természetesnek veszik, hogy minden anyag bármilyen mennyiségben rendelkezésre áll egy nagyformátumú szolgáltatónál. Ez a hatás tovább gyűrűzik az anyagellátók irányába is. Ebből adódóan olyan beszállítókat kell választanunk, akik magas raktárkészlettel rendelkeznek. Tehát a logisztika az egyik legfontosabb eleme, hogy megfelelően, időben teljesítsünk.

Eladásainkban a visszatérő ügyfelek kb. 80–90 százalékos részarányt képviselnek, ami meglátásunk szerint azt jelenti, hogy elégedettek a munkánkkal, szolgáltatásunkkal.

Mit akar a megrendelő?
Megrendelőinket az új megoldások, technológiák irányába saját magunk vezetjük, melyre többnyire fogadókésznek bizonyulnak. Természetesen a piacon felmerülő ún. divat termékek is megjelennek időnként. Az elmúlt évben számos eszközt vásároltunk a lakossági igények kielégítése érdekében. Bár jóval kisebb az adott megrendelések volumene, de jelentősen nagyobb árréstartalommal tudjuk értékesíteni.

Természetesen van egy korszerű weboldalunk, illetve a Facebookon is jelen vagyunk, de jellemzően a személyes kapcsolatok révén jutunk a legnagyobb megrendelésekhez.

Tervek
A piaci igények sokrétűsége miatt számos irányban van lehetőség fejleszteni, amit a cég anyagi helyzete néha megenged, néha nem. Fejlesztési terveinkben még szélesebb nagyformátumú tekercses UV- és textilnyomtató szerepel.

BEFLEX

Gerencsér András

23 éve…
A BÉFLEX Zrt. jogelődjét 1991-ben alapította tulajdonosa, néhány évvel a rendszerváltás után, a reklámipar hőskorában. Az első jelentős beruházás egy számítógépes irányítású plottervágó volt,

amely forradalmi újításnak számított a hazai piacon, jellemzően ugyanis manuálisan végezték még akkoriban a feliratok kivágását. Cégünk fő profilja kezdetben a dekoráció volt: marás, gravírozás, fóliák és táblaanyagok megmunkálása. 1995-re a reklámipar, illetve az ügyfelek igénye megkövetelte a továbblépést. Elsők között vásároltunk digitális nyomdagépet – amely egy tekercses, vízbázisú nyomtató volt. Ezzel lehetővé vált a fotóminőségű, nagyformátumú képek nyomtatása, amellyel megalapoztuk piacvezető szerepünket a piacon. Az elkövetkezendő évtizedekben folyamatosan bővítettük gépparkunkat, elmozdultunk az oldószeres festékkel működő, a nyomatok számára hosszabb kültéri élettartamot biztosító gépek irányába. Ezzel párhuzamosan a termékeink konfekcionálására alkalmas gépparkot is kialakítottuk. 2006-ban vásároltuk meg első táblanyomtató gépünket, amely POS- és POP-anyagok digitális nyomtatását tette lehetővé, újabb piaci szegmenseket nyitva ezzel cégünk számára. 2013-ban ezt a beruházást egy újabb táblanyomtató beszerzése követte, amely különféle vastagságú hullámkarton alapanyagok nyomtatását végzi, így papír display üzletágunk alapját képezi.

Emlékezetes projektek

Az egyik legemlékezetesebb feladat egy 1956-os emlékünnepség kültéri dekorációjának kivitelezése volt. A projekt során a Parlament előtti rész került dekorálásra, összesen 4000 m² építési háló felhasználásával, amelyeken korabeli fekete-fehér fotók másolatai voltak láthatóak. Mivel cégünk nemcsak az általunk kínált termékek tekintetében, de a hozzájuk köthető szolgáltatások terén is komplexitásra törekszik, így ebben az esetben sem csupán a gyártást, de a kihelyezést is vállaltuk, ehhez pedig számos építési daru közreműködését is biztosítanunk kellett.

Egy másik érdekes projektünk az a „3D" építési háló volt, amely telekommunikációs cég megrendelésére készült. Manapság gyakrabban láthatunk hasonlót köztereken, a megbízás idején viszont ez a kombinált háló még újdonságnak számított. A nyomat egy óriási gitár képét adta vissza, amelyen a pengető valósághű kiegészítője volt a 2D látványnak. A kihívás abban állt, hogy magunknak kellett tudni megoldanunk a pengető stabil, biztonságos rögzítését, ugyanakkor impozáns megjelenítését.

Munkaszervezés

Tapasztalataink szerint a megrendelések hektikus beérkezéséből származó egyenetlenségek kiegyenlítése az egyik legfontosabb feladat. Az iparág mindig is a gyorsaságról, a változások lekövetéséről, a reagálás sebességéről és a dinamizmusról szólt, ez a reklám sajátos természete. Számunkra nem nagyon vannak hosszan előre tervezhető, stabil időtávok – ezért a legfontosabb tényező a gyors változtatni tudás, a rendszeres feladatok és a pillanatnyi igények összehangolása, egyfajta alkalmazkodó képesség és dinamizmus.

Termelésszervezés

Vállalatirányítási rendszerünk egy külső cég által fejlesztett, létező, de cégünkre szabott szoftver alkalmazásán nyugszik már több éve. Mivel ez a megoldás nagyon bevált számunkra, így a termelési területek informatikai hátterének továbbfejlesztésekor is ugyanezt az utat választottuk. A meglévő vállalatirányítási rendszer mellett nyomdai és műszaki gyártási területeinken éppen most folyik a kiegészítő termelési szoftver implementálása, valamint egyedi igényeink szerinti továbbfejlesztése.

Megrendelői igények és innováció

Azt tapasztaljuk, hogy megrendelőink fogékonyak és nyitottak az innovációkra. Viszonylag gyorsan reagálta le a piac pl. a fehér szín nyomtatásának lehetőségében rejlő előnyöket és vannak, akik már komplett kirakati dekorációs kampányokat is célzottan így rendelnek meg tőlünk. Máskor az alkalmazott alapanyag (pl. sztatikus fólia) újszerűségében rejlik egy-egy olyan praktikus tulajdonság, amelyet ha kipróbálnak, megkedvelnek, és visszatérő fogyasztói lesznek. Az impulzus az újdonságok alkalmazására ügyfeleink részéről gyakran valamely probléma megfogalmazásával indul – és a megoldás megtalálása sokszor minket is feladat elé állít, ennek ellenére mindig biztatjuk üzletfeleinket arra, hogy oszszák meg velünk ezeket a gondokat. Szeretjük a kihívást jelentő feladatokat, a megfelelő megoldás megtalálása pedig mindig jó érzéssel tölt el bennünket. Az innováció nyomon követése egyébként mindig is stratégiai kérdés volt a BÉFLEX számára.

Minden fontos külföldi szakkiállításon jelen vagyunk, az ott látottakat, az újdonságokat pedig igyekszünk beépíteni mindennapjainkba. Cégünk számos szakmai programban, oktatás-

ban és tréningben is közreműködik, ezek alkalmával az alapok mellett az innováció lelkes híveként is ismertté váltunk.

Bővülés, fejlesztések

Rövid távú (idén megvalósuló) terveink közt szerepel egy újabb táblanyomtató gép beszerzése. Hosszabb távon a még néhány meglévő oldószeres technológián alapuló gépünk lecserélése a célunk korszerű UV- vagy latextechnológián alapuló nyomtatókra.

Kelemen Csilla

A Print Produkció Kft. 2007-ben alakult, magyar tulajdonosokból álló vállalkozás. Ezen szakemberek 2001-től dolgoznak a digitális nyomdai világban, és az itt szerzett tapasztalatukat felhasználva álmodták meg saját vállalkozásuk alapelemeit és hosszú távú terveit, céljait.

Az első két év gyors növekedése következtében 2009-re megduplázták létszámunkat, a mai napon pedig már nyolcan dolgozunk. Az elmúlt három évben több európai uniós pályázaton indultunk, és meg is nyertünk. Négy új nyomdagépet és kiegészítő felületkezelő, utómunkázó gépeket is így vásároltunk. Mára egyértelműen közepes méretű nyomtatással, dekoráció-, grafikakészítéssel és -kihelyezéssel foglalkozó digitális nyomdává nőttük ki magunkat. Képesek vagyunk a névjegykártyamérettől egészen az országos óriásplakát-kampányokig mindent megvalósítani.

Legnagyobb projekt

Egy mobilszolgáltató karácsonyi dekorációjának az elkészítése volt a legkomplexebb és legnagyobb volumenű országos szinten. A legérdekesebb pedig In store termékeink közül talán az a Sensodyne polcászló legyártása, melyet kiállítottak a 2014-es Fespa kiállításon, mint a Fespa Awards In store projekt of the year egyik kiemelt jelöltje. A termék a hagyományos digitális nyomtatáson, stancoláson túl műgyantázott elemeket is tartalmazott, minél jobban hasonlítva az eredeti termék dobozához.

Ár, minőség és időtényező összehangolása

Nagyon fontos, szinte elengedhetetlen a mai világban valamilyen ügyviteli és gyártásifolyamat-szervező komplex szoftver használata. Mi egy létező ügyviteli rendszer mellett döntöttünk, de a kalkulációs, raktárkezelésre alkalmas, gyártási folyamatokat segítő modulok fejlesztésében már részt vettünk. Nagyon fontosnak tartottuk, hogy ne egy előre elkészített, merev rendszert próbáljunk meg személyre szabni, hanem rugalmasan, igényeinknek megfelelő és folyamatosan tovább fejleszthető verziót válasszunk.

Megrendelők

A legtöbb ügyfél ajánlások alapján jut el hozzánk. Az évek alatt úgy fejlesztettük kapacitásunkat, hogy az ügyféligényeket maximálisan ki tudjuk elégíteni mind minőség, mind pedig az egyre rövidebb határidők betartása mellett. Jelenleg fő profilunk a 24/48 órás gyártás, ami az jelenti, hogy termékeink kb. 70 százaléka egy vagy két nap alatt a megrendelés leadása után már az ügyfélnél van és az fel is használható. Ez a munkamódszer viszont azt igényli, hogy minden munkatermelési folyamat szervezetten, időveszteség és selejt gyártása nélkül kövesse egymást, egyéb hibalehetőségeket a minimális szintre csökkentve.

Megrendelői igények

Folytonos változás tapasztalható, új reklámeszközök jelennek meg és újabb és újabb alapanyagokat kell felhasználni, ezeket kombinálni az elérhető technológiák ismeretében, figyelembe véve az alacsonyan tartott gyártási árakat. Mi mindenben igyekszünk támogatni ügyfeleink kívánságait és ötleteit, ezért legtöbbször már a tervezési fázisban beszállunk, hogy tapasztalatunkat felhasználva, közösen alkossuk meg kampányuk elemeit. Természetesen mi is keressük partnereinket új ötletekkel és alapanyagokkal is, személyre szabottan, bemutatva, hogy az ő portfóliójukba mit tudnánk elképzelni.

Saját marketing

Kizárólag a weboldalunkon megjelentetett cikkek, hírek alapján népszerűsítjük magunkat, termékeinket és újdonságainkat. Természetesen ezzel párhuzamosan hírlevél formájában is tudatjuk meglévő ügyfeleinkkel ezeket.

Jövőbeli tervek

Igyekszünk követni a digitális nyomtatás új trendjeit. Vannak ötleteink, de konkrétan nem fogalmazódott még meg a következő lépés. A jelenlegi gépparkunk százszázalékos kihasználtságára törekszünk, mely – köszönhetően üzletfeleink bizalmának – sikerül is.

kiwi print®
digitális nyomda

Nagy Lajos, marketing

Csaknem két évtizede

A Kiwi Print két tulajdonosa már a kilencvenes évek közepétől jelen van a reklámszakmában. Már akkor egyértelmű volt a nagyformátumú nyomtatás sikere és népszerűsége, ezért döntöttek emellett a szegmens mellett. A géppark kialakításánál a legfontosabb szempont a beszállítók tapasztalata és nagyfokú hozzáértése volt, valamint a szervizelés rugalmasságának a biztosítása.

Kezdetekkor a nagy volumenű rendelések feldolgozása volt jókora kihívás, de ez csak rövid ideig tartott. A mostani kihívást elsősorban a megnövekedett mennyiségi igények és a lerövidülő határidők jelentik, elsősorban a külsős kihelyezések szervezésénél.

Legemlékezetesebb projekt

A LEGO Monobrand Store üzletek komplett dekorációs feladatai szép feladatok voltak.

Gyorsaság, ár és minőség

Minden nagyformátumú rendelés nagy szervezést igényel, de a tapasztalt és állandó munkatársak már fél szavakból is értik egymást. A szervezésben nagy segítségünkre van a saját fejlesztésű termelésirányító szoftverünk is.

Gyakorlatilag a megrendeléseink 90 százaléka visszatérő vevőktől származnak. A megrendelői igények és a piaci viszonyok is folyamatosan változnak. Elsősorban a megrendelők kívánságait tartjuk szem előtt, de igyekszünk a pozitív technológiai vagy gyártási változásokra felhívni ügyfeleink figyelmét. Így ők is versenyképesebbek lehetnek a saját területeiken. Jelen vagyunk a Facebookon, és hamarosan megjelenünk a LinkedIn felületén is. Online kampányt is tervezünk.

Bővülés, fejlesztés

A nyomdagépeink nagyon fiatalok. A legidősebb is csak kétéves. A legfiatalabb mindössze két hónapos. Megnövekedett kapacitásunk feldolgozását segítő, kiegészítő berendezéseket tervezünk a közeljövőben beszerezni.

BIGPRINT
a NAGY szabású benyomás

Gergely Árpád, ügyvezető igazgató

A BIGPRINT csoport 1998-ban kezdte meg tevékenységét a délkelet-európai óriás méretű vizuál-kommunikációs nyomdatermékek piacán. Nemzetközi szinten a csoport tagjai Magyarországon, Romániában és Ausztriában vannak jelen. Viszonylag korán felismertük, hogy a nagyméretű nyomtatásra igényt tart a piac és jelentősen kisebb konkurenciát ígért az LFP, mint a kis digitális szektor. Gépparkunk fejlesztését a növekvő rendelésállomány és egyre inkább a volumentermelés határozza meg. A géppark felépítése a mindenkori igényeken alapult, folyamatosan figyelve a piacunk 'költési' trendjeit.

Kihívások

Kezdetekkor a technológia megértése jelentette a legnagyobb kihívást, ugyanis egy 'fiatal' nyomdai ágazatról beszélünk. Igény esetén ma már komplex szolgáltatást tudunk nyújtani, az ötlettől kezdve, a grafikai tervezésen, a teljes gyártási folyamatokon és a kihelyezésen át a monitoringig.

Az ügyfél-elégedettség a legfontosabb, melyből adódóan több partnerünkkel a mai napig nagyon jó viszonyt ápolunk.

Jelenleg a folyamatosan növekvő megrendelés-állomány mellett az ügyfelek maradéktalan kiszolgálását és a határidők betartását tartjuk szem előtt. Nyomtatási kapacitásunk a LFP szektort tekintve jelenleg havi szinten meghaladja a 200 000 m²-t.

Rugalmasság – ár – minőség

A versenypiacon csak a legkorszerűbb ERP metódussal lehet fejlődni. Egy Microsoft Dynamics NAV alapokon futó integrált vállalatirányítási rendszert használunk, mely követi a teljes működési folyamatot, az árajánlatkéréstől kezdve, a termék előkészítésén, a beszerzésen keresztül a teljes körű logisztikai láncot kontrollálja egészen a pénzügyi tevékenységig, a számlázásig bezárólag. A megrendeléseink több mint 80 százaléka a meglévő és visszatérő üzletfeleinktől származik.

Megrendelői igények

Egy megrendelésen belül is változhat az igény mind minőség, mind volumen tekintetében, miután a termékek végtelen variációit gyártjuk. Főként ügyféligények jelentkeznek, de természetesen, ha tapasztalatunkból adódóan egy kedvezőbb feltételű, de a felhasználás helyét ismerve tartósabb vagy időtállóbb megoldást tudunk ajánlani partnerünk számára, azt minden esetben javasoljuk, jelezzük.

Lakossági igények kiszolgálása nem cél, de nem is lehetetlen

Az ipari termelés miatt a lakossági ügyfélkörünket szándékosan nem igyekszünk bővíteni, de természetesen, ha megtalálnak minket az ügyfelek, minden igényüket igyekszünk kielégíteni.

Jelenleg több területen fejlesztésekbe kezdtünk, de ahol megtalálhatóak vagyunk biztosan, az a Facebook, LinkedIn és a havi rendszerességgel megjelenő online hírlevelünk.

„A gép forog, az alkotó pihen"

Madách Imre felejthetetlen mondata sajnos nem a mi iparágunkra vonatkozik, ezért a piacot figyelemmel kísérve és a piaci változásokat követve igyekszünk alkalmazkodni és a lehetőségeinkhez mérten legújabb technológiákkal kiszolgálni az ügyfeleink igényét.

A-Z STÚDIÓ

DIGITÁLIS NYOMDA
ÉS POS ESZKÖZÖK GYÁRTÓJA

Gulyásné Zs. Katalin

Ügyfeleink igényei alapján döntöttünk a nagyformátumú szegmens mellett.

Választásunk alapja: a minőség, megbízhatóság, technikai háttér és tapasztalat mellett a megoldott, gyors, kiszámítható lokális szerviz miatt esett a választásunk az Epson nagyformátumú nyomtatójára, mely annyira bevált, hogy a gépet további három gép beruházása is követte.

Jelenleg a nagyobb géppark és a megnövekedett munkaerő együttes, jól olajozott koordinációja jelenti a legnagyobb kihívást, a megtartott minőségi színvonal és még kevesebb hibaszázalék mellett. A munkaszervezés napi feladata mellett további kihívás, hogy soha nem elégedhetünk meg azzal, amit tudunk, hanem folyamatosan tanulnunk kell, és fejleszteni magunkat.

A legérdekesebb termék

A legérdekesebb és egyben a legösszetettebb projekteket mindig a nagyobb lélegzetvételű beltéri dekorációk jelentik, amelyben nem csak a nyomtató tudja megmutatni kiváló teljesítményét, hanem mi magunk is csillogtathatunk tudásunkból, kreativitásunkból. Helyszínbejárás, felmérés, látványtervezés, a megfelelő alapanyag kiválasztása és költségtervezés után következhet „csak" a nyomtatás és kivitelezés. Minden egyes munkafolyamatot szoros együttműködésben végzünk az ügyféllel, szinte majdnem azt mondhatnám, hogy közösen a partnerrel. Ezzel azt is elérjük, hogy a partner jól informált a nap 24 órájában, és nem érzi magát kiszolgáltatottnak.

Elégedett ügyfél

Szaktudásban kell verhetetlennek lenni, hogy az ügyfél elégedett legyen a végeredménnyel, és az igényei találkozzanak a technológiai újdonságokkal és a költséghatékonysággal. A „reakcióidőt" a minimálisra kell csökkenteni, hiszen az idő is fontos faktor, mert minden tegnapra kell. Törekszünk arra, hogy a megrendelővel egy partnerségi viszonyt alakítsunk ki, amely sokkal több, mint egy megrendelő és egy vállalkozó közötti kapcsolat. A feltétlen bizalom kialakítása a legnehezebb, de mindkét fél számára biztonságot jelenthet a minőség és a pontosság terén.

Munkaszervezés

Fontos a pontos, precíz, következetes munkaerő, e nélkül nem tudjuk a szűk határidőket teljesíteni. Hibák mindig is voltak, vannak és lesznek. Ezek eliminálására alakítottuk ki a saját fejlesztésű termelőszoftvert, melynek segítségével tudunk javítani a termelésszervezésen, folyamatoptimalizáción.

A megrendelésállomány 90 százaléka visszatérő vevőink köréből kerül ki, melyre nagyon büszkék vagyunk. 1996 óta működik a cégünk, két legnagyobb megrendelőnkkel szinte kezdetektől fogva együtt dolgozunk. Azt hiszem, ez sokat elmond rólunk. Folyamatosan keresünk új ügyfeleket, akik legalább olyan fontosak a számunkra, mint a régiek, és az a célunk, hogy visszatérő, elégedett partnereink legyenek.

Újdonságok
A világ gyorsan változik, így az újdonságok és az igények is. Általában egy konkrét ajánlatkérésen keresztül gondolkodunk az újdonságokról, más anyagokról, és ezek után proaktív módon teszünk javaslatot az általunk jónak gondolt megoldásról, majd közösen eldöntjük az ügyféllel, hogy mi lenne a leghatásosabb és legköltséghatékonyabb megoldás a kivitelezésre.

Ügyfélkör
Mi elsősorban üzleti ügyfélkörrel rendelkezünk, megrendeléseink mindössze közel 5 százaléka érkezik a lakossági ügyfelektől. Szervezetileg nem úgy vagyunk felépítve, hogy őket kiszolgáljuk. A velük való foglalkozás jóval több időt igényel, mint a céges partnerekkel való kapcsolattartás. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy lakossági megkeresés esetén bárkit is visszautasítunk. A modern média világában nem vagyunk jelen. A személyes üzletkötésben hiszünk. Ha nagyobb hangsúlyt szeretnénk fektetni a lakossági ügyfélkörre, akkor elkerülhetetlen lesz ezek használata.

Bővülési tervek
A megrendelők gyorsabb igényeinek kielégítése érdekében nem elsősorban további digitális nyomtató vásárlásában gondolkodunk, hanem újabb szoftver és kiszolgáló gépek beszerzésében, mint például egy nagyobb méretű kivágógép, modernebb stancológép.

REALPRINT

Veréczi Tibor

1994 decemberében, mint alkalmazott kezdtem el dolgozni az ország első kültéri nagyformátumú nyomtatóján. (Nagyformátumú nyomtatók már voltak az országban, de dekorációs célokra kifejlesztett kültéri nyomtató aligha.) Saját vállalkozásunkban kézenfekvő volt az irány, hiszen előtte alkalmazottként (néhány év szakmai tapasztalatával a zsebünkben) megtanultuk és megszerettük ezt a szakmát.

A mai gépparkot és termékpalettát természetesen a minőség iránti elkötelezettségünk és ügyfeleink igényei alakították. Fontosabb mérföldkőnek a 2004 és 2005 közötti időszakot említeném, amikor is az LFP üzletágban az elsők között köteleztük el magunkat a CM fontossága mellett, és sok pénzt és időt fektettünk a színkezelés bevezetésére cégünknél (mérőműszerek, szoftverek és a kollégák sámonkérő oktatása).

Indulástól a különleges termékekig
Kezdetekkor az informatika silány minősége (szoftver-hardver), oktatás és szaktudás hiánya (ez a szakma nem létezett, múltja még nem volt, most már van). Ma a hazai és mostanában már a külföldi ügyfelek kritikán aluli és tarthatatlan fizetési morálja az, ami megmérgezi a működésünket, ami természetesen hosszú távon a fejlődésre és fejlesztésekre is rányomja bélyegét.

Számos érdekes és nagy megrendelésünk volt az elmúlt években, mint például amerikai film szuperprodukciók teljes dekorációja, több ezer négyzetméteres nyomatok egészben (amiknek a logisztikája sem volt egyszerű feladat), óriás puzzle, óriás emlékkönyv stb.

Munkaszervezés
2007-ben álltunk át a kézi (munkalapos, lefűzős) rendszerről a saját fejlesztésű rendszerünkre, amit mára teljesen kinőttünk, ezért jelenleg is folyamatban van egy nagyon modern szerver-kliens alkalmazás fejlesztése. A meglévő és nagynevű rendszerek teljesen alkalmatlanok voltak a mi munkafolyamataink lekezelésére vagy olyan extra fejlesztési költségeket szerettek volna elkérni a nagynevű gyártók, amit képtelenség kitermelni. Ráadásul ki tudná jobban megfogalmazni nálunk (akik felnőttek ezzel a szakmával) azt az irányító szoftvert, amivel nap mint nap dolgozunk.

Ügyféligények és fejlesztések
Mostanában túl gyakran nem találkozunk új igényekkel, sem olyan felkéréssel, amivel már ne lett volna dolgunk. Extrém esetek azért néha előfordulnak, amikor a megrendelők háromszor hosszabb garanciát szeretnének a dekorációs anyagokra (kész termékekre), mint amit maga az alapanyag gyártója hajlandó adni az alapanyagra. Ami még mindig előfordul, hogy az ügyfelek nem nyomtatható anyagokat, elvetemedett táblás anyagokat szeretnének bekönyörögni a gépeinkbe, de mára ezeket teljesen letiltottuk, ugyanis nagyon sok karbantartási költséggel jártak ezek a próbálkozások.

Folyamatosan fejlesztjük (a napokban telepítették nálunk az első HP L3000 ipari Latex nyomtatót) eszközparkunkat, szoftvereinket, saját fejlesztésű rendszereinket, és oktatjuk kollégáinkat.

Darth Vader és KAP (Kovács András Péter) egy színpadon

Évek óta nem volt ilyen átütő fejlesztés a szélesformátumban!

A hivalatos FESPA-bemutató után mindössze pár nappal, május 28-án, Budapesten is debütált a HP legújabb szélesformátumú nyomtatócsaládja, a Latex 300 sorozat.

Az eseményen a Latex nyomtatók kizárólagos forgalmazója, az Eurojet Hungária Kft. meghívására több mint száz(!) szakmabeli kolléga gyűlt össze.

„Engem már az első generációs latex is meggyőzött, ez meg aztán végképp. Ilyen paraméterekkel semmi értelme hagyományos ecosolvent alapú gépeket venni."

Horváth Dániel – Skicc Reklámstúdió Kft.

A Lurdy Moziban látványos mozivetítéssel indult a program. Kovács András Péter (Dumaszínház) sziporkázó humora helyenként új megvilágításba helyezte a szélesformátumú nyomtatást. Az új Latex 300 nyomtatócsalád üzleti megalapozottságáról Darth Vader beszélt, akit ezúttal Kovács István, az Eurojet értékesítési vezetője alakított.

A HP az új L300-as nyomtatókkal igazán mesterit alkotott. Nem csak technológiában, felszereltségben, funkciókban, de típusvariációkban is. Az induló LFP nyomdáktól, bélyegzőkészítő, gravírozó vállalkozásoktól egészen a nagy nyomdai szolgáltatókig, mindenféle cégprofilhoz és mérethez találunk megfelelő nyomtatót.

A nyomtatók hivatalos leleplezése után mindhárom típust megnézhették a jelenlévők nyomtatás közben. Testközelből győződhettek meg a sebességről, karcállóságról, minőségről, szagtalanságról.

Az új Latex sorozat legyőzhetetlen mottóját az ára sem hazudtolja meg.

A belépő nyomtató már nettó ***2 997 000 Ft-tól*** elérhető azok számára, akiknek elegük van a technológiai korlátokból.

Aki üzletileg arról álmodik, hogy

- azonnal
- olcsón
- minőséget nyomtasson szinte bármire, a tökéletes technológiát találta meg az új Latex nyomtatókban.

MIÉRT VÍVTÁK KI EZT A NAGY SZAKMAI LELKESEDÉST AZ L300-ASOK?

MINŐSÉG ÉS GYORSASÁG – A SEBESSÉGEK LEGESLEGJE

Ügyfeleid magas elvárások elé állítanak? Mostantól nem kell szabadkoznod, mert képes leszel változatos alapanyagokra nyomtatni magas minőségben, alacsony gyártási költségek mellett, rövid idő alatt, már akár 91 m²/óra nyomtatási sebességgel.

ELKÉPESZTŐ KARCÁLLÓSÁG – LERÖVIDÍTETT GYÁRTÁSI ÁTFUTÁSI IDŐ

Mostantól elhagyhatod a laminálást! Az új Latex 831-es festék karcállósága utolérhetetlen. Messze felülmúlja azt, amit egy ecosolvent vagy solvent festék tud vinylen vagy ponyván.

VÁLTOZATOSABB TEXTILFELHASZNÁLÁS – KEZELETLEN FELÜLETEK NYOMTATÁSA

Olcsóbb, kezeletlen textileket is megnyomtathatsz közvetlenül, egyetlen lépésben. Ráadásul nyomatod azonnal laminálható, mert teljesen szárazon jön ki a nyomtatóból.

BELTÉRI ALKALMAZÁSOK – KÖRNYEZETBARÁT NYOMATOK

Új szegmens nyílik meg előtted... Tudtad? A HP harmadik generációs nyomtatóival már gyárthatsz tapétát olyan helyekre is, ahova eddig a nyomat erős szaga (UV) vagy az oldószer tartalma miatt (ecosolvent) nem fogadták el.

OPTIMIZER – A TOTÁLIS SZÍNÁLLANDÓSÁG BIZTOSÍTÉKA

A harmadik generációs latex technológiának köszönhetően a színek 95%-a 2ΔE 2000 tartományba esik.

ÚJ FŰTŐEGYSÉG – BRUTÁLIS GYORSASÁG

A nagy teljesítményű fűtőegység segítségével még kevesebb energia felhasználása mellett, még gyorsabban készítheted el nyomataidat, kiváló minőségben még a hőérzékeny alapanyagokra is.

40%-KAL RÖVIDEBB GYÁRTÁSI IDŐ, TÖBB PROFIT!

A latex nyomatok szárazon és utófeldolgozásra készen jönnek ki a nyomtatóból. Nem kell 24 vagy akár 48 órát várnod, mielőtt nekiállsz az utófeldolgozásnak, és nem kell drága szárító berendezésre költened.

A legyőzhetetlenséged MOST kezdődik!

Bővebb információ: www.eurojet.hu

Németh Henriett
kereskedelmi képviselő
Telefon: +36 20 474 8158

Kovács István
kereskedelmi vezető
Telefon: +36 20 204 0074

Légy legyőzhetetlen

Tökéletes minőség, gyorsan, olcsón!
Legyőzhetetlen kombináció!

Ismerd meg a HP Latex 3. generációs nyomtatócsaládot, amely egyesíti a megfizethetőséget és a sokoldalúságot! Azonnal száraz nyomatok, verhetetlen karcállóság, szagtalan, környezetbarát technológia. **A HP Latex 300 család nyomtatóival üzleted fejlődése elkerülhetetlen.**

További információkért látogasd meg:
www.eurojet.hu

Eurojet

A tízezer mérföldes utazás

MARKETINGAKADÉMIA

Seres Jonatán

A legutóbbi lapszámban megjelent cikk óta világunk változatlanul rohan előre. Vásárolunk, feldolgozunk, gyártunk, eladunk. Egy verkli az egész és ez ismétlődik a végtelenségig. Jobb esetben növekedő pályán mozogva cégünkkel, rosszabb esetben haladva a megsemmisülés felé! Az előző írásban foglalkoztunk az üzleti terv egyik kiemelt részével, a marketingtervvel. Most folytassuk, szintén tervezéssel!

Hogyan versenyezhetünk egy túlterhelt piacon? A válasz egyszerűnek (tűnik): a kulcs a vállalat elkötelezettsége az elégedett fogyasztók növelésére és megtartására. Az egyetemen egy volt tanárom a vevőszerzéssel és -megtartással kapcsolatban említett egy nagyon szemléletes példát: a rossz ügyfélkezelés olyan, mint egy lyukas vödör, amibe folyamatosan töltjük a vizet, mégis mindig apad. Az elvesztett vevőt mindig sokkal nehezebb visszaszerezni, mint megtartani vagy újat szerezni! Az élen járó vállalatok mind tudják, hogyan alkalmazkodjanak a változó piachoz és folyamatosan módosuló piaci környezethez! A piaci alkalmazkodás nem méret vagy vállalati életkor kérdése! A Google által legutóbb végzett felmérés szerint a vezető vállalatok átlag életkora a hatvanas években 62 év volt, ma 18 év, 2025-re pedig csak 15 év lesz! Ebből is jól látható, hogy a reális vállalati célok és az ehhez vezető stratégia megalkotása felelős vezetői feladat és kompetencia, nem pedig idővel kialakuló adottság (vagy tulajdonság – bármelyik szó használható).

Azt már igyekeztem a legutóbbi cikkben is bemutatni, hogy tervek nélkül csak vaktában hadonászó harcosok lehetünk. Ezért most még egy kicsit maradva az üzleti és marketingtervezés témakörénél, szeretnék bemutatni egy olyan régóta létező elemzési módszert, ami akár az üzleti terv többi részétől függetlenül is kidolgozható és kellően sok információt tud nyújtani a vállalat vezetőinek a cég pillanatnyi belső rendszeréről, piaci pozíciójáról a céljainkhoz vezető stratégia kidolgozásához és választ is adhat a „hogyan és merre tovább" kérdésre.

Ez a módszer a vállalat külső-belső környezetét elemzi és tárja fel, ezeken belül is koncentrálva az erősségek, gyengeségek, lehetőségek, fenyegetettségek négyes bontására. A gyakorlottabb olvasók már ezekből biztosan tudják, hogy angol nyelven rövidítve a *SWOT analízisről* szeretnék írni.

Ez az egyszerű elemzési módszer minden marketingkönyvben megtalálható, mint a marketingterv része, de sajnos a legtöbb vállalat mégsem fordít kellő időt ennek kidolgozására.

A rövidítés angolul a következő négy szó kezdőbetűiből tevődik össze:

- *Strengths* – Erősségek
- *Weaknesses* – Gyengeségek

} Vállalat belső helyzetértékelése

- *Opportunities* – Lehetőségek
- *Threats* – Veszélyek

} Külső környezet helyzetértékelése

Az elemzési módszert az 1950-es években dolgozták ki az amerikai Harvard egyetemen a vezetők objektív döntéseinek támogatásaként, majd a hatvanas évekre érte el mai formáját és tartalmát. Azóta számtalan területen alkalmazzák. Mivel ez a módszer nem csak gazdasági szervezetek keretein belül használható, így a lehetőségek tárháza végtelen – találkoztam már ilyen rendszerben készült elemzésekkel oktatási intézmények esetében, de kirívó példaként láttam már kriminalisztikai területen is alkalmazni, ahol a bűnüldöző szervek egy nagy kábítószeres bűnözői szervezet elemzését végezték így, ezzel igyekezvén feltárni a bűnszervezet jövőben várható üzleti terjeszkedési területeit, lépéseit.

Tehát úgy gondolom, bátran elhihetjük, hogy a nyomdaipar esetében is tökéletesen alkalmazható lesz a módszer egy objektív kép felvázolására, és ez alapján a céljaink irányába egy objektív stratégia felállítására, vagy akár felszínre kerülhetnek olyan információk is, amik jelezhetik céljaink irrealitását.

SWOT analízis	Pozitív támogató hatások	Negatív hátráltató hatások
Belső környezet (szervezeti jellemzők)	**Erősségek - S**trengths Azok a belső tényezők, amelyek a vállalat versenyelőnyét biztosíthatják	**Gyengeségek - W**eaknesses Azok a belső tényezők, amelyek a vállalat versenyelőnyét hátráltatják
Külső környezet (környezeti jellemzők)	**Lehetőségek - O**pportunities Azok a külső, piaci tendenciák, amelyek lehetőséget biztosítanak kedvezőbb piaci pozíció elérésében	**Veszélyek - T**hreats Azok a külső, piaci tendenciák, amelyek hátrányosak a vállalat számára

SWOT analízis áttekintő táblázata

Vizuális szemléletű kollégák számára a fenti ábra áttekintést adhat a négy terület egyszerű áttekintésére, valamint az egyes területek stratégiáinak meghatározására.

Mivel az elemzés a vállalati stratégiát fogja meghatározni, így az elemzés nem lehet vállalaton belül ellentmondásos, nem haladhatnak az egyes részlegek, kollégák ellentétes irányokba.

Az elemzésnek az egyes területeken őszintének, reálisnak és következetesnek kell lennie.

Mivel a vállalat vezetőinek saját vállalatukat kell nagyító alá venni, így az objektív ŐSZINTESÉG nagyon fontos! Nem lehetünk magunkkal elnézőek, nem finomíthatjuk gyengeségeinket és nagyíthatjuk erősségeinket – meg kell látnunk a reális vagy a kellemetlen igazságot is! Célszerű az adatok begyűjtésekor minél több kompetens munkatársat megkérdezni – nem gond, ha sok adatunk lesz, a fontossági sorrend felállítása egy következő lépés feladata.

Reális a lehetőségek-veszélyek értékelésekor, mert a túlzottan optimista elemzés ronthatja az erőforrás-elosztás hatékonyságát, de a túlságosan pesszimista piaci meglátások miatt lemaradhatunk sok lehetőségről és ez megbéníthatja a vállalatot.

Következetesség a vállalat, mint egységes szervezet miatt elengedhetetlen. A vállalati szervezetben a különböző személyek és vállalati funkciók együttműködésében rejlik a siker. E nélkül nem lesz egységes az irány vagy a tervek megvalósításának elmaradása végett szintén elmaradhatnak a várt eredmények.

A felsorolások elkészítésénél minden bizonnyal rengeteg fontos és elhanyagolható információ is előjöhet. Érdemes minden lényegesebbet feljegyezni, majd az összesítésnél lehetőségünk lesz felállítani a sorrendet – a vállalat stratégiaalkotásában szükséges információk kutatásának fényében.

Az analízis előkészítésekor az információk begyűjtéséhez segítségül készítettünk egy ajánlott táblázatot, ami a következő címről letölthető:
http://goo.gl/vJL6Kg

Szükségtelen túl sok kollégát bevonni az információ begyűjtésébe, elegendő csak néhány meghatározó személy részvétele minden területről.

Jelzem, hogy a SWOT analízis – mint a vállalati stratégia és marketingtervezés többi része is – nem tartalmaz szoros kötöttségeket, így mindenki az általa és vállalata igényeinek vagy az iparág sajátosságainak megfelelő adatokat vizsgálhatja benne. Segítségként jellemzően a következő kérdéseket szokták vizsgálni a SWOT mátrix egyes témaköreiben.

VÁLLALAT BELSŐ HELYZETÉRTÉKELÉSE

Erősségek

- Miben vagyunk jobbak másoknál
- Különleges versenyképesség
- Megfelelőek-e a pénzügyi erőforrások
- Szükséges esetben milyen egyedi források állnak rendelkezésre
- Versenyképes-e a szakértelem
- Vásárlók jó véleménye
- Marketing és a vállalati reklámok hatékonysága
- Elismert piaci vezető szerep
- Jól kidolgozott funkcionális stratégia
- Méretgazdaságosság
- Fejlett technológia
- Költségelőnyök
- Termék innovációs képesség
- Bizonyított már a menedzsment
- Vállalat képessége a változásra

Gyengeségek

- Nincs egyértelmű stratégiai irányvonal
- Romló piaci pozíció okai
- Elavult létesítmények
- Gyengébb nyereség okai
- Menedzseri mélység és tehetség hiánya
- Alkalmazottak bizalma a vezetésben
- Hiányzó szakértelem vagy versenyképesség
- Belső működési problémák
- Piaci nyomásra érzékeny
- Visszaesett fejlesztési tevékenység (esetleg kutatás is)
- Nagyon szűk termelési vonal
- Gyenge piaci imázs
- Versenyhátrány
- Az átlagosnál gyengébb piaci szakértelem
- Pénzügyi erőforrások hiánya a stratégiaváltáshoz

KÜLSŐ KÖRNYEZET HELYZETÉRTÉKELÉSE

Lehetőségek

- Új piaci trendek
- Más vásárlói csoportok kiszolgálása
- Belépés új piacokra vagy szegmensekre
- Termékvonal kiterjesztése a szélesebb vásárlói igények kielégítésére
- Technológiánkban rejlő lehetőségek kiaknázása (innováció vagy költségcsökkentés)
- Diverzifikálás hasonló termékek irányába
- Komplementer termékek hozzáadása
- Vertikális integráció lehetősége
- Internet használata a reklámköltségek csökkentése céljából
- Gyorsabb piaci növekedés
- Lehetséges együttműködések, szövetkezések felmérése a közös haszon reményében

Fenyegetések

- Új versenytárs belépése
- Helyettesítő termékek növekvő értékesítése
- Lassuló piaci növekedés
- Kedvezőtlen kormányzati politika
- Verseny fokozó nyomása
- Versenytársak beruházása
- Szervezet sebezhetősége
- Vásárlók és szállítók javuló alkupozíciója
- Szervezet, mint munkáltató megítélése
- Vásárlói igény és ízlés változása
- Kedvezőtlen demográfiai változások
- Elmaradottság a piaci versenytársakhoz képest

A fenti felsorolás csupán gondolatébresztő – csökkenthető vagy hasonló, a vállalatra specifikus kérdésekkel bővíthető a témakör.

A kérdések megválaszolása, majd a céljaink szerinti fontossági sorrend és a stratégia szempontjából meghatározó értékelések után következhet a válaszok megadása: Mit szükséges tennünk a rossz eredményt hozó tétel javításának érdekében (és természetesen a jó tételek esetében is, azok minőségének megtartását vagy még jobbá emelésének lehetőségét vázolva is). Ez már maga a stratégia része, egy akcióterv, amit a vállalatnak végre kell hajtania a hibák kijavításának céljából és a vállalat tervezett pályára állításához.

Kisvállalatok vezetői most mosolyoghatnak, hiszen nekik minden a fejükben van – vajon miért töltenének időt ilyen elemzésekkel? Célszerű rendszerezni a gondolatokat. És azok a vállalatok, ahol már egynél több ember dolgozik, ott megosztódhatnak a feladatok és felelősségek – ott már a stratégia szerint bonthatjuk mindenki feladatait, így nem szükséges mindig a szervezet vezetőjének koordinálnia és megoldania mindent. Magyarul idő szabadul fel, amit bármi másra felhasználhatunk.

Tökéletes nem létezik, de a törekvésünk a céljaink elérése irányában mindig közelebb vihet a céljainkhoz. És még mielőtt más vállalatokat kezdenénk másolni, megjegyezném, hogy nem létezik két egyforma vállalat. Ez főleg a kisvállalatokra igaz, mivel az emberi tényező nagyban

befolyásolja az irányok és célok meghatározását. Minden egyes vállalatnak a saját ágazatán belüli pozíciója, lehetőségei, tudása és erőforrása szerint kell meghatároznia, hogy milyen stratégia lenne számára a megfelelő (költségcsökkentés, innováció vagy esetleg a piacrészesedés növelése). Megfelelő vállalatvezetés és lehetőségek ismerete esetén, reális célokat meghatározva, majd ezekhez hangolva a stratégiát minden terv sikerre vihető!

Csak egyet ne feledjünk: a változás kulcsa mi magunk vagyunk! Egy kínai közmondással zárva a gondolatokat, biztatnék mindenkit a munkára: A tízezer mérföldes utazás is egyetlen lépéssel kezdődik!

JAVASOLT IRODALMAK

Horváth–Komáromi–Lehota–Papp: Agrármarketing I–II. Gödöllői Agrártudomány Egyetem, Gödöllő, 1999.

Philip Kotler: Jönni, látni, győzni – a piacon. Park Könyvkiadó, Bp., 2000.

Philip Kotler: Marketing menedzsment. KJK Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó, Bp., 2002.

Suzanne Bősze Irving: A marketingtervezés gyakorlati útmutatója. Geomédia Kiadó, Bp., 2001.

Thompson, A. – Strickland, A.: Strategic Management. Homewood Business Publications, 1984.

ÚJ METSÄ BOARD GYÁRTMÁNYÚ, EGY ÉS KÉT OLDALON MÁZOLT FELÜLETŰ, ALACSONY GRAMMSÚLYÚ KARTON NYOMATHORDOZÓ TERMÉKEK

A ***Modo Northern Light*** típusú, mázolatlan termékek mára széles körű elfogadottsága után a cég most két új, fehérített, mázolt, könnyű, az ofszeteljárás céljára kifejlesztett ***Modo Northern Light Litho*** és a flexónyomtatás céljára használható ***Modo Northern Light Flexo preprint*** (angolul *liner* elnevezésű) termékekkel jelent meg a piacon. Ezeknek a finom pórusú, mikrohullám-felületű szerkezete kiváló alternatívát jelenthet a hagyományos hullámkarton-termékek alkalmazása helyett. Az új termékcsalád tagjai az élelmiszer-csomagolásra, a dobozolt élelmiszer-szállításra és egyéb, kiemelt gondosságot igénylő termékek szépségipari, kozmetikai, gyógyszeripari készítmények tárolására, bevásárlótasakos, könnyű, kis és nagydobozos szállítására és forgalmazására egyaránt megfelelőek.

A szóban forgó új termékcsalád erős, nagy szakítószilárdságú, nagy volumenitású, nyomásálló, rugalmas lapjai kitűnő nyomtathatósági felületjellemzőkkel rendelkeznek, mondja *Risto Auero,* a cég VP kereskedelmi csoportjának vezetője. A termékek finom hullámszerkezetű felülete mázolt és mázolatlan formában, elő- és hátoldali nyomatok készítésére egyaránt alkalmas.

Gyártásuk a frissen kivágott fákból, a svédországi Husum papírgyárban történik.

Az új termékek a lapszerkezetük, a felületminőségük, a kitűnő nyomtathatóságuk és a gyártás során felhasznált segédanyagok a környezetvédelmi, minőségügyi tanúsítványok (PEFC, FSC) szerint egyaránt minden igényt kielégítőek.

Brutális megoldások…

Gera Attila – Bi:fusion

Szélsőséges technológiai megoldások a reklámgrafika területén

Mindig azt hangsúlyozom a megbízóimnak, hogy ma már csak azokat a vizuális kommunikációs elemeket vesszük észre, amelyek kilógnak a sorból, meghökkentenek, hisz a mai marketing- és médiazajban az emberek ingerküszöbe folyamatosan kitolódik. Az épülethálók például plasztikus és világító elemeket is alkalmaznak, bármit, csak ne vesszenek bele a sokaságba. Ahhoz, hogy a porondon maradhassunk, újat és merészet, valami egészen mást kell alkotnunk. Ez persze nagy kihívás, tervezésben és kivitelezésben egyaránt. A Bi:fusion törekszik erre a másra, cikkemben munkáink gyakorlati megvalósításával, illetve ennek nehézségeivel foglalkozom, szemléltető példákon keresztül.

Amikor én elkezdtem a kilencvenes évek elején, az első A4-es Canon Bubble Jet festéksugaras nyomtatásra 300 dpi-ben, 45 percet kellett várni, mivel a nyomtató csak egy irányba tudott nyomtatni. Ekkor a szélesformátumú nyomtatás Magyarországon még gyerekcipőben járt, csodálkozva néztük a Sign 1994-es expóján az öt méter széles Vutek nyomtatót, és nagyon távolinak tűnt, hogy egy nagyméretű dekoráció ezzel a módszerrel készüljön el. Mindezt számítógépes fóliakivágással kellett helyettesíteni, ami akkor még profi módszernek számított. Tettem mindezt a Kontur Press stúdióban, dekoratőrként. A Rama kamion dekorációjának példáján jól látható, hogy az egyes árnyalatterjedelmek (árnyékok) nem voltak kivitelezhetőek szakszerűen, és átmenetek nélkül, lépcsősen lettek megoldva. Ma már ezt egy megrendelő sem fogadná el.

Nyomtatás helyett fóliakivágás

A táblanyomtatás alapjai. Mi a különbség egy tekercses és egy táblanyomtató között? Utóbbiba (természetesen a típustól függően) nem csak tekercses anyagot helyezhetünk be. A nyomtatás közvetlenül a tárgyra történik, vagyis a nyomtató által kilövellt festék egyenesen a tárgyra csapódik, majd (leggyakrabban) UV-fény hatására megköt". A behelyezett tárgy meghaladhatja a 100 mm magasságot is, nem csak sík papír lehet. A RealPrint-ben működő Spühl Virtu RS25 nyomtatót annak idején matracnyomtatásra fejlesztették ki, de ezzel a géppel készült el az „Adjon Isten!" tábla, ami egy fa deszkalap. A fa alapanyagra való közvetlen nyomtatás nem volt egyszerű, a felület csavarodása nem lehetett nagyobb, mint 2 mm, a teljes felületen, különben a nyomtatófejek beleütköztek volna a fába. Az alapanyagot külön kezeltük, hogy a több száz fokos UV-lámpa fénye alatt se vetemedjen meg.

Közvetlen nyomtatás fa alapanyagra

Fehér nyomtatás. Víztiszta (átlátszó) anyagra történő nyomtatáskor vagy egy alapszín felülnyomásakor használják a fehér színnel történő nyomtatást, utóbbinál azért, hogy az eredeti grafika színe ne változzon. Ez történhet egy, kettő, de akár nyolc rétegben is. A felvitt rétegek mennyisége miatt a nyomat domborúvá válhat a grafika függvényében, a fehér fedettsége függ a nyomtató típusától, a felbontásától és a raszterkép módjától. Ilyen technikával készült az ESET átlátszó dobozos üdítő címkéje a Bánkuti-2004 Kft.-nél, OCÉ Arizona XT35 táblanyomtatóval, lekörözve a Hewlett-Packard Scitex FB700-as nyomtatóját, ami nálam nem aratott nagy sikert, sem telítettségben, sem raszterképzésében.

Photo: W. Bakiewicz

Fehér alányomás víztiszta vinylen

Extra lakkozások. Újdonságnak számít a szélesformátumú nyomtatók között a lakkozási opció, de egyelőre kevés gépben áll rendelkezésre jó minőségben. Hasonló elven működik a lakk felhordása, mint a fehérrel való nyomtatás, alkalmas akár több réteg felvitelére is. Optikailag hasonló kiemelést érhetünk el vele, mintha szita UV-lakkozást alkalmaznánk óriás méretben. A lakkozás sötét alapszíneknél hatásos igazán, illetve formakiemeléseknél teszik gazdagabbá a grafikát. A „Label Kft." tábláján, a közel 4,5 méter hosszú nyomat a Print Produkció OCÉ Arizona 460GT gépét dicséri.

A Prime Rate Scodix gépe igazi gyöngyszem a nyomtatók között. Jómagam besorolom a szélesformátumú nyomtatók közé, mert nagy méretben dolgozik (B2), attól függetlenül, hogy íves gépről van szó. Ez a gép nem más, mint egy lakkot

Extra minőségű lakkozás

nyomtató plotter, de a leheletfinomtól az igazán vastagig mindent kiváló minőségben produkál. Nem kifejezetten több réteg nyomtatására tervezték, de sikerült vele nagyon magas lakkozást elérni, passzerpontosan, nagy mennyiségű anyagnál is. Pazar grafikai kiemeléseket lehet vele elérni.

Metál felületek/metál nyomtatás. Ezt a két fogalmat ildomos szétválasztani, hiszen vannak olyan nyomtatók (Mimaki CJV30-160, Roland VersaCAMM VS-640), amelyek metálezüst színt nyomtatnak. Ez az ezüst egy normál ezüstszínnek felel meg, amit CMYK bármely árnyalatával felülnyomva metálszín kavalkádot kapunk. A másik lehetőség a nagyméretű, fém hatású

Felületmegtörés lakkozással

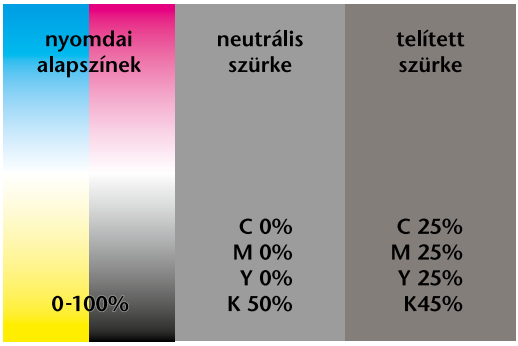

Metalizált felület

háttér eléréséhez, hogy különböző anyagokat kasírozunk össze (profi Bubble-Free asztalon). Így készült az ESET Pop-up háttérfala is, a Real-Print dekoratőreinek munkája.

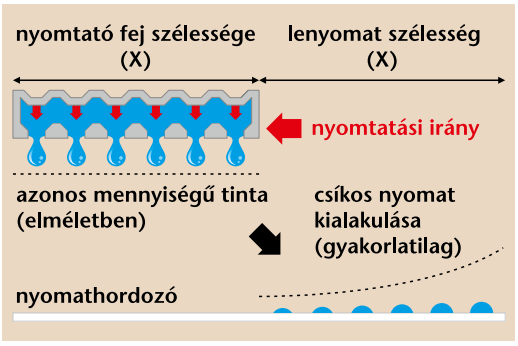
Szélsőségek a nyomtatásban. Ezeken a technológiákon felül is léteznek speciális nyomtatók, vannak, amelyek képesek tükörezüst (króm) nyomtatására. Nem pusztán imitálják a metál színt, mint versenytársaik, hanem valóban ilyen színt nyomtatnak. Egyes nyomtatók képesek flexibilis textil nyomtatására is.

Ez mind szép és jó, de… Meg kell említenem, hogy a bemutatott anyagoknál nagyon sok problémát kellett áthidalni ahhoz, hogy végül elkészülhessenek. Több 10–100 milliós gépeknél is fellépnek egyszerű problémák, amelyeket még a fejlesztés során ki lehetne küszöbölni, ha azokat is bevonnák a folyamatba, akik a nyomtató másik végén állnak (szó szerint). *Néhány gondolat ezekről:* Hiába próbál meg az ember egy nyomatot reprodukálni két hónap elteltével ugyanazon file-ról, sohasem lesz százszázalékosan azonos az eredetileg nyomtatott anyaggal. Nem számít, hogy megfelel az ICC Profile Management-nek és hogy nem változtattunk a nyomathordozón vagy a festéken. Az alábbi ábra jó támpont bármilyen nyomtató felméréséhez, csak minél nagyobb méretben nyomtattassuk ki. *(1. ábra)*

1. ábra. *Nyomtató tesztábra*

Nyomategyenlőtlenség és homogenitás. Sajnos még mindig előfordul, hogy a nyomtató sávosan nyomtat, attól függetlenül, hogy volt-e fejtisztítás. Ez a jelenség a nyomtató fejszélességének függvényében változhat, és negatív irányba befolyásolhatja (csíkos lesz) a nyomatképet. *(2. ábra)*

2. ábra. *Eltérő nyomatvastagság*

Festékelengedés. Rettentően bosszantó, amikor egy drága anyagon a nyomtató elrontja a nyomatot azzal, hogy teleköpködi vagy nyomdai poloskákat hagy a nyomat közepén. ***Por.*** Nagyon fontos a lehető legnagyobb tisztaság a nyomtató környezetében, mert a lakkozás a legapróbb porszemcséket is magával ragadja, és ez meglátszik a nyomaton. ***Felületi garancia.*** Megmarad-e vagy lepereg a nyomat, függetlenül attól, hogy volt-e előkezelve a felület vagy sem, UV-stabil marad-e a szélsőséges időjárási viszonyok között? Kevesen hajlandók a felelősséget vállalni a különböző összetételű felületekre kerülő nyomatokért. ***Optikai jelérzékelés.*** Igen produktív lenne, ha minden nyomtató fel lenne szerelve illesztőjel-érzékelővel, így a nyomat (némi RIP szoftvertámogatással) korrigálható lenne, ha a kasírozás után elnyúlik, mielőtt a további nyomtatás is rákerül. ***Intelligensebb Spot Color kezelés.*** Sokat segítene az előkészítési szakaszban, ha egyszerűbben lehetne ezt az opciót vektoros alapon beállítani (akár egy raszteres Spot átmenetet PDF-ből és nem egy Alpha csatornát egy TIF file-ból). ***Gyártási idő.*** Az igényes nyomatok nem 10 perc alatt készülnek el, főleg fehér szín vagy lakkozás esetén. Függ a nyomtatófejek szélességétől, számától és a nyomtatási minőségtől. Ezzel mindenképp kalkulálni kell!

Az iparág nagy ütemben fejlődik, az évente megjelenő állandó fejlesztéseknek (sebesség, környezetbarát technológiák) nincs belátható határa, az innovatív meglepetések tárháza végtelen…

További szakmai javaslatokért:
http://goo.gl/dUXCtS

Regiszter Display és Plakátnyomda

Faludi Viktória

Jeles évfordulót ünnepel idén a Regiszter Plakátnyomda. A cég alapító tulajdonosa, Horváth Mihály június 17-én ünnepli hatvanadik születésnapját. Magyarország első, kimondottan plakátnyomtatásra specializálódott ofszetnyomdája, ahol már kezdettől fogva a szita- és a digitális eljárás is szerepet kapott, tapasztalatait kamatoztatva több szempontból is megújul.

Már több mint egy éve a „gyerekek", ifjabb Horváth Mihály és Horváth Barbara vezetésével működik a nyomda, a fiatalos lendület új termékekkel és eljárásokkal is színesíti a nyomda kínálatát. Horváth Mihályt, a cég alapítóját kértük, foglalja össze a nyomda történetének azon részét, amivel megalapozta a mai sikereket és meséljen a jövőbeli tervekről.

Horváth Mihály a fabetűkből kirakott József Attila: Születésnapomra című verséhez készített illusztrációja előtt

Mire emlékszel legszívesebben a Regiszter Plakátnyomda „hőskorából"?

Az indulásra. Soha nem töprengtünk, szorongtunk azon, hogy sikeresek leszünk-e vagy sem, egyszerűen a legjobb tudásunk szerint tettük a dolgunkat. Annak idején eladtam a Duna-parti lakásunkat és az Opel Vectrámat, és abból indítottuk el a nyomdát. A '94-es választások kampányanyagainak jelentős része nálunk készült, és ami mókás, a politikai vetélytársak egyszerre is adtak megbízást. Ez sok szervezést és persze nem kevés diplomáciát igényelt.

Szakmai pályafutásom fontos epizódja volt a Cicero Nyomda megalapítása az Albert-Frankenthal nyloprint berendezéssel. A szakmai kihíváson túl a nyomógép méreteihez igazodó, óriási csarnok felkutatása is szép feladat volt. A csarnok tetejét kibontva, darukkal emeltettük be a gépet. Öt-hat tréler és még ugyanannyi kamion hozta a Németországban leszerelt gép alkatrészeit. Mindezen bonyodalmak után azt a munkát elveszítettük, amire a beruházást létrehoztuk, keríteni kellett másikat…, de ez is sikerült. A telepítés során ráéreztünk a nyomdagépszerviz szépségeire, kis időn belül Euro Nyomdagépszerviz néven vállalkozást indítottunk, és például a Szikra Lapnyomda rotációs gépét mi szereltük le.

Véletlen szerencse vagy tudatos piaci elemzés eredménye volt, hogy egy piaci résre találtatok a plakátnyomtatással?

Egy kereskedő barátom alkalmi vételt kínált: egy A0-ás, négyszínes Planétát. Mivel Budapesten akkor nem volt ilyen méretű nyomógép és a kötészeti továbbfeldolgozás gépeire sem tudtunk még 1992 szeptemberében beruházni, kézenfekvő volt a plakátok és nagyformátumú termékek kivitelezése.

A nagy méret következő állomását a dupla A0-ás Svecia szitagépek, majd ezt követően a digitális berendezések jelentették. Ezzel nálunk – a nagyformátumú nyomtatás területén egyedülállóan – mindhárom technológia folyamatos üzemmódban működik.

Közgazdász barátom mondta, hogy nagyon okosan fejlesztünk, mert mi mindig termékfejlesztésben gondolkodunk. Soha nem a pénz, hanem a siker motivál. Szerencsére nem voltam

olyan élethelyzetben, hogy szűkölködnünk kelljen. Eddigi életem során többnyire inkább elégedett voltam, és jól éreztem magam. Egy kedves kereskedő barátom mondta, arra vigyázz, hogy soha ne legyél a pénz rabszolgája, hanem a pénz legyen a te szolgád. Ezt meg is fogadtam.

Kinek vagy minek vagy hálás az elért sikerekért?

Elsősorban a jó Istennek. Bár nem vagyok egy templomba járó ember, de a magam módján hiszek…

A másik fontos dolog a szerencse, amiért különösen hálás vagyok. Kamasz koromban olvastam egy érdekes cikket az antwerpeni gyémántközpontról, ami nagy hatással volt rám. Ott az üzletek az évszázados hagyományoknak megfelelően szóban köttetnek. Vételi ajánlat esetén a közvetítő lepecsételt borítékba zárja a lekötött gyémánthalmocskát, és engedélyt kér a tulajdonostól az ajánlat elfogadására. Az üzletkötést két jiddis szó: „Mazel und Broche" (Szerencse és Isten áldása) pecsételi meg. Ha valaki nem állná adott szavát, kitiltják az antwerpeni piacról, de a világ minden gyémánttőzsdéjéről is.

Nagyon sokat köszönhetek a kollégáimnak, akik segítették a munkámat, a megrendelőinknek, akik lehetőséget adtak arra, hogy megmutassuk, mit tudunk, és nem utolsósorban a konkurenciának, hogy folyamatos fejlődésre inspiráltak.

Nagyon örülök még annak a ténynek is, hogy a „Gara-tanszéken" végezhettem, kiváló tanáraim és mentoraim voltak: Losonczi György, Jászkuti László, Endrédy Ildikó, Schulz Péter, Szilágyi Tamás személye a mai napig meghatározó szakmai és emberi kapcsolatot jelentenek nekem.

Ha most kezdenéd, mi az, amit feltétlenül ugyanúgy tennél, és mit csinálnál másképp?

Szerintem minden úgy jó, ahogy van. Ez nem azt jelenti, hogy tökéletes volt minden, sőt…, csak annyit jelent, így kerek az életemnek ez a fele, vannak kudarcok, hiányok is, de ezek kellettek, mert ezekből sokat tanultam.

Milyen útravalót adtál a gyerekeidnek a cég vezetéséhez és a nagybetűs élethez?

Lehetőséget kaptak arra, hogy megtanulják a szakmát, és éltek is vele. A lányom is és a fiam is dolgozott a szita- és ofszetgépeken, segédkezett a

legegyszerűbb és később a nagyobb tudást igénylő feladatoknál is. Ma már úgy vezetik a nyomdát, hogy meg tudják becsülni a kétkezi munkát, tudják, mennyit várhatnak el és kérhetnek számon a dolgozóktól.

Elégedett vagy-e az eredményekkel?

Nem vagyok elégedett a gazdasági eredményeinkkel, de a szakmai eredményekkel igen. Kacérkodtam egy új üzemcsarnokkal, de végül úgy döntöttünk, hogy maradunk itt. A nyomdagépvásárlásoknál az ismeretségi körömben mi voltunk az egyetlen cég, aki pályázat nélkül fejlesztett… Itt még vannak tartalékaink, de a lányomnak és fiamnak is kell némi kihívás. Vágyom arra, hogy egész nyáron a Balatonnál tölthessem az időt, így lassan, ha visszavonulok a munkától teljesen, nyugodtan bízom rájuk a nyomdát, minden az ő feladatuk lesz.

Új irányt szab a nyomdaiparnak a Xerox

Az akár száz oldal per perc nyomtatási sebességgel működő, kitűnő képminőséget kínáló és számos automatizált megoldással felszerelt Xerox Versant™ 2100 nyomdagépet azzal a szándékkal fejlesztette a vállalat, hogy a nyomdák valódi előnyt biztosító berendezéssel bővíthessék a kínálatukat a személyre szabott nyomtatványok piacán.

Az automatizált színkezelési rendszerrel rendelkező Xerox Versant™ 2100 felbontás tekintetében messze továbbmegy a szokásos elvárások teljesítésénél. Az új Ultra HD felbontás, amely jelenleg egyedülállónak számít a dokumentumkezelési iparágban, harmonikus színátmeneteket, élesebb képeket, szövegeket és grafikákat biztosít a felhasználóknak. A berendezés nagyobb precizitást garantál a renderelési folyamat során is. A Xerox EX és EX-P Print Server 10 bitig skálázható 1200 × 1200 dpi felbontása 300 százalékkal több színárnyalatot tud megjeleníteni, mint a jelenlegi standard, a 600 × 600 dpi-s, 8 bites megoldás. A képminőség magas színvonalára pedig az alacsony olvadáspontú EA száraz festék a biztosíték, amely folyamatos igénybevétel mellett is egyenletesen viszi fel a színeket a felületre.

A Xerox Versant™ 2100 flexibilisen működtethető, a legkülönfélébb nyomtatási feladatok beállításai gyorsan elvégezhetőek a szoftveres alkalmazásai – Xerox EX, EX-P 2100 és a Xerox FreeFlow® Print Server – révén. Az sem okoz gondot, ha a hagyományostól eltérő felületeket akarunk megnyomni vele, mivel poliésztert, vinylt, illetve egyéb speciális médiákat is könnyedén kezel.

A berendezést a Xerox szakemberei különböző opcionális megoldásokkal látták el (Xerox Free Flow® Core, XMPie® StoreFlow), amelyek gondoskodnak róla, hogy az előkészítő lépésektől, az optimalizált feladatmegoldásokon keresztül, a professzionális utómunkafázisokig minden művelet zökkenőmentesen, az erőforrásokkal való takarékoskodás maximális figyelembevételével menjen végbe. A Xerox Stock Library Manager segítségével a felhasználó könnyedén és akár előre megadhat új papírbeállításokat.

Az esetleges meghibásodások pedig gyorsan kiküszöbölhetőek a Xerox Connect Advantage Services bekapcsolásával, amely számos problémát proaktívan megold az alapos és széles körű diagnosztikai technológiai háttérnek köszönhetően.

A Xerox Versant™ 2100 a magas szintű technikai megoldások mellett további hasznos támogatást is nyújt: a felhasználók a Xerox's Profit Accelerator® Digital Business Resources háttéranyagainak használatával olyan információkhoz juthatnak hozzá, amelyekkel még eredményesebben menedzselhetik a hozzájuk beérkező megrendeléseket.

Életre kelti a nyomatokat a Xerox

A Xerox most debütáló fejlesztésével messze túllép a nyomtatás hagyományos keretein. A Free Flow® Digital Publisher-megoldás a dokumentumok elérhetőségét és felhasználhatóságát kiterjeszti a digitális csatornákra is. A vállalat – együttműködve a GTxcel-lel – olyan alkalmazást biztosít, amellyel a nyomtatott anyagok többek közt videóval, képekkel vagy éppen internetes hivatkozásokkal egészíthetőek ki és tehetőek közzé a világhálón. A kibővített tartalomszolgáltatás célja az érdeklődés felkeltése, az erősebb érzelmi hatás és a részletesebb információk átadása.

A Xerox automatizált munkafolyamat szoftvere, a FreeFlow Core segítségével a FreeFlow® Digital Publisher alkalmas arra, hogy a felhasználók saját elképzeléseik szerint összeállítsák egy dokumentum offline és online verzióját. Utóbbi esetében az intuitív grafikus kezelőfelületen keresztül könnyedén, gyorsan kivitelezhető a print változat digitális „átalakítása". Az alkalmazás előnye, hogy éppúgy használható kisebb nyomdai szolgáltatóknál, mint a professzionális nyomdai munkák kivitelezőinél.

A FreeFlow® Digital Publisher által létrehozott digitális dokumentumok mobilra is optimalizálhatóak, és azonnal letölthetőek az Apple

iTunes-ból, a Google Playből, illetve az Amazon App Store-ból. Ugyanakkor minden online dokumentum esetében szabályozható a hozzáférés, és lehetőség van utánkövetésre is. A beépített mérőeszközök révén folyamatosan monitorozható az adott publikáció olvasottsága, megismerhető a kattintások pontos száma vagy az elérés által generálható bevétel.

A FreeFlow® Digital Publisher már Magyarországról is elérhető.

Esko-újdonságok a Fespáról

NEMCSAK SIGN & DISPLAY CÉGEK FIGYELMÉBE

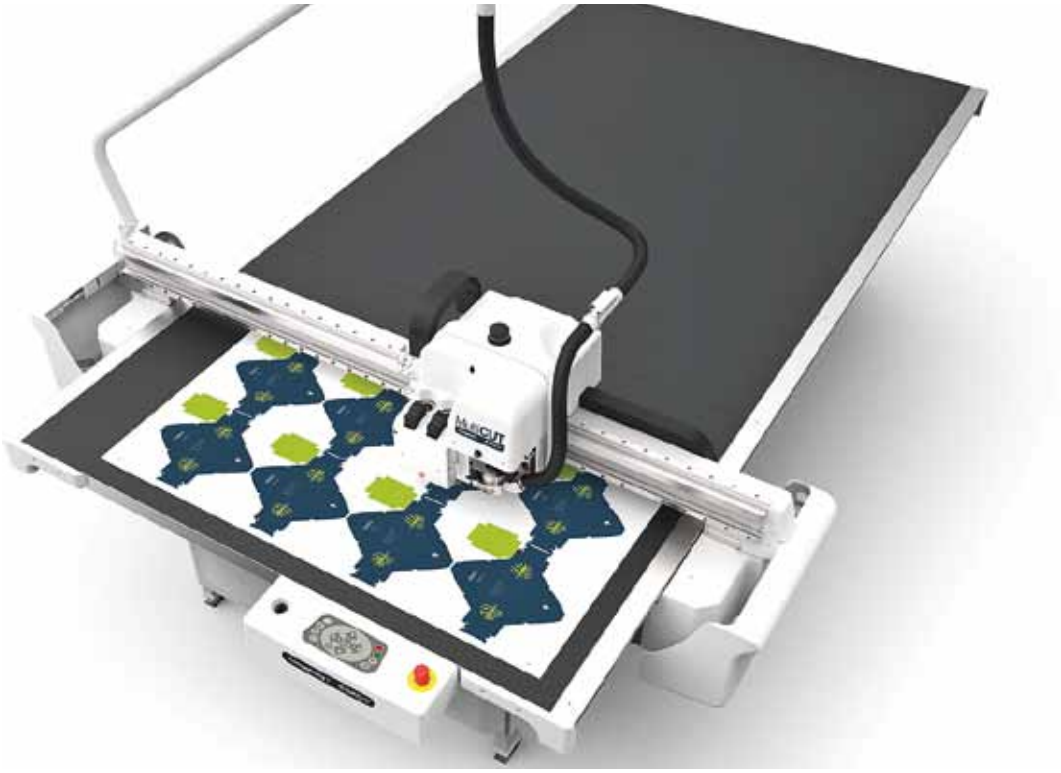
A verseny jegyében kialakított Esko standon volt a bemutatója a Kongsberg C termékcsaládnak, ami az első teljesen felszerelt, szuperszéles digitális kivágó rendszer.

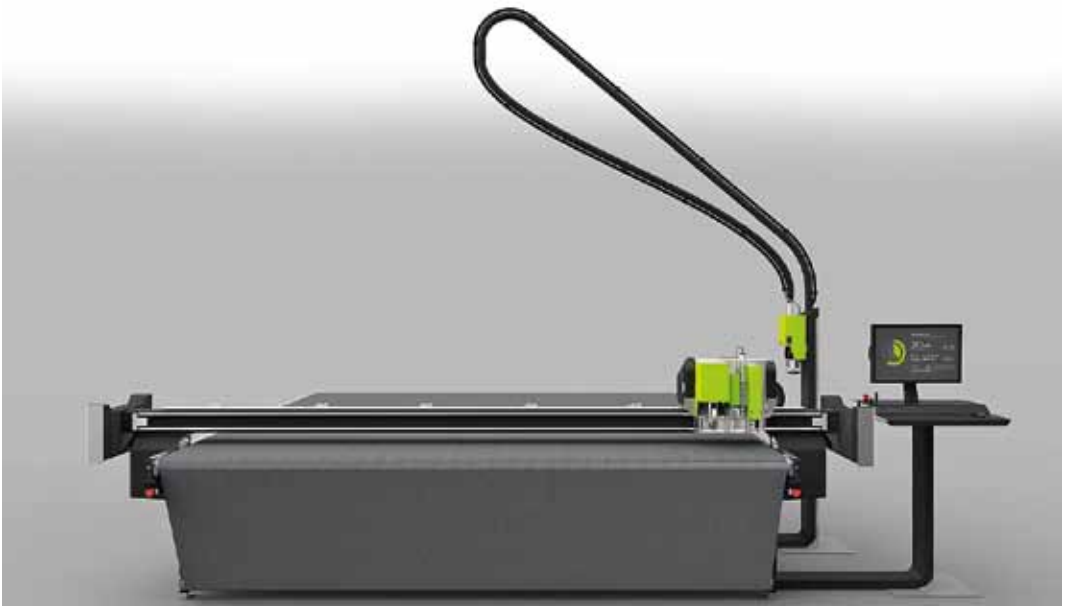
A FESPA Digital 2014 kiállításon az Esko (www.esko.com) standra látogatókat az üzletfejlesztést segítő, hatékony és innovatív ötletek várták, ahol mind a kivágó asztalokat, mind a sign és display gyártást optimalizáló szoftvermegoldásokat bemutatták, a prepresstől az utófeldolgozásig.

A standon központi helyet foglalt el az újdonságként megjelent, az Esko kivételes lehetőségeit bizonyító Kongsberg C kivágó asztal, ami a leggyorsabb és a legszélesebb anyagválaszték feldolgozására alkalmas digitális plotter.

A KÖVETKEZŐ GENERÁCIÓS KIVÁGÓ ASZTALOK EURÓPAI BEMUTATKOZÁSA

A FESPA Digital 2014 kiállításon mutatta be az Esko Európában első alkalommal a Kongsberg C64 kivágó asztalt, miután annak sikeres debütálása már megtörtént az USA-ban, a SGIA-n. Ez a kategóriájában első szuperszéles digitális kivágó asztal teljesen új lehetőséget jelent, aminek a kifejlesztése a Kongsberg több évtizedes mérnöki tapasztalatán alapult és folyamatos gyártásra és félipari termelésre tervezték. Egyedülállóan akár 3,2 m × 3,2 m méretű anyagokat is fel tud dolgozni. Masszív kialakításának és a különleges karbonkompozit traverznek köszönhetően a Kongsberg C asztalok nehéz anyagok feldol-

gozásakor sem lassulnak le, és szélesebb anyagválasztékkal tudnak dolgozni, mint a hasonló kivágó asztalok, kezdve a papírtól és textiltől a műanyagokon, alukompzitokon át egészen a 7 rétegű hullámkartonokig. „Ezzel a következő generációs nagy sebességgel, kivételes gyorsulással és tökéletes pontossággal működő kivágó asztallal partnereink valóban javítani tudják termelékenységüket és le tudják rövidíteni a piacra kerülés idejét" – jellemezte a berendezést Armand Gougay, az Esko EMEA Vice President-je.

A KONGSBERG V TERMÉKCSALÁD BEMUTATÁSA

A kivágó asztalok másik termékcsaládját, a Kongsberg V asztalokat az Esko Európában először a Fespán mutatta be. „Ezek a kivágó asztalok standard kivitelezésűek, és igazi Kongsberg minőséget jelentenek. Két méretben rendelhetők, és ideálisak a sign & display és csomagolóipari feldolgozásokhoz. Az Ázsiában végzett kezdeti marketingvizsgálatok komoly igényt mutattak az asztalok iránt" – tájékoztatta az érdeklődőket Gougay. „Termelésünket bővítjük annak érdekében, hogy ezek az asztalok mindenhol elérhetőek legyenek."

Ez a két termékcsalád, amit az Esko a FESPA Digital kiállításon mutatott be, szélesíti az Esko kivágóasztal-választékát, kielégítve a legszélesebb vevői igényeket, amik a csomagolóanyag-minta készítésénél, a legnehezebb anyagok feldolgozásánál vagy a szuperszéles formátumú és nagyon sokoldalú sign & display vagy ipari gyártóknál jelentkeznek.

KOMPLETT PREPRESS ÉS UTÓFELDOLGOZÓ SZOFTVERMEGOLDÁSOK

A piacvezető digitális kivágó asztalok mellett az Esko kifejezetten erre az iparágra kifejlesztett nagyon innovatív prepress, munkafolyamat- és utófeldolgozó szoftvereket is kínál. A FESPA Digital kiállítás Esko standjának látogatói első kézből láthatták az i-cut software suite kilövési funkciójának továbbfejlesztését, az Esko***i*-cut Layout+**-t, ami továbbfejlesztett 64 bites applikáció, mind Mac-es, mind PC-s platformon működik, és a nesting és kilövési előkészítést nagyon egyedien és termelékenyen oldja meg. Az Esko bemutatta az **ArtiosCAD**és **Studio** strukturális tervező szoftverek 3D-s változatát is, az Esko **Automation Engine** munkafolyamat-tervező szoftvert a nagyvolumenű termelés programozására és automatizálására; valamint az Esko **Color Engine** kivételes színmenedzsment lehetőségeit, amivel a márkatulajdonosok magas elvárásainak lehet megfelelni a sign & display grafikák területén is. Az új színmodul nemcsak a festékmegtakarításban segít, de az automatikus munkafolyamatba is beintegrálható, és így csökkenti a beállási időt.

Az optimális tájékoztatás érdekében az Esko szakértői a helyszínen segítettek a látogatóknak a számukra legjobb egyedi eszközök és alkalmazások kiválasztásában és összeállításában.

Arizona a Canon új zászlóshajója

AZ ARIZONA 6100 XTS SÍKÁGYAS UV NYOMTATÓCSALÁD A FESPA-N DEBÜTÁLT

Canon

A Canon Europe, a képalkotó megoldások világviszonylatban is vezető gyártója, bejelentette az Océ Arizona 6100 sorozat megjelenését. A vadonatúj Arizona nyomtatóplatform-családot elsősorban a szélesformátumú, kiváló minőségű reklámgrafikai eszközök nyomtatásával foglalkozó szolgáltatók számára tervezték, akik évente 30 ezer négyzetmétert meghaladó mértékben nyomtatnak merev nyomathordozókra. Az új nyomtatócsalád, a hatszínes Océ Arizona 6160 XTS és a hétszínes Océ Arizona 6170 XTS, az Arizona díjnyertes technológiáját viszi tovább egy új, nagy termelékenységet, sebességet és megbízhatóságot igénylő nyomtatási szektor számára.

A kifejezetten síkágyas rendszerként tervezett termékek különlegesen nagy, 2,5 × 3,05 méteres vákuumos asztalt kaptak, mely az optimális nyomatminőséget és a merev nyomathordozók sokoldalú kezelését biztosítandó, szilárdan rögzíti a médiát a nyomtatás során. A valódi síkágyas kialakítás igen sokféle merev anyag kezelését teszi lehetővé, akár a szokatlan alakú, nehéz, sima vagy előre kivágott, kemény hordozókét is. Kis- és nagy méretben egyaránt megoldást nyújt a nagy értékű, többrétegű alkalmazások elkészítésére, a kétoldalas munkák tökéletes és torzulásmentes elő-hátoldali illesztésére. A síkágyas asztal két, egymástól független vákuumos rendszerrel rendelkező nyomtatási zónára oszlik. Ezáltal biztosítható az egyidejű nyomtatás és nyomathordozó-csere – vagyis az egyik tábla bekészíthető, miközben a másik nyomtatása zajlik, így valóban folyamatos és megszakítás nélküli a termelés. A két zóna természetesen együtt is használható, ilyenkor egy 2,5 × 3,05 méteres összefüggő nyomtatási felületet kapunk. Az asztalból kiemelkedő, illetve visszasüllyedő pneumatikus regisztrációs tüskék a merev anyagok egyszerű, gyors cseréjéről és behelyezésük tökéletes ismétlési pontosságáról gondoskodnak. A megnövelt teljesítményű vákuumrendszer hatékonyan szorítja le még a vetemedett anyagokat is, így az operátornak mindössze néhány másodpercébe kerül a legnagyobb táblák tökéletes illesztése is.

A hétszínes, 42 nyomtatófejjel rendelkező Arizona 6170 XTS közel 27 ezer piezoelektronikus fúvóka segítségével biztosítja kategóriájának egyik legjobb minőségét, akár óránként 155 m² teljesítmény mellett. Az új tervezésű automatikus nyomtatófej-karbantartó rendszer *(Automated Printhead Maintenance System)* teljesen önállóan, emberi kéz érintése nélkül, színenként kevesebb, mint 25 másodperc alatt tisztítja meg a nyomtatófejeket, biztosítva, hogy a temérdek fúvóka mindig termelésre készen álljon. Hogy a közel fotóminőség a rendkívül nagy sebesség mellett is biztosítható legyen, az OCÉ Arizona 6100-as sorozat azon túl, hogy a többi Arizona-nyomtatónál már megismert díjnyertes Océ VariaDot™ nyomtatási technológiát alkalmazza, kiegészült még a light-cian és light-magenta színekkel is. Ugyancsak újdonság az aktív pixelelhelyezés-kiegyenlítés *(Active Pixel Placement Compensation),* mely biztosítja, hogy minden képalkotó elem pontosan oda kerüljön, ahová szánták, ezzel a teljes nyomtatási felületen pontos és egységes geometria valósulhat meg.

Az Océ Arizona 6100 sorozatú nyomtatók a későbbi különleges felhasználási területek érdekében már jelenleg magukban hordozzák a maximum 8 színcsatornára való bővítés lehetőségét, akár a gyorsabb fehér nyomtatás, akár a felületelőkészítő (primer) feladatok vagy a lakkozás megvalósítására.

Az Onyx Thrive RIP szoftverrendszere lehetővé teszi az új nyomtatók akár más gyártók automatizálási és munkafolyamat-rendszereibe való zökkenőmentes integrálhatóságát.

„A nagy sebességű, de a nyomatminőségből nem engedő Océ Arizona 6100 sorozat új funkcióit úgy alakítottuk ki, hogy a valaha volt leghatékonyabb, legmegbízhatóbb és legkönnyebben használható Arizona-nyomtatók születhessenek meg" – mondta *Yuichi Miyano,* a Canon Europe szélesformátumú megoldások üzletágának igazgatója. „Ezek a széles területen alkalmazható valódi síkágyas berendezések azoknak a vásárlói rétegeknek nyújtanak díjnyertes nyomtatási minőséget, akik merev nyomathordozókra alapuló szolgáltatásaik vagy épp kapacitásaik bővítéséhez keresnek magas színvonalú, nagy termelékenységű megoldást."

Az Océ Arizona 6100 nyomtatócsalád jelenleg két modellből áll: a hatszínes Océ Arizona 6160 XTS-ből és a hétszínes Océ Arizona 6170 XTS-ből. Ezek az akár óránként 155 m²-nyi kiváló minőségű nyomtatásra képes Arizona-modellek könnyedén megbirkóznak az évente 30 ezer négyzetmétert meghaladó merev hordozóra nyomtató nyomdaipari szolgáltatók igényeivel is.

Az automatikus nyomtatófej-karbantartás, a pneumatikus illesztőtüskék, a nagy leszorítást biztosító vákuumrendszer és a két független nyomtatási zóna mind-mind a folyamatos termelést szolgálja.

Canon you can

Építse jövőjét a nyomtatásra!

Fordította: Keresztes Tamás

Ez az összefoglaló csak néhány, a „Building your future with print" tanulmányban részletesen közölt felismerésre és lehetőségre világít rá.

A Canon megbízott egy független technológiakutatási tanácsadót, hogy végezzen el egy mélyreható felmérést 25 ország 552 nyomdai szolgáltatója és nyomdai, illetve média megrendelője körében.

A felmérés 277 különböző méretű és tevékenységi körű kereskedelmi nyomdával és központi sokszorosító részleggel, valamint 277 megrendelővel folytatott telefonos interjúra épül.

Ez híven és jellemzően tükrözi a mai nyomdaipar legfontosabb szereplőinek véleményét.

POZITÍV ÜZENET

Az „Építse jövőjét a nyomtatásra" tanulmány a megrendelők nyomtatással kapcsolatos gondolkodására vonatkozóan sok pozitív üzenetet hordoz, és megmutatja, milyennek látják a megrendelők saját beszállítói kapcsolatukat. A nyomdák láthatóan ismerik a megrendelők elvárásait. A megrendelők 78%-a hisz abban, hogy a kapott szolgáltatás megéri az árát. Akad még azonban javítanivaló a proaktív tanácsadás területén és hiányos az új fejlesztések és ötletek bemutatása is.

A megrendelők 84 %-a úgy gondolja, hogy a szolgáltató megfelel a kommunikációval kapcsolatos elvárásainak

Jelentősen erősödött a megrendelők digitális nyomtatással kapcsolatos tudatossága, különös tekintettel a testre szabott eseményekre, a promóciós anyagokra, a kis példányszámú kiadványokra és a célzott reklámlevelekre. A digitális alkalmazások iránti kereslet várhatóan 67%-kal fog emelkedni a következő két-három évben. A nyomdák 67%-a növekedést várnak a print on demand alkalmazások területén, és 54%-uk számít a személyre szabott és promóciós anyagok mennyiségének növekedésére.

Jelentősen bővült a nyomdai megrendelők digitális nyomdai alkalmazásokkal kapcsolatos ismerete az utóbbi két évben

A vevők érzékelik a nyomtatás használatának növekedését, és felhívják a figyelmet arra az értékre, amit a nyomtatott termékek jelentenek az üzlet fejlődésében.

A nyomtatás várható növekedésének okai:

- a nyomat minőséget közvetít,
- a nyomat az, ami leginkább megkülönböztet a versenytárstól,
- a szakembereket és az idősebb közönséget a nyomdatermékekkel lehet a leghatékonyabban elérni.

KEDVEZŐ NÖVEKEDÉSI LEHETŐSÉGET KÍNÁL A TÖBBCSATORNÁS KOMMUNIKÁCIÓ

Jelenleg a nyomdai szolgáltatók 20%-a kínálja ügyfeleinek a cross-média vagy többcsatornás kampány összehangolását.

Ugyanekkor a 2012. évi 58%-ról 2014-ben 68%-ra növekedett azoknak a nyomdai ügyfeleknek az aránya, akiket megbíztak a többcsatornás vagy cross-média kampány lebonyolításával. Ez arra világít rá, hogy növekszik az a megrendelői réteg, amely rendszerint segítségre szorul a hatékony többcsatornás kampány megtervezésében és kivitelezésében.

A nyomdai megrendelők 55%-a kér tanácsot szolgáltatójától a többcsatornás kommunikációval kapcsolatban

A nyomdai megrendelők elmondják, hogy a többcsatornás beszállítóktól a megfelelő árú szolgáltatáson túl elvárják a kreatív támogatást és együttműködést is:

- a nyomdai szolgáltatók 20% vállalja a cross-média vagy többcsatornás kampány lebonyolítását,
- a nyomdai megrendelők 68%-át bízták meg a többcsatornás vagy cross-média kampánynyal 2014-ben,
- a 2012-es felmérésünkben szereplő nyomdai megrendelők 58%-a használja a többcsatornás kommunikációt.

SZÜKSÉG VAN A VÁLTOZÁSRA

A nyomdai szolgáltatók régóta tudják, hogy az ilyen kihívásokkal teli, folyamatosan változó környezetben alkalmazkodniuk és korszerűsíteniük kell, de kevesen képesek üzleti szokásaik megváltoztatására.

2008-as „Digital Printing Directions" tanulmányunkban a nyomdai szolgáltatók 72%-a egyetértett abban, hogy a dolgok nem mehetnek úgy, mint eddig, és hogy változásokra van szükség. Ma ez az arány 80%-ra nőtt.

A nyomdai szolgáltatók 84%-a szerint a költségek gyorsabban emelkednek, mint a bevételek

Azok közül, akik egyetértenek a változások szükségességével, a legtöbben úgy érzik, hogy képesek a változásra és az alkalmazkodásra, csak egy kis motivációra lenne szüksége.

A nyomdai szolgáltatók 80%-a állítja azt, hogy a dolgok nem mehetnek úgy, mint eddig

A megrendelők elvárják a nyomdai szolgáltatótól, hogy rendelkezzen a legújabb technológiával és alkalmazásokkal, nyújtson szélesebb körű szolgáltatást és kommunikáljon sokkal hatékonyabban.

A 2008-as 54%-ról 46%-ra csökkent idén azoknak a nyomdai beszállítóknak a részaránya, akik úgy tekintenek magukra, mint kommunikációs szolgáltatókra. „A dolgok valójában nem nagyon változtak. Meglevő ügyfeleink mindig visszatérnek – lehetséges, hogy valami mást akarnának, ha igazából körülnéznének? Mi ugyanis nem ajánlunk semmi újat nekik, ezért aztán nem is kezdünk bele újfajta munkákba se."

UK NYOMDAI SZOLGÁLTATÓ A JÖVŐ TERVEZÉSE

Figyelembe véve azoknak a nyomdai szolgáltatóknak a számát, akik úgy vélik, hogy a dolgok nem mehetnek ugyanúgy tovább, talán meglepő, hogy csak kevesebb, mint a felük rendelkezik formális marketing- vagy üzletfejlesztési tervvel. Ezeknek csupán mintegy fele vizsgálja felül negyedévente vagy gyakrabban a marketingtervét. A marketingtervek általában különböző forrásokból származó adatokat tartalmaznak, leggyakrabban vásárlói visszajelzéseket, SWOT és pénzügyi elemzéseket, a jelenlegi iparági trendek és a versenytársak aktivitásának figyelését. Ezeknek a terveknek ritkán mérik előírásszerűen a hatékonyságát.

A szolgáltatók gyakran csak indirekt, szóbeszédre alapozott bizonyítékokkal állnak elő, mint például a felhasználók olyan megjegyzései, hogy „oltári jó", és teljesítményüket sokkal inkább az általános üzlet és az érdeklődés befolyásolják, mintsem a tervek. Csak a nyomdai tevékenységre kidolgozott tényleges üzleti és marketingterv biztosíthatja a sikeres jövőt.

A kereskedelmi nyomdák 48%-a és a CRD-k 32%-a rendelkezik tényleges marketing- és üzletfejlesztési tervvel.

A „Building your future with print" a szerzett felismerések alapján néhány egyértelmű ajánlást közvetít, amely önt is hozzásegítheti nyomdai tevékenységének sikeres működtetéséhez.

HOGYAN ÉPÍTSE JÖVŐJÉT A NYOMTATÁSRA?

- Készítsen marketing- és üzleti tervet, és ezeket rendszeresen vizsgálja felül.
- Tekintsen úgy a beszállítójára, mint az üzletfejlesztést segítő forrásra.
- Értékesítse szolgáltatásait, főleg a digitális alkalmazások által nyújtott lehetőségeket.
- Határozza el magát, és legyen része a többcsatornás kommunikációs láncnak.
- Fektessen be, és alkalmazza a web to print szolgáltatást. A vevők felismerik és értékelik az előnyeit.
- Tudatosítsa vevőiben, hogy a nyomtatás megtérülő befektetés.

Canon you can

Látogatás a Poing-i Experience Centerben

AHOL AZ OCÉ NYOMDAI BERENDEZÉSEK SZÜLETNEK

A Canon változatlanul fontosnak tartja felhívni vásárlóinak figyelmét az üzletfejlesztésre alkalmas lehetőségekre, tíznapos szakmai eseményt szervezett a München-közeli Poingban található Experience Centerben. A 2014. május 13. és 23. között megrendezett esemény első hete a nagysebességű digitális termelési megoldásokat helyezte reflektorfénybe, a második héten pedig a digitális íves és a szélesformátumú alkalmazásokat lehetett megismerni.

Az esemény lehetőséget kínált arra, hogy az érdeklődők tanuljanak az adott piaci szegmens sikeres üzleti működtetésének tapasztalataiból, és mélyebben megismerhessék ügyfeleik elvárásait, illetve magát a teljes piacot.

Mark Lawn, European & UK Marketing Director Professional Print Canon Europe véleménye szerint: „Ez az esemény lehetővé teszi számunkra, hogy azokra a tapasztalatokra építsünk, amelyek minden egyes vevőnk számára fontosak, és olyan alkalmakat hozzunk létre vevőink részére, amelyekkel több személyre szóló tapasztalatot szerezhetnek, mint más iparági eseményeken. Ügyfeleink egyenesen az esemény központjában lesznek, közvetlenül az előadók között, hogy első kézből szerezhessenek információt az üzleti sikerekkel kapcsolatos vitákból, a Canonnal való kapcsolatukról, és megtudhassák, mit tehetnek az üzleti sikerek növeléséért."

Az interaktív eseménynek célja volt, hogy a nyomdai szolgáltatók megalapozott döntéseket hozhassanak üzleti stratégiájukkal kapcsolatban, és gondoskodhassanak a jövő üzleti sikeréről. Emellett bemutatkoztak sikeres nyomdai szolgáltatók is, és a vendégek a nyomdai szolgáltatóktól független iparági tanácsadók és a Canon szakértői közötti pódiumbeszélgetések alkalmával résztvevői lehettek egy üzleti központú szemináriumsorozatnak. A bőség zavarában sajnos egyes esetekben a figyelem megoszlott a gyakorlati bemutató és egyéb lehetőségek között, így méltánytalanul kevés hallgató érdeklődött a szemináriumok iránt.

Az olyan vezető témák mellett, mint például a cross-médiákon belüli adatkezelés vagy a cross-média kampányok költségmegtérülésének elemzése, a munkacsoportok olyan témákkal is foglalkoznak, mint a nyomtatási üzlet érdekében folytatott marketing.

Számos új technológia is bemutatkozott az eseményen, különleges alkalmat adva az ügyfeleknek arra, hogy az ismert Canon portfólión túl megismerhessék és rögtön ki is próbálhassák a legújabb eljárásokat. A látogatók megismerhették a Canonnak a nyomdaipar számára kifejlesztett széles termékskáláját, a kis példányszámú

digitális nyomtatástól kezdve, a nagysebességű kereskedelmi inkjet rendszereken és a szélesformátumú nyomtatáson át a szoftveres megoldásokig.

Az alábbi technológiák mutatkoztak be:

- Színes és fekete-fehér digitális nyomdagépek, amelyek ideálisan használhatók magas minőségű, kis példányszámú, változóadat-tartalmú termékek, cross-média alkalmazások és fotókönyvek készítésére.
- Nagysebességű ipari inkjet megoldások, amelyek új lehetőségeket teremtenek személyre szóló tranzakciós alkalmazások számára, megkönnyítve a direct mail és promóciós nyomtatványok tömeges megszemélyesítését, könyvek, útmutatók, katalógusok és újságok ipari méretű nyomtatását.
- Szoftveres megoldások, mint például dokumentumkezelés, workflow, színkezelés, web to print, változóadat-tartalmú nyomtatás és cross-média.
- A szélesformátumú nyomtatással foglalkozók számára és azoknak, akik ezzel szeretnének foglalkozni, a Canon az esemény utolsó négy napján ingajáratot szervezett a müncheni FESPA Digital kiállításra, hogy az érdeklődők teljes képet kaphassanak a szélesformátumú technológiáról és ötleteket gyűjthessenek a bemutatott esettanulmányokból.

Lawn így összegez: „Az a célunk, hogy olyan egyedülálló eseményt hozzunk létre, ahol a látogatók kedvüket lelik az üzletfejlesztési szemináriumokban, élvezik a valódi eseteket bemutató élő előadásokat, tapasztalatot cserélhetnek a piac hasonlóan gondolkodó vállalkozóival és megismerhetik a Canon jövőbe mutató nyomtatási és workflow-technológiáit. Ez ragyogó alkalom lesz arra, hogy az emberek olyan tapasztalatokat szerezhessenek, amelyek hozzásegíthetik őket az üzlet fejlesztéséhez.”

http://goo.gl/UIqdSE

Miért nem szárad a festék?

Németh Nikoletta

Az ofszetnyomtatás fizikai és kémiai értelemben is nagyon összetett folyamat. Ugyanígy van ez a festék száradásával. De a festékek száradási tulajdonságait nem csak a saját összetétele határozza meg, hanem a nyomathordozó tulajdonságai is. A folyamat bonyolultságát és akadályait célszerű ismerni, hiszen csak így találhatjuk meg problémánkra a megfelelő megoldást. A következőkben a festék és papír kapcsolatából adódó száradási alapismereteket foglalom össze. Hagyományos olajbázisú festékek esetében a leginkább összetett ez a folyamat.

KÉMIAI SZÁRADÁS

A legtöbb modern ofszet festék kötőanyaga filmképző gyantából és száradó növényi olajokból áll (pl. lenolaj). Amennyire az ásványi olaj alapvető összetevője volt az ofszet festékeknek az elmúlt sok tíz évben, ma már annyira ritka. Leginkább a tekercses ofszet festékben találhatjuk meg őket, az ívesek esetében egyre jobban kikopik a használatból. Ennek oka többrétű, de egyik mozgatórugó a környezetvédelemi szemlélet. Íves festékeknél már csak bizonyos speciális száradási tulajdonságot igénylő festékekben használja a piac. Legalábbis a festékpiac élvonalában lévő szereplőkre ez igaz.

Fontos tulajdonsága a száradó növényi olajoknak és alkid gyantáknak az, hogy oxigén hatására polimerizáció indul meg bennük, aminek következményeképp megtörténik a filmképződés. Ez a rugalmas réteg rögzíti a festéket a nyomathordozóhoz.

Ezt a folyamatot nevezzük oxidációs száradásnak.

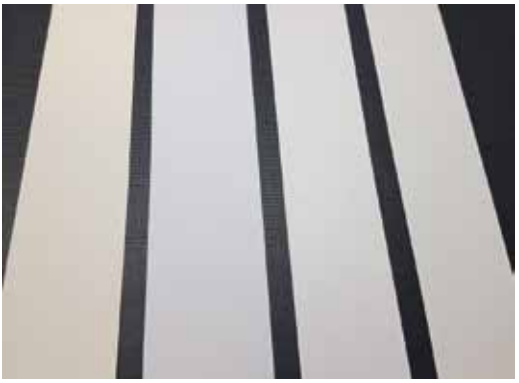
Polimerizáció: Olyan kémiai reakció, amelyben valamely telítetlen (kettős kötésű), kismolekulájú (monomer) vegyület azonos molekulái, melléktermék keletkezése nélkül óriásmolekulává egyesülnek. www.kislexikon.hu

Mivel a kémiai száradás azáltal történik meg, hogy az egyes molekulák között keresztkötések alakulnak ki, ez hosszú időt vesz igénybe. Akár több óra is kell ahhoz, hogy a folyamat végbemenjen. A száradás alapvetően a festék kötőanyag-összetételétől függ, sebességét a hozzáadott katalizátorok, más néven szárítók, szikkatívok gyorsítják. Ezek általában fémek sói. Az akár egy napig tartó száradási folyamatot néhány órára is le tudják csökkenteni. Vagy akár ez alá is, de a szárítók adagolásakor arról nem szabad megfeledkezni, hogy a festék nem csak a nyomathordozón fog gyorsabban száradni tőlük, de a gépben is. Emiatt a végletekig nem lehet szárítóval gyorsítani a folyamatot, mert nyomtatásra alkalmatlan lesz a festék.

Olyan esetben, amikor a festék száradási tulajdonságaiból ki kell iktatni az oxidatív száradást, akkor a sokkal sérülékenyebb, gyengébb dörzsállóságú, fizikai úton megszáradt festékréteget kapjuk. Ilyenek a szag- és a migrációszegény festékek, ahol a kémiai száradást a vele járó szaghatás kiküszöbölése miatt nem lehet alkalmazni. A kémiai száradás polimerlánc-képződése során a telítetlen zsírsavlánc kettős kötései felbomlanak, melynek során illékony bomlástermékek képződnek. Ezek többek között különböző aldehidek, illetve alacsony molekulatömegű savak. E melléktermékek közül több fajta erős szagú. Ezt a jellegzetes szagot érezzük minden oxidációs úton száradó festék nyomatán. Ezek a bomlástermékek emellett olajszeretőek. Mivel az élelmiszerek legnagyobb része tartalmaz zsírokat, olajokat, így ezek a felszabadult illékony összetevők könnyen és maradandóan beléjük migrálnak, megváltoztatva ezzel ízüket, illatukat.

FIZIKAI SZÁRADÁS

Az ásványi olajok és számos növényi olaj észter nem polimerizálódik levegő hatására úgy, mint a száradó olajok, hanem beivódnak (penetrálnak/beütnek) a szívóképes felületbe, és ezzel különválnak a többi összetevőtől. Még precízebben leírva, az alacsony molekulasúlyú és kisméretű

Papírminták természetes fénynél

Ugyanazon papírminták UV-fénynél

részecskék ívódnak be a nyomathordozóba, s ez a folyamat addig tart, amíg a nyomathordozó képes beinni őket. Minél szívóképesebb a nyomathordozó, annál több festéket nyel el, annál kevesebb marad a felületen, annál gyengébb lesz a nyomat színe.

Mivel a fizikai száradás a festék és a nyomathordozó között zajlik, így nem csak a festék tulajdonságait kell ismernünk. A nyomathordozó tulajdonságait is figyelembe kell venni. Papírok, kartonok esetében meghatározó azok szerkezete. Ez egy szilárd vázzal körbevett üreges rendszert, egyfajta pórusrendszert jelent. E pórusrendszer három alapvető dolgot határoz meg: a papír szívóképességét, a szeparációs hatást és az abszorpciós rátát avagy a fajlagos elnyelési tényezőt.

Ezek a következőket jelentik:

Szívóképesség

A folyadék mennyiségét jelzi, amelyet a nyomathordozó magába tud szívni. Ez nem csak a laza szerkezetű, nagy pórusú papírok, kartonok esetében magas, de azoknál is, ahol kisméretű, de nagyszámú pórus található. Tehát nem csak akkor nevezünk egy papírt nagyon szívóképesnek, ha láthatóan nagy pórusokkal rendelkezik, de akkor is lehet az, ha ránézésre nem a porózusság jellemzi. A szívóképességet a papír pórusainak száma és átmérője együttesen határozza meg. A pórusok átmérője nem csak ebből a szempontból meghatározó, de lényeges hatása van a fent említett másik két tényezőre, a szeparációra és az abszorpciós rátára is.

A szeparációs hatás

A szeparációs hatás a papír struktúrájából adódik, melyet az üregek, a kapillárisok adnak. Bizonyos szempontból ez úgy működik, mint egy szita: bizonyos méretű részecskéket átenged, a többi a felszínén marad. Ha a papír áteresztő pórusainak mérete elég kicsi, akkor csak az olajat engedi át, a pigment és kötőanyag többi része a felszínen marad. Ha ez az átmérő túl nagy, akkor a pigment és kötőanyag minden része megindul a papír belseje felé, ami a nyomtatott festékréteg színerejének csökkenéséhez vezet. A vékonyabb festékréteget a papír színe erősebben befolyásolja, így a nagy elszívó képesség látható színváltozást is eredményezhet. Sárgás árnyalatú vagy magas optikai fehérítő tartalmú nyomathordozók esetében ez a leglátványosabb.

ABSZORPCIÓS RÁTA

Szivaccsal szemléltetve. Könnyű elképzelni, hogy egy természetes anyagú és nagy pórusú szivacs jóval gyorsabban issza be ugyanazt a mennyiségű folyadékot, mint egy szintetikus, kis pórusú. Illetve ugyanaz a jó szívóképességű szivacs is más és más időtartam alatt issza be a különböző viszkozitású folyadékokat. Így működik a papír is. A beívódás gyorsan indul, majd egyre lassul az idő elteltével.

A PAPÍRRAL ÉS A FESTÉKKEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

A kapillárisok átmérője

Tehát a beívódás a kapillárisok, pórusok átmérőjének növekedésével nő, és ezzel együtt a szeparációs képesség csökken. Egyszerűbben: a nagyobb pórusok gyorsabban isszák el a festéket, de kevésbé szelektálják, hogy mit isznak el. A kis részecskéjű olajok mellett beisszák a kötő-

anyag egyéb, magasabb viszkozitású részeit és a pigmentek egy részét is. Az optimális pórusméretet a pigmentek mérete határozza meg. Ahhoz, hogy a pigmentek a papír felületén maradjanak, a kapillárisok átmérője nem lehet nagyobb, mint a festéket alkotó legkisebb pigmentek. Ezért a nyomat színének megtartásához jó szívóképességű papírra van szükség, amit a nagyszámú, de kisméretű, a festék pigmentjeinek átmérőjéhez igazodó pórusok jellemeznek.

A felületi nedvesíthetőség

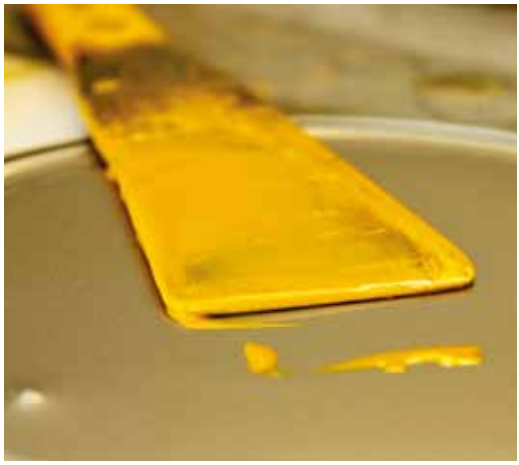
Az a tulajdonság, mely meghatározza, hogy a folyadék a szilárd anyaggal mennyire tud kapcsolatba lépni. Minél jobb egy papír felületi nedvesíthetősége, annál gyorsabban szívja fel a folyadékot. A festék szempontjából ez azt jelenti, hogy minél jobb a papír víztaszító képessége – ezáltal az olajszerető képessége –, annál jobban veszi fel a festéket. Ezt a tulajdonságot a papír mázrétegével lehet szabályozni. Viszont a papírgyártóknak itt megfelelő egyensúlyt kell kialakítani a nedvesítő víz jelenléte miatt. (Kivéve a szárazofszet-eljárást, de ez egy egész más kémián alapuló technológia.) Ha teljesen hidrofób mázréteg kerülne a papírra, az nem venné fel a nedvesítő vizet, és a papíron maradt vékony vízréteg megakadályozhatná a festéket abban, hogy a papír felületéhez tapadhasson. Persze a festéknek is képesnek kell lennie vízfelvételre a nedvesítő víz jelenléte miatt.

A kötőanyag szeparációs tulajdonságai

Az előbbi tulajdonság a papír gyártóit állítja kihívások elé, míg ez a festékgyártókat. A festék kötőanyagát úgy kell kialakítani, hogy az összetevők egymással jó összhangban legyenek, jól elegyíthetők legyenek. Ha már az elején nem jól elegyíthetők a komponensek, akkor szét fog válni a festék. Így az összetevők beállításakor fontos, hogy beívódáskor ne váljanak szét túl gyorsan, amikor a papír felületére kerülnek, és ne váljanak szét túlzottan, mert akkor szétesik a festék. Viszont a piaci elvárások miatt az olajok beívódásának a lehető leggyorsabban kell megtörténnie úgy, hogy eközben nemcsak hogy ne essen szét a festék, de kellően ellenálló réteget is adjon.

Összefoglalva a fizikai száradási folyamatot, a beívódás, beütés attól függ:

- milyen a papír szívóképessége,
- mennyi és mekkora pórus jellemzi a papír felületét,

- milyen a papír nedvesíthetősége, mennyire engedi be a festék alacsony viszkozitású összetevőit,
- milyen a festék összetevőinek viszkozitása, melyek beívódnak a papírba,
- milyenek a festék kötőanyagának szeparációs tulajdonságai.

Ha a fenti tényezők megfelelő összhangba kerülnek, akkor a festék azonnal, ahogy a nyomathordozóra kerül, elkezd beívódni. A festék elkezd változni, nő a viszkozitása, és a húzóssága is gyors növekedésbe kezd.

Ezért a beívódás folyamata, a papír és a festék viszonya hatással van az ívek halmozhatóságára, a festék kémiai száradására és arra, hogy a festékrétegek hogyan veszik fel a következő színt. Meghatározza a festékkirakódást a gumihengeren, a papírfeltépődést, illetve azt, hogy a nyomat kellően dörzsálló lesz-e vagy sem, és láthatunk-e rajta felhősödést.

Ha a festék túl gyorsan ívódik be a papírba, akkor hirtelen nő a húzóssága, melynek eredményeként a festék áthordása a következő nyomómű gumikendőjére a normálisnál lényegesen nagyobb lesz. Persze a hatás hosszabb munkák esetén lesz inkább látható.

Manapság a nyomott piaci árak miatt gyakori az olcsóbbnál olcsóbb nyomathordozók használata. Viszont a festék megfelelő nyomathordozó nélkül nem tudja százszázalékosan teljesíteni feladatát, hiszen száradási folyamatában a nyomathordozó meghatározó szerepet kap. Papír és karton választásakor érdemes megfontolni a később előforduló problémák lehetőségét is.

Horizon – Interpack 2014

POSTPRESS ACADEMY
EUROPA-PREMIER: ÚJ STANCOLÓGÉP

Kettős premier: A Horizon az idei évben először vesz részt a düsseldorfi csomagolóipari kiállításon, ebből az alkalomból mutatta be új üzletágának zászlóshajóját.

Quickborn, 2014. május 14. – A Horizon Európában először az Interpackon (május 8–14.) mutatta be az új RD-4055 stancológépet. A látogatók információikat a 13-as csarnokban, az E60-as standon közvetlenül a Horizontól szerezhették be a cég új termékcsoportjáról, és a fejlett technológiát akció közben kísérhették figyelemmel. Az RD-4055 rotatív stancológép ideális kis és közepes példányszámú munka, akár digitális nyomatok gazdaságos feldolgozására. Ezen túlmenően a Horizon további vezető megoldásokat mutatott be kis formátumú hajtogatás területén, mely különösen a gyógyszeripar számára lehet érdekes (AF-406T6A), valamint megoldást ajánlott a kombinált bígelésre, perforálásra és hajtásra (CRF-362).

„Örömünkre szolgált, hogy ötleteinket és technológiánkat a csomagolóanyag-gyártás területén is bemutathattuk élő, működő üzemmódban, és erről a szakmai közönséggel eszmét is cserélhettünk", nyilatkozott *Rainer Börgerding*, a Horizon GmbH Quickborn ügyvezető igazgatója. „Az új RD-4055 stancológép igazi fénypontja volt standunknak."

EURÓPAI ÚJDONSÁG A HORIZON RD-4055

A Horizon RD-4055 rugalmas és intelligens vezérlésű rotatív stancolási elv alapján működik, ahol – többek között – a stancolandó anyag a gépben előre és hátra is továbbítható. Ezáltal a stancolóforma többször is használható. Eredmény: meghatározó stancformaköltség csökkenés, ami éppen a kis példányszámoknál jelentős versenyelőnye lehet a Horizon-ügyfeleknek. Egészen 6000 példányig max. formátum 400 × 550 mm a gép óránkénti teljesítménye. Egy opcionálisan

rendelhető szeparátoregység segítségével megtakarítható a termék kézi leválasztása az ívről. Az RD-4055 a stancolás, bígelés, perforálás területén amegoldási lehetőségek hosszú sorát biztosítja, többek között például megszemélyesített csomagolások, prezentációs mappák, játékkártyák, névjegyek, matricák, címkék, szóróanyagok különleges formákban és sok minden más. Ahogyan az minden Horizon-terméknél megszokott, az új stancológépnél is a rövid átállási idő mellett az egyszerű kezelhetőség a Touch&Work-technológia segítségével központi jelentőséggel bír.

KIS FORMÁTUMÚ HAJTÁSOK SPECIALISTÁJA

A csomagolóiparhoz kapcsolódóan a Horizon bemutatta az AF-406T6A hajtogatógépet, ún. Waterscoring-egységgel. Ez a rendszer 30 mm-es hengerátmérővel ideális kis formátumok hajtogatására, mint pl. gyógyszerek betegtájékoztatói. Az opcionálisan rendelhető Waterscoring-berendezés gondoskodik arról, hogy a termék síkfekvésben kerüljön ki a gépből, úgy, hogy a hajtástartományban a papírrostokat benedvesíti. A hajtás után a papír megszárad, és így az új formáját jobban megőrzi, mint a Waterscoring-berendezés segítsége nélkül.

Innováció a vállalati rendszerben – Marzek Kner Packaging

KÖZVETLEN ÉLELMISZER-IPARI CSOMAGOLÓANYAGOK GYÁRTÁSA A LEGFEJLETTEBB TECHNOLÓGIÁVAL

Az új piaci kihívásoknak nem csupán gépekkel, eszközökkel kell megfelelni, hanem a termelési rendszereket is a megrendelők igényei szerint kell kialakítani. Ezt vallja a Marzek Kner Packaging Kft., ahol ismét innovatív fejlesztéseket hajtottak végre. Gyógyszeripari beszállítóként már közel száz éve sikeresen teljesít a vállalat. A termelésben megtalálhatók továbbá az élelmiszeripar, vegyipar, édesipar, boripar és dohányipar csomagolóanyagai.

A tíz évvel ezelőtt kezdődött reorganizációt több lépésben, tudatosan hajtották végre. Az első szakaszban az általános technológiai szint emelését tűzték ki célul. Beruházásaikkal modern, hatékony gépparkot állítottak szolgálatba.

Innováció kívül-belül.
Tavaly a nyomda épülete is megújult

Kása István Zoltán igazgató a nyomda előterét díszítő és a cég alapfilozófiáját tükröző hat fő cselekvési irányt megtestesítő térplasztikával

A hangsúlyt a hatékonyságra helyezték, hiszen a kompetitív, versenytársaktól telített környezetben elsősorban versenyképes árakkal lehet újabb piacokat szerezni. Az elvárt technológiai szint elérése után következett a specializáció. Kézenfekvő volt, hogy a hazai piacon erős és ezzel együtt igen magas követelményeket támasztó gyógyszeripar elvárásainak igyekeztek megfelelni. A medicinákat gyártó vállalatok nagy hangsúlyt fektetnek a biztonságos termelési környezetre, a jól dokumentált folyamatokra. Ebben segít a nyomdaiparban igen ritka, teljesen integrált Microsoft alapú vállalatirányítási rendszer, amit a cég igényeire szabva saját fejlesztői csapat tart karban. Az interaktív környezet lehetőséget nyújt a partnerek rendszereihez való csatlakozásra, a könnyebb, esetenként emberi beavatkozás nélküli kommunikációra. Természetesen ebben a szakaszban sem maradt el az új, gyors megoldások meghonosítása: a Braille-írás kezelése és új ellenőrzési pontok beépítése kiemelt jelentőségű volt a géppark vásárlásakor. A belföldi piacok azonban végesnek bizonyultak, a hazai feldolgozóipar általános agóniája miatt

A mintegy 60 milliós befektetéssel megvalósult fejlesztéssel az egész üzem higiéniai területté alakult

Az üzemi terület kizárólag a higiéniai kapuk használatával közelíthető meg

bővülési lehetőség nem mutatkozik. Kézenfekvő, hogy a nyugat-európai átlagnál 50–70%-kal alacsonyabb bérszínvonal és a gyengülő hazai fizetőeszköz az exportpiacok felé fordította a vállalatot. Hamar felismerték, hogy önmagában a dokumentációs rendszerek megléte nem elég a sikerhez. Ezért 2013 őszén újabb, nagyszabású projektet indítottak. A gyár átalakítását tűzték ki célul úgy, hogy az megfeleljen a közvetlen élelmiszer-ipari csomagolóanyagok gyártására. A meglévő dokumentációs rendszeren felül a 10 000 négyzetméteres üzemet hermetikusan lezárták, ellenőrzött beléptető rendszereket állí-

Az egész üzem frissen festve és a szigorú egészségügyi előírásoknak megfelelően kialakítva termel

Eltűntek a termelésből a fa raklapok, rugós alkatrészt tartalmazó íróeszköz, letörhető pengéjű snitzer

A dolgozók kivétel nélkül hajhálót viselnek, és az üzem területére lépve minden egyes alkalommal alávetik magukat a kézfertőtlenítő procedúrának

tottak fel, és az üzemben a legszigorúbb higiénés szabályokat léptették életbe. Ezzel teljesítették a primer csomagolóanyagok gyártására vonatkozó feltételeket. Az említett beruházással az íves ofszet területen szinte egyedülálló, ellenőrzött és biztonságos gyártási körülményeket teremtettek, amiket a közelmúltban teljesített megrendelői auditok alapján az export célpiacok is kedvezően fogadtak.

A Marzek Kner Packaging Kft. évek óta kétszámjegyű fejlődést ér el, árbevétele 2013-ban 6,3 milliárd forint volt, 2014-ben pedig elérik a hétmilliárdot. Az elmúlt egy évben egymilliárd forint értékű beruházást hajtottak végre, két korszerű, KBA nyomógép vásárlásával. A 2005 óta tartó folyamatban megduplázták a foglalkoztatottak számát, jelenleg 260 fő dolgozik a nyomdában. A Marzek Kner Packaging Kft.-t 2011-ben a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara az Év Iparvállalata díjjal tüntette ki. A Figyelő TOP200 feltörekvő magyar cégek között a nyomda 2013-ban a 127. helyet foglalta el.

A vállalat az elmúlt tíz év sikerének kulcsát hat pontban foglalta össze, ez a hat pont a cég alapfilozófiáját tükrözi:

- **Illeszkedés**
  A mindenkori piaci, gazdasági környezet megértése, a valódi megrendelői igények felmérése és kielégítése.
- **State of the art**
  Termelés mindig a legmagasabb szakmai színvonalon, hatékonyan, gyorsan, hibák nélkül.
- **Innováció**
  Állandó technológiai fejlesztés a megrendelői igények magas színvonalú teljesítése érdekében.
- **Szakemberképzés**
  A szakmai képzés felügyelete, fenntartása, támogatása.
- **Kommunikáció**
  Kiszámítható, hiteles, egységes, lényegre törő verbális és vizuális megjelenés.
- **Társadalmi szerepvállalás**
  Alapítványok, egészségügyi intézmények, helyi szervezetek, kultúra, sport támogatása.

PRINT & PACKAGING

CSOMAGOLÁSI ÉS NYOMDAIPARI NAPOK!

EGY HELYEN
EGY IDŐBEN
KIÁLLÍTÁSOK
KONFERENCIÁK
WORKSHOPOK

PPD EXPO
BUDAPESTEN, 2015.

AHOL A SZAKMÁK TALÁLKOZNAK!

www.ppdexpo.hu
www.ppfest.hu

PNYME XXX. rendes közgyűlés

BUDAPEST, 2014. ÁPRILIS 24.

2014. április 24-dikén Budapesten, a HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. adott otthont a PNYME éves rendes közgyűlésének. A közgyűlésre a 74 küldött mellett meghívást kaptak a nem küldött elnökségi tagok, az EB tagjai és a szaklapjaink főszerkesztői. A megjelent 51 küldöttel a közgyűlés határozatképes volt, így az a napirendben meghirdetettek szerint, pontosan 11 órakor elkezdődött. Az ülés elnöke: Fábián Endre, a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület elnöke volt.

Németh László

Az elnöki megnyitót követően először az elmúlt közgyűlés óta elhunyt tagjainkra emlékeztünk egyperces néma felállással.

Az előző közgyűlés (2013. május) óta elhunyt tagjaink az elhalálozás időpontja alapján időrendi sorrendben:

- ***Papp Lajos***
  Nyomdaipari szakosztály (2013. május 14., 65 éves)
- ***Péntek István***
  Nyomdaipari Szakosztály (2013. május 14., 59 éves)
- ***Bede István***
  Nyomdaipari szakosztály (2013. augusztus 01., 72 éves)
- ***Gabányi Andor***
  Papíripari Szakosztály (2013. szept. 14., 97 éves)
- ***Földes György***
  Nyomdaipari szakosztály (2013. dec. 17., 99 éves) a PNYME alapító tagja
- ***Péteri Károly***
  Nyomdaipari szakosztály (2014. január. 22., 70 éves)
- ***Weisz László***
  Nyomdaipari szakosztály (2014. február 27., 87 éves)

Ezt követően döntött a közgyűlés a jegyzőkönyvvezetés módjáról, amely a szokásos mó-

Fábián Endre

Pesti Sándor

Szavaznak a küldöttek

A HM Zrínyi jelentős digitális nyomókapacitással is bír

don történik. Hangfelvétel készül a közgyűlésről és ez alapján készül a kivonatos, írott jegyzőkönyv. Ezt követően kerültek megválasztásra a közgyűlési bizottságok.

Mandátumvizsgáló bizottság – Kerekes Péter nyomdaipari szakosztály és Szőke András papíripari szakosztály

A jegyzőkönyv hitelesítésére Persovits József és dr. Novotny Erzsébet (mindketten nyomdaipari szakosztály) kapott megbízást a közgyűléstől, majd a közgyűlés egyhangúlag és változatlan formában elfogadta az előzetesen meghirdetett napirendjét.

A résztvevők köszöntése után a házigazda, Németh László ügyvezető igazgató röviden a HM Zrínyi Kft. tevékenységét és történetét ismertette. „A magyar térképészet kezdetei a 15–16. századig nyúlnak vissza. Az első hitelesen magyar kézből származó, Lázár-térképként ismert mű 1528-ban jelent meg, olyan katonai térképészek

Ofszet gépterem, 2014

Ofszet gépterem, 1940

Németh László bemutatja a múzeumot

váltak híressé ezen évszázadok alatt, mint például a kétszáz éve született Tóth Ágoston. A polihisztor térképésznek is nevezett honvéd ezredes kézügyességét egyébként a művészetekben is kamatoztatta, számos rajza és festménye maradt fenn, bizonyítva rendkívüli tehetségét. Az ő példája is jól mutatja, hogy a térképészet is egyfajta művészet." A helyszínen a Magyar katonai térképészet szakmai múzeumát a közgyűlés után a résztvevők meg is tekinthették.

Ezt követően kerültek sorra az alapszabály 6.3 C. d. e. pontjainak megfelelően a beszámolók.

Az egyesületi vezetés és az ellenőrző bizottság beszámolója az egyesület előző közgyűlése óta végzett tevékenységéről

Előterjesztők: *Fábián Endre elnök, Pesti Sándor ügyvezető, Kerekes Imréné EB elnök*

Az egyesület 2013. évi mérlegének, eredménykimutatásának és közhasznúsági jelentésének előterjesztése és elfogadása

Előterjesztők: *Fábián Endre elnök, Pesti Sándor ügyvezető*

A beszámolókat követően az elmúlt évek kiemelkedő teljesítményei alapján odaítélt egyesületi kitüntetések átadására került sor.

Persovits József átveszi a Földi László-díjat

- Lengyel Lajos-díjban részesült dr. Horváth Csaba.
- Földi László-díjban részesült dr. Koltai László és Persovits József

A kitüntetéseket az egyesület elnöke adta át. *(Dr. Horváth Csaba és dr. Koltai László akadályoztatásuk miatt a vándorgyűlésen vehetik át személyesen.)*

A díjátadásokat követően Fábián Endre elnök ismertette az egyesület terveit és feladatait az elkövetkezendő időszakra, és előterjesztette a közgyűlés határozati javaslatait, melyeket a küldöttek egyhangúlag elfogadtak.

A PNYME Küldöttközgyűlése 2014. április 24-dikei ülésének határozatai:

A küldöttközgyűlés az egyesület 2013. évi tevékenységéről szóló pénzügyi beszámolót az aktívák és passzívák megegyező 11.239 eFt értékével és 51.306 eFt bevétel mellett –1.535 eFt mérleg szerinti eredménnyel elfogadja.

A küldöttközgyűlés az előző közgyűlés óta végzett munkáról szóló beszámolót a szóbeli kiegészítésekkel és a válaszokkal együtt elfogadja.

A küldöttközgyűlés az ellenőrző bizottság beszámolóját jóváhagyólag tudomásul veszi.

A küldöttközgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi a restaurátor szakosztály tisztújító szakosztályi küldöttgyűlésének a határozatait. Gratulál, és sikeres munkát kíván a megválasztott szakosztályi vezetésnek.

A küldöttközgyűlés tudomásul veszi az MTESZ felszámolási eljárásáról szóló tájékoztatót, és megbízza az ügyvezetőt, hogy a továbbiakban is képviselje a PNYME érdekeit a hitelezői választmányban, illetve fennállásáig az MTESZ szövetségi tanácsában.

A küldöttközgyűlés megbízza Fábián Endrét és Pesti Sándort, hogy a 2015-ben megrendezésre kerülő PPfest keretében a PPDexpo szervezésének előkészületeit kezdje meg.

Az elnöki összefoglalót követően a közgyűlést az elnök 12.35-kor bezárta.

A jó hangulatban elfogyasztott ebéd után volt lehetőség az intézet által fenntartott térképészettörténeti múzeum, majd a sok érdekességgel szolgáló nyomdaüzem megtekintésére.

Az elnöki/ügyvezetői beszámoló és az ellenőrző bizottság jelentése is megtalálható a PNYME honlapján: http://www.pnyme.hu/dokumentum.php. Az elfogadott beszámolót a titkárság a törvényi előírásoknak megfelelően beadta az OBH-hoz.

Csomagolástechnológus és papíros szakmai nap

ÓBUDAI EGYETEMEN

Tiefbrunner Anna

A hagyományos, immár 16. alkalommal, az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari Karán megrendezett konferencia ismét bebizonyította, hogy mind az iparnak, mind az oktatásnak szüksége van az együttgondolkodásra a sikeres szakemberképzéséhez. A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület közreműködésével szervezett szakmai műhely érdekes előadások formájában tekintette át a csomagolástechnika, illetve a papíripar aktuális kérdéseit.

A konferencia *dr. Koltai László* oktatási dékán helyettes köszöntőjével és megnyitó beszédével kezdődött, majd *dr. habil. Horváth Csaba,* a Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet vezetője beszélt a szakmai felsőoktatás helyzetéről, a képzés versenyképessége érdekében tervezett változásokról.

Monspartné dr. Sényi Judit „Gondolatok az egészséges élelmiszerek biztonságát fokozó csomagolásról" címmel tartott figyelemkeltő előadást. A Budapesti Corvinus Egyetem ny. egyetemi docensének alapgondolata az volt, hogy a csomagolásfejlesztő munka során a korszerű csomagolási rendszerek kiválasztását úgy kell összhangba hozni a kereskedelem, valamint a vásárlók szerteágazó igényeivel, hogy mindig szem előtt tartjuk az élelmiszer-biztonság fontosságát.

Dr. Lele István, a Nyugat-magyarországi Egyetem, Simonyi Károly Kar, Papíripari Kutatóintézetének vezetője következett, aki „Papír alapú csomagolóanyagok újrahasznosításának vizsgálata" című előadásában elmondta, hogy munkatársaival, illetve a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Szerves Kémia és Technológia Tanszékének közreműködésével egy új eljárást fejlesztettek ki. A módszer

dr. habil. Horváth Csaba, dr. Koltai László, dr. Borbély Ákos

A szakmai programot *Nagy Miklós* „Konstruktőreink a világ előtt haladnak" című előadása nyitotta meg. A CSAOSZ főtitkára zsűritagként részt vett a Csomagolási Világszövetség 2013. évi versenyére beérkezett pályaművek bírálatában. Tapasztalatait összegezve, fotók segítségével illusztrálva elmondta, hogy a magyar alkotó elme kreativitása világszínvonalú, esetenként évekkel megelőzzük más nemzetek csomagolástervezőit. – az üzemi folyamatok laboratóriumi modellezésének segítségével – megfelelő ismeretet nyújt a papíralapú hulladékok feldolgozásakor a beérkező anyagok alkalmazási tulajdonságairól.

Reményi Antal, a Reményi Csomagolástechnika Kft. igazgatója a május elején, Düsseldorfban megrendezett kiállításon szerzett tapasztalatairól számolt be „Trendek a csomagolásgépesítés-

dr. Horváth Csaba

ben – az Interpackon jártunk" címmel. A világ legnagyobb és leglátogatottabb szakmai fórumán meghatározó szerepet kaptak a csomagológép-gyártók. Az előadó a megfigyelhető fejlesztési irányok közül kiemelte a hatékonyság, a minőség és a biztonság fontosságát. Cél a csomagolási teljesítmény növelése, amit a csomagolásgépesítésben az automatizálás, illetve a robottechnika terjedése, valamint az informatika egyre szélesebb körű alkalmazása tesz lehetővé.

Seenger Viktor, a Dunapack Kft. képviseletében azokról az új kihívásokról beszélt, amelyekkel a konstruktőröknek szembe kell nézniük. „A csomagolástervezés az áruházláncok igényeinek figyelembevételével" című előadásából megtudhattuk, hogy a kereskedelem olyan követelményeket fogalmaz meg, amelyeket az évekkel ezelőtt megtervezett csomagolások csak részben vagy egyáltalán nem teljesítenek. Ez az igényváltozás folyamatos fejlesztésre sarkallja a csomagolószer-gyártókat, és elmondható, hogy a csomagolástervezés olyan komplex feladattá válik, amely napi szintű szakmai kihívásként is értelmezhető.

Szabadics László, a BOBST munkatársa „Minőség-ellenőrző berendezések a hajtogató-ragasztó gépen" címmel tartotta meg előadását legújabb fejlesztésükről, mellyel kiküszöbölhetők a gyártási folyamat során előforduló hibák, hiányosságok. Elmondta, hogy a termék utolsó ellenőrzési lehetősége a vevőhöz történő kiszállítása előtt a hajtogató-ragasztó gépen lehetséges. A gyártás során felmerülő összes hiba kiszűrésére egy, a ragasztógépbe integrált ellenőrző és kidobó rendszer szükséges. A gyártási folyamat utolsó szakaszában végzett százszázalékos vizsgálattal megteremthető az ügyfelek bizalma, hiszen a megrendelők hibamentes termékeket várnak el.

Dr. Madai Gyula, a Macontrade Kft. képviselője „Hajlékonyfalú csomagolási rendszerek a fenntartható fejlődés szolgálatában" címmel tartott előadásában nagyon fontos kérdésekre hívta fel a figyelmet. Elmondta, hogy napjaink globális kihívásainak egyik központi témájává vált az a felismerés, hogy a megtermelt és becsomagolt élelmiszerek mintegy egyharmada megy veszendőbe, miközben az élelmiszer-szállítói lánc szén-dioxid kibocsátása az első helyen osztozik a szállítás-fuvarozás fosszilis üzemanyag fogyasztásából származó kibocsátással.

Előadásával azt kívánta bizonyítani, hogy a hajlékonyfalú csomagolószerek kitüntetett szerepet játszanak az élelmiszer-veszteségek csökkentésében, miközben előállításuk és megsemmisítésük során lényegesen kisebb mértékben terhelik a természeti erőforrásokat, mint amilyen mértékben azok megtakarításához hozzájárulnak.

Enyedi Márta „Az elsődleges csomagolások szerepe az élelmiszer-marketingben" című előadásában felvázolta a Sealed Air Magyarország Kft. által megfigyelt nemzetközi fogyasztói trendek változásait az élelmiszer-fogyasztás terén. Innovatív csomagolási példákon keresztül bemutatta, hogy a vállalat milyen válaszokat ad az új csomagolással kapcsolatos ipari kihívásokra, illetve azt, hogyan teremthető hozzáadott érték egy-egy újonnan megalkotott csomagolással. Megállapította: a jól kialakított csomagolás azon túl, hogy a márkaépítés eszköze, integrálható a gyártó társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos programjába is.

Az ebédet követően a szakmai program az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari Karának oktatói és az iparból érkezett szakemberek kötetlen, jó hangulatú, de vitáktól sem mentes beszélgetésével zárult.

A XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál

Wunderlich Péter

1992 tavaszán született az a szakmai megállapodás, ami útjára bocsátotta a magyar könyvipar legnagyobb szabású vásárát. 1994-ben már első alkalommal is több mint 20 ország 400 kiadója vett részt az eseményen. Azóta viszont komoly fejlődés történt, és az idei vásáron már 35 ország kiadója állított standot, közel 500 hazai és nemzetközi szerző dedikált, illetve körülbelül 300 új könyv bemutatója zajlott le.

Az idei könyvfesztivál díszvendég országa Törökország volt, díszvendég írója pedig a Scolar kiadó szerzője, az észt apától és finn anyától született Sofi Oksanen, aki napjaink egyik legnépszerűbb északi szerzője. Írásaiban erőteljesen jelen van a Szovjetunió és az elnyomás alatt fuldokló Észtország történelme, illetve a női lét, a nők ellen irányuló erőszak kérdései.

Maga az eseménysorozat április 23-án kezdődött, amely nap egyébként a könyv és a szerzői jog világnapja is. Ebben az évben azonban más aktualitásai is vannak a fesztiválnak, ugyanis 2014-ben megemlékezünk a holokauszt 70. évfordulójára, illetve hazánk immáron tíz évvel ezelőtti EU-csatlakozására is. Ennek megfelelően a rendezvényt megelőző sajtótájékoztatón részt vett Ilan Mor izraeli nagykövet és dr. Szűcs Tamás, az Európai Bizottság magyarországi képviseletének vezetője.

A sajtótájékoztatón ennek megfelelően szigorú biztonsági feltételeknek kellett megfelelni, ami érthető, de mégis fura, kulturális esemény lévén. Miután átestünk a táskamutogatáson, a szigorú biztonsági emberektől nyüzsgő előadóteremben foglaltunk helyet, ahol Zentai Péter, Ilan Mor, Szűcs Tamás és a Scolar részéről Sugár András fogadtak bennünket. Zentai Péter nyitotta meg a sajtótájékoztatót egy rögtön nem jó hangulatú témával, a mai napok legaktuálisabb krízisét elemezve. Végre elérkezett az idő és a hazai könyvszakma elitje nevén nevezte a szörnyű anomáliát, a magyar könyvkiadás Voldemortját, amely vállalkozás felelőtlen működtetésétől zeng a sajtó és összeomlásától rettegnek a kiadók,

a nyomdák és sok ezer vállalkozás. Zentai Péter továbbá ecsetelte annak a döntésnek a gazdasági, kulturális következményeit, amellyel a kormány a tankönyvgyár kiadók kezéből. Ennek következménye 16 milliárd forint mínusz, ami tovább gyengíti az amúgy is sok csapást elviselő magyar könyvkiadást.

Nem véletlen a Harry Potteres hasonlat, mert a sok rossz hír mellett pozitív példaként jelent meg J. K. Rowling könyve. Ennek a példátlan sikerű sorozatnak köszönhetően lendült fel az ifjúsági és gyerekirodalom, ezáltal közel 60 százalék növekedést produkált, talpra állt és megerősödött a magyar gyermekkönykiadás.

A török vendégek gyönyörű kiállítást tartottak, míves könyvekkel, sőt ősi kézműves könyvkötészeti tudásukat is bemutatták sokak örömére. A fesztivál nagyon rendezetten ment le, sok könyvbemutató, dedikálás, celebek egymás hegyén-hátán. Találkoztam a hazai könyves nyomdák vezetőivel.

Sőt, ami újdonság volt számomra, hogy a fiatalított Stanctechnik is képviseltette magát, többek közt digitális nyomdai kínálatával. Újdonság volt számomra, hogy a kötészet munkatársai elmondták, ezentúl a B5 méretű könyvet is optimális áron tudják készíteni.

Végignéztem a kiadók választékát, és kijelenthetem, nagyon büszkék lehetünk a kínálatra, mert gyönyörűek a borítók, szépek a technikai

megoldások. Sajnáltam, hogy nem volt módom találkozni a Graph-Art Kiadóval, mert elképesztően egyedinek tartom a saját fejlesztésű, csodakönyveiket. A nyomdai beszélgetések során kiderült, hogy erősen megindult az on-demand kereslet kielégítésére tett fáradozás a nagy nyomdák részéről. Ez tulajdonképpen várható volt, mert a bestsellereken és gyermek-ifjúsági kategórián kívül gyakorlatilag minden könyvfajta stagnál. Az on-demand remek megoldást kínál a kiadónak arra, hogy az aktuális kínálatból kikopott, ritkán, de keresett könyvet 100-150 példányban gyártassák le, ahogy igény van rá. Egyelőre azonban szerintem magas a fajlagos költség.

A fesztivál záróakkordja a Libri Aranykönyvdíjátadó ünnepélye volt. Ezen az eseményen már csak a kiadók munkatársai izgulhattak azon, sikerül-e megnyerni a nívós trófeát. Az eseményen nyertes könyvek azért javarészt három kiadó termékei voltak. Hiányoltam a szépirodalmi könyvek közül a szépírókat. A költőket is, annak ellenére, hogy slam poetry előadás volt a kategória nyerteseinek kihirdetése előtt. Ez a tény rámutat arra, hogy a szavazók inkább a boltokban kiemelt helyen eléjük „tolt" és magas költségen reklámozott könyvekre szavaztak, ami lássuk be, meglehetősen szűk paletta. Fel lehetne úgy is fogni, hogy minden piac így működik, viszont hol van a kulturális felelősségvállalás?

Összességében tehát a legfeljebb a korábban említett gazdasági szereplő miatt van okunk az aggódásra, mert nagyon szép könyveket találnak ki a hazai kiadók, szép minőségben teljesítenek a magyar nyomdák. Ami az idei év tanulsága, hogy fokozottan figyelnünk kell a piac változásait, mert a digitális technikák egyre nagyobb térnyerése okozta paradigmában elérkeztünk egy fordulóponthoz, ami alapjaiban strukturálja át a nyomtatott könyv, illetve a nyomdák, nyomdászok sorsát.

Tízből négy olvasó illegális forrásból is letölt, hogy hozzájusson a keresett e-könyvhöz

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület és a fesztiválrendező Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése kérdőíves felmérést készített áprilisban a XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon a fesztiválállogatók e-könyv olvasási szokásairól.

A kérdőíveket a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál látogatói maguk tölthették ki a rendezvény időtartama alatt a helyszínen, április 24. és 27. között. Bár a mintafelvétel nem országos szintű volt, a beérkezett válaszok alapján érdekes eredmények és tendenciák bontakoznak ki a kapott adatok értelmezése során. A kutatási jelentést a TÁRKI Társadalomkutatási Intézet Zrt. készítette.

A kérdőív az alábbi fő témaköröket ölelte fel: az elektronikus könyvek és az e-könyv olvasó eszközök elterjedtsége, a nyomtatott és az e-könyvek közötti fogyasztói döntések és hátterük, az e-könyvek beszerezhetősége és az illegális források ezzel összefüggő igénybevétele.

A kérdőívet nagyobb arányban töltötték ki a nők (71%) és a felsőfokú végzettségűek (68%). A korcsoport szerinti eloszlás tekintetében kiegyensúlyozottabbak az adatok, a kitöltők legtöbben a 31–44 évesek (30%) és a 18–30 évesek (28%) közül kerültek ki.

Dr. Bendzsel Miklós, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala elnöke szerint: „A kérdőív eredményei rámutatnak, hogy az e-könyvek hazánkban is kezdenek valós alternatívát jelenteni az olvasóközönség számára. Bár a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület 2013-ban készített *Hamisítás Magyarországon* című fogyasztói kutatási jelentése szintén rámutat arra, hogy a fiatalok mintegy harmada használ illegális forrásból származó tartalmakat, arra is felhívja a figyelmet, hogy a megkérdezettek átlagosan 21 százaléka fizetne akkor a legális tartalomért, ha ahhoz olcsóbban juthatna hozzá, mint jelenleg."

Az elnök emellett hangsúlyozza: „Feltétlenül szükségesnek tartom, hogy a könyvszakma és a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület tegyen közös lépéseket az olvasók számára az illegális felhasználások valós alternatíváját jelentő legális piaci modellek kialakítása és a tudatosságnövelés terén, így csökkentve a szürke felhasználások mértékét. A lopott gyümölcs íze nem olyan finom, mint a jogszerűen megszerzetté, ahogy pedig a lopott gyümölcs orgazdáját büntetik, ugyanúgy az e-könyvek illegális forgalmazói elleni fellépés is szükséges."

Zentai Péter László, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének igazgatója szerint: „A mostani felmérés alapján amennyire örvendetes, hogy az újdonságok iránt fogékony fiatal korosztály körében egyre elterjedtebb a korszerű e-könyvek használata, azaz az olvasáskultúra a digitális térben sem szorul vissza, olyannyira megdöbbentő szembesülni azzal, hogy az elvileg legtudatosabb állampolgárok, a felsőfokú végzettségűek jelentős része számára szinte teljesen közömbös, hogy olvasnivalójukat legális vagy illegális forrásból szerzik-e. Nyilvánvaló, hogy az oktatás minden szintjén tudatosítani kell, az illegális letöltés éppolyan lopás, mint a bolti tolvajlás. Legalább ennyire fontos azonban az is, hogy a kalózoldalak üzemeltetőire a törvény teljes szigorával kellene lesújtani."

A KUTATÁS ÖSSZEGZETT EREDMÉNYEI

A kutatásban részt vevők, vagyis a kérdőívet kitöltők majd egyharmada rendelkezik olyan eszközzel, amellyel tud elektronikus könyvet olvasni. Ugyancsak magas számban jelezték a válaszadók, hogy már olvastak (valaha) elektronikus könyvet, arányuk majdnem eléri az 50%-ot és további 9%-ban azt jelezték, hogy rendszeresen olvasnak e-könyvet.

A válaszadók 44%-a egyáltalán nem olvas e-könyvet (függetlenül attól, hogy van-e olvasóeszköze vagy sem), 28%-ának ugyan nincs olvasóeszköze, de olvas e-könyvet, és további 28%-ának van olvasóeszköze is, és olvas is elektronikus könyvet.

Ha egy könyv nyomtatott és elektronikus formában is elérhető, *a válaszadók 13%-a választja az e-könyvet elsősorban, 84%-uk marad a hagyományos, nyomtatott formánál*. Az olvasóeszköz megléte nagy befolyásoló erővel bír a választásra: azon válaszadók közül, akiknek van e-könyvolvasó eszközük, több mint egyharmadnyian választanák ez e-könyvet a hagyományossal szemben.

A nyomtatott könyvet inkább a könnyebb beszerezhetősége teszi vonzóvá, míg az e-könyvet a kedvezőbb ár miatt választanák többen.

Az e-könyvet olvasók több mint fele hozzájut ahhoz a könyvhöz, amit olvasni szeretne – csak valamivel kevesebb, mint egyharmadnyian jelezték azt, hogy nem jutnak hozzá, mert sok könyv csak nyomtatott formában jelenik meg.

A válaszadók fele töltött már le az internetről könyvet – legnagyobb arányban azok, akiknek van olvasóeszközük. Azok körében, akik már töltöttek le valaha az internetről e-könyvet, viszonylag sokan, *42%-ban nyilatkoztak úgy, volt példa arra, hogy illegális forrásból töltöttek le*.

Az illegális tartalmak magas arányú használatát jelzi az is, hogy *a letöltőknek mindössze 30%-a nyilatkozott úgy, hogy egy e-könyv beszerzésekor figyel arra, hogy csak legális weboldalról szerezzen be könyvet*.

A *válaszadók 43%-a* ugyan figyel arra, hogy legális legyen a letöltés, de *igénybe vesz illegális forrást, ha a könyvhöz csak azon keresztül juthat hozzá*. A kérdőívet kitöltők majd egynegyede számára egyáltalán nem fontos, hogy legális vagy illegális a weboldal, ahonnan a könyveit letölti.

A teljes tanulmány elérhető: http://goo.gl/2EcsvT

CSATLAKOZZON HOZZÁNK A MAGYAR GRAFIKA FACEBOOK OLDALÁN IS! WWW.FACEBOOK.COM/MAGYARGRAFIKA

NYPSZ Gazdasági Konferencia

Debrecenben 2014. május 22-dikén került megrendezésre több mint ötven cég képviselőinek részvételével a Hotel Óbesterben a Nyomda- és Papíripari Szövetség Tavaszi gazdasági konferenciája. Dr. Peller Katalin, a szövetség főtitkára köszöntötte a hallgatóságot, majd a másnapi üzemlátogatás házigazdája, György Géza, az Alföldi Nyomda Zrt. vezérigazgatója vette át a szót.

Az előadások sorát a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságától *dr. Osvalt Csilla* bíró kezdte, „Középpontban a vezető I. – az új Ptk. cégvezetőkre vonatkozó változásai"-t ismertette. Az előadás vetített anyaga a következő linken érhető el: http://goo.gl/h29wdE

Ezt követően a BAG Hungary Biztosítási Alkusz Kft. ügyvezető igazgatója, *Tóth László* prezentált a „Középpontban a cégvezető II. – Vezetői felelősségbiztosítási lehetőségek" címmel. Az előadás vetített anyaga a következő linken érhető el: http://goo.gl/W8ZixX

Harmadik előadóként a Nemzeti Külgazdasági Hivatal nemzeti gazdasági tanácsadója, *Barna Zsuzsanna* „Együttműködés a HITA-val" címmel tartott tájékoztatást a cégvezetőknek. Az előadás szerkesztett anyaga jelen számunk 57-58. oldalán olvasható.

Rövid kávészünetet követően a CSAOSZ főtitkára, *Nagy Miklós* „Termékdíj a nyomdaiparban –jogszabályi változásai"-t ismertette. Az előadás vetített anyaga a következő linken érhető el: http://goo.gl/Jsej95

dr. Osvalt Csilla

Tóth László

Barna Zsuzsanna

Nagy Miklós

A következő előadó az NYPSZ elnökhelyettese, *Kovács János*, a gyulai Dürer Nyomda Kft. igazgatója az „Átalakuló tankönyvpiac" helyzetét összegezte.

A szintén változás alatt álló szakmai képzés helyzetéről és lehetőségeiről számolt be *Molnár György* kuratóriumi elnök, az IQ Pont egri alapítványi középiskola képviseletében. Az előadás vetített anyaga a következő linken érhető el: http://goo.gl/QncGur

dr. Horváth Csaba

György Géza

Kovács János

Molnár György

A konferencia zárszavát *dr. Horváth Csaba*, az NYPSZ elnöke intézte a hallgatósághoz.

A hotel éttermében a szakmai előadásokat követően az esti gálavacsorán került sor a szövetség elismeréseinek átadására. Nyugállományba vonulása alkalmából az NYPSZ díszoklevelet adott át prof. dr. Patkó Istvánnak. A szövetségért végzett munkájáért Pro Foederatio-díjat kapott György Géza vezérigazgató (Alföldi Nyomda Zrt.) és Mile Gábor ügyvezető igazgató (Michael Huber Hungária Kft.).

Magyar Nyomdászatért díjazott 2014-ben Szentendrei Zoltán.

A díjátadást követő örömteli pillanatokat itt lehet megtekinteni: http://goo.gl/yuB4Gh

Szentendrei Zoltán kissé meghatottan, de most is szálfaegyenes tartással szólt néhány szót a díj átvétele után: „Ez az elismerés számomra sokat jelent. A Magyar Nyomdászatért-díj a nyomdászok Oscar-díja, amit olyan elismert szakemberek vehettek át, mint elsőként Balog Miklós. Már ez önmagában egy roppant megtiszteltetés. Hálás vagyok a szüleimnek – különösen, hogy már én is szülő vagyok, és tudom milyen áldozatot hoztak értem –, hogy soha nem kérdőjelezték meg a terveimet, szó nélkül elviselték a felfordulást, amit a műhelyemmel okoztam, mindig támogattak és hittek bennem. Hálás vagyok a testvéreimnek, akiktől 5000 dollárt kaptam a cég indítására, amit azóta már kamatostul visszaadhattam, és utoljára, de nem utolsósorban a kedves feleségemnek, Sacinak, aki remek hátországot biztosított. A házassági évfordulónk és a cégalapításunk egy dátumra esik. Az a hit és bizalom, amit Sacitól kaptam, megsokszorozta az erőmet, miközben a háztartás és a gyereknevelés minden gondját levette a vállamról. Aki ilyen párt kap az életben, annak könnyű sikerre vinni egy vállalkozást.”

A Hess András-díjak az NYPSZ XXXIX. közgyűlésén kerültek átadásra. Bővebben e számunk 56. oldalán.

Gratulálunk a díjazottaknak!

BERNECZEI ISTVÁNNÉ
kötészeti művezető
Pénzjegynyomda Zrt.

Nyomtatvány-feldolgozó technikusi végzettséget követően könnyűipari főiskolai végzettséget szerzett. 1987 óta dolgozik a Pénzjegynyomda Zrt.-nél különböző munkakörökben. Kezdetben könyvkötő szakmunkás volt, majd könyvkötő csoportvezetővé léptették elő. 2008 óta művezető. Munkáját 2012-ben Pénzjegynyomdáért-díjjal ismerték el. Hobbija a munkája, a tanulás és a folyamatos szakmai fejlődés.

JÁRMAI MIKLÓS
formakészítő üzemvezető
ANY Biztonsági Nyomda Nyrt.

Magasnyomó formakészítő szakon végzett 1981-ben. 1982 óta folyamatosan az Állami Nyomdánál dolgozik. Korábban grafikai és tipográfiai tervező volt, később a jelenlegi beosztásába került. Szakmai képességeit, munkásságát kollégái messzemenően elismerik. Jellemzésük szerint: „Jármai Miklós tipográfiai tudása, kifinomult stílusa, művészi vénája és szakmai alázata a garancia termékeink minőségére. A rangos versenyeken elnyert díjaink, valamint arculatunk tartós lenyomata is áldozatos munkájának köszönhető." A munkája mellett családja a legfontosabb számára, három gyermek büszke édesapja.

KOMJÁTI JÁNOS
termelési osztályvezető
Díjbeszedő Nyomda Zrt.

Felsőfokú számítógép-központ üzemeltetésvezetői képesítést szerzett 1989-ben. 1985-ben kezdett el dolgozni a Díjbeszedő Rt.-nél, mint operátor. Azóta folyamatosan előrelépett, és 2006 óta termelési osztályvezető. Számos projektben vett részt, többek között a transzpromó nyomtatások bevezetésében is. Széles körű szakmai tapasztalattal rendelkezik, nemcsak házon belül ismerik a cég dolgozói, de kapcsolatban áll a nyomda megrendelőivel és üzleti partnereivel is. Munkáltatója véleménye szerint: „János színvonalas szakmai munkájának is köszönhetően érte el Társaságunk a megszemélyesített küldemények piacán a piacvezető pozíciót."

PATAKI KÁROLYNÉ
értékesítési igazgató
Díjbeszedő Nyomda Zrt.

1971-ben szerzett közgazdasági érettségit, és még abban az évben elkezdett dolgozni a Díjbeszedő Nyomda Zrt. jogelődjénél. Számítógépes operátorként kezdte, de az idők során számos területen bizonyította szaktudását és rátermettségét. Dolgozott – többek között – termelésirányítóként, üzemeltetési részlegen, sőt két évig az Ofszetnyomda vezetésével is megbízták. 2011 óta tölti be jelenlegi pozícióját. Három éven keresztül tagja volt a Díjbeszedő Faktorház Zrt. felügyelőbizottságának. A munka és az utazás mellett a legfontosabbak lánya és két unokája. Munkatársai így jellemezték: „Igazi munkaalkoholista, akinek munkabírása, szorgalma példamutató társaságunk valamennyi munkavállalója számára. Rá abszolút igaz, hogy nélküle ez a cég és az elért eredmények nem jöhettek volna létre."

TAR JÓZSEF
nyomdavezető
Palatia Nyomda és Kiadó Kft.

Első munkahelye a Széchenyi Nyomda volt, ahol magasnyomó gépmesterként dolgozott. 1993 óta a Palatia Nyomda főgépmestere, később nyomdavezetőnek nevezték ki. Magas színvonalú szakmai tudását nemcsak a megrendelők ismerik el, de támogatására mindig számíthatnak a nyomdában dolgozó fiatalabb kollégák. A nyomda számára nem pusztán munkahely, hiszen felesége és fia is a nyomda alkalmazottai. A nyomdán kívül még két komoly hobbija van: unokája és a foci. Egyes vélekedések szerint, nélküle még nem kezdődött el Rába ETO meccs. Ötvenedik születésnapjára a legszebb ajándékot kapta munkatársaitól: egy „kezdő rúgást".

Segítség a külpiacra jutáshoz

VÁRJÁK A KÜLFÖLDI PIACRA LÉPÉST TERVEZŐ PAPÍR-, NYOMDA- ÉS CSOMAGOLÓIPARI CÉGEKET

Barna Zsuzsanna
Nemzeti Külgazdasági Hivatal

A Nemzeti Külgazdasági Hivatal (HITA) kiemelten kezeli a papír-, nyomda- és csomagolóipar területét. Egyszerre segíti a területen dolgozó társaságokat cégre szabott, egyedi tanácsadással, külföldi partnerkereséssel, piaci információszolgáltatással, a külföldi szakkiállításokon/multiszektoriális rendezvényeken, valamint üzletember-találkozókon, szakmai konferenciákon, workshopokon való részvétel lehetőségével, továbbá képzésekkel, illetve pályázati és közbeszerzési tenderfigyeléssel.

A hazai kis- és középvállalkozások külgazdasági tevékenységének támogatása az egyik legfontosabb feladata a HITA-nak, amely a kormány külgazdasági stratégiája egyik kiemelt pontjának megvalósítását segíti a gyakorlatban. A Miniszterelnökség irányítása alatt működő, központi szervként dolgozó hivatal nemzeti és európai uniós források felhasználásával látja el feladatait, a szervezet Üzletfejlesztési Főosztálya ágazati felosztás szerint kezeli a felmerülő vállalati igényeket a magyar kis- és közepes vállalkozások exportcéljainak megvalósítása érdekében.

A HITA életében kiemelt szerepet kap a külföldi szakkiállításokon való részvétel, ahol a hivatal standot biztosít, hogy azon a magyar cégek az egyéni megjelenésnél jóval kedvezőbb konstrukció keretében, állami támogatással vehessenek részt. Az elmúlt három évben összesen több mint 35 vállalat kapott lehetőséget a bemutatkozásra a nürnbergi Fachpack kiállítástól, a bécsi Verpackung Europa vásáron keresztül a világ legnagyobb csomagolóipari szakkiállításáig – a düsseldorfi Interpackig. Ezenkívül további lehetőségek adódnak Belgiumban, Franciaországban, illetve a környező országokban – pl. Ausztriában, Ukrajnában vagy Romániában – hasonló részvételre. 2015-ben pedig olyan újabb célországok csatlakoznak ehhez a listához, mint pl. Oroszország.

Ezenkívül cégre szabott nemzetközi üzletember-találkozókat is szervez a hivatal: az adott magyar vállalkozások tevékenysége, termékei iránt érdeklődő külföldi cégeket meghívják egy helyszínre, ahol egyetlen nap alatt is rengeteg tárgyalásra és kapcsolatfelvételre kerülhet sor.

Szakmai kiállítások 2015–2016		
Pharmpack	Párizs	2015. február 11–12.
Rosupack	Moszkva	2015. június
Fachpack	Nürnberg	2015. szeptember 29.–október 1.
Labelexpo Europe	Brüsszel	2015. szeptember
Verpackung Austria	Bécs	2015. szeptember 29.–október 2.
Drupa	Düsseldorf	2016. május 31.–június 10.

Kiváló példa erre a szeptemberben Berlinben – a Nyomda- és Papíripari Szövetséggel együttműködésben – megrendezésre kerülő „Hungarian Print Show”, melynek keretében tíz magyar nyomda- és csomagolóipari vállalkozás mutatkozhat be a potenciális német szakmai partnereknek.

Nagy segítséget nyújthat továbbá a külföldi irányba induló cégeknek a HITA és a Nemzetgazdasági Minisztérium szakmai irányítása alatt működő külgazdasági szakdiplomata hálózat is. A világ 49 országában, mintegy 63 munkatárs feladata a magyar, illetve az adott ország kétoldalú gazdasági és üzleti kapcsolatának fejlesztése.

A szervezet évente ír ki kereskedelemfejlesztési pályázatot a különféle külpiaci projektek megvalósítására, amelynek keretében kiemelten támogatja azokat a magyar mikro, kis- és középvállalkozásokat, amelyek magas magyar hozzáadott értéket jelentő termékeket és szolgáltatásokat állítanak elő. A cél a KKV-k magyar exportban meglévő jelenlegi alacsony részarányának növelése. A pályázók több jogcímen nyerhetnek el támogatást, például külföldi kiállításon való részvételre, megfelelőségi-tanúsítási eljárás megszerzésére, külföldi iroda bérleti díjára vagy saját prezentáció/workshop/árubemutató megtartására.

A HITA tagja az EU egyetlen és a világ legnagyobb vállalkozásfejlesztési hálózatának, az Enterprise Europe Networknek (www.enterprise europe.hu), így uniós támogatással is nyújt vállalkozásfejlesztési és innovációs szolgáltatást a hazai mikro-, kis- és középvállalkozásoknak. A nemzetközi együttműködési platform egyedülálló földrajzi lefedettséggel és tevékenységi körrel fog össze közel 600 üzletfejlesztési és innovációs szervezetet az EU tagállamaiban és azon túl (pl. USA, Kína, Marokkó, Oroszország stb.), összesen 54 országban, s célja a KKV-k külpiacra jutásának segítése, nemzetközi üzleti kapcsolataik bővítése, innovatív technológiák hasznosításának elősegítése, valamint a vállalkozások EU-s kutatás-fejlesztési pályázataiba történő bevonásának támogatása. A KKV-k mellett kezdő vállalkozók, vállalkozni kívánó fiatalok, egyetemek, valamint klaszterek is ügyfelei a HITA-nak.

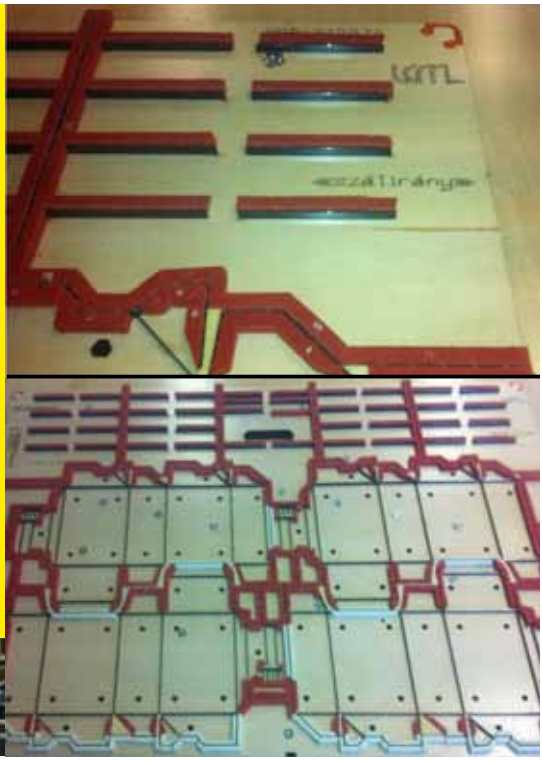

LCM Stanc Kft.

Stancolás, kimetszés, bérvágás!

Gyorsaság, rugalmasság, több évtizedes szakmai tapasztalat, High Tech géppark!

Magyarország legnagyobb itthon termelő stancszerszám készítője

Elérhetőség és információ:
1222 Bp., Gyár u. 15. H épület
Telefon: +3670/422-3893
www.lcm.hu

Búcsú Kelényi Ákostól

Tragikus hirtelenséggel csapott le rá a gyilkos kór. Novemberben még tanított… A Magyar Grafika védnökeként több mint egy évtizedig, olvasószerkesztőként több éven át vett részt szaklapunk életében is. Miután szerkesztőségünk mindennapjaiban nem volt jelen, akkor is figyelemmel kísérte a Grafika és a stáb sorsát, és mi is úgy éreztük, hogy örökös tiszteletbeli tagja szerkesztőségünknek. Megfontolt, türelmes, ugyanakkor segítőkész és alapos, önmagát folytonosan képző szakembert veszítettünk el. Összejöveteleinkre mindig jó hangulatot hozott tréfás, régi történeteivel. Végső búcsút 2014. június 10-én, a Rákoskeresztúri új köztemető szóróparcellájában vettünk Kelényi Ákostól.

Mi így emlékszünk Rád, kedves Ákos:

Bálint Csaba

Kelényi Ákossal közel egykorúak vagyunk, a hatvanas évek első éveiben a nyomdászszakma más-más területén kezdtük el tanulmányainkat és a gyakorlati munkát. Szakmai ismereteink bővítésének igénye azonban hamarosan a PNYME előadásaira irányított mindkettőnket – ahogy számos kortársunkat is. Jó szemű vezetők, mint dr. Gara Miklós, Boskovitz A. Gyula és mások szerte az országban, támogatták, segítették a fiatalok aktivitását. Az idővel rendszeressé váló találkozók szervezésével eltűntek a szakmai korlátok és ebben a közegben előbb ismeretségek, majd évtizedekre szóló barátságok születtek – miként a mi barátságunk is. Kelényi Ákos barátomra emlékezve, személyiségének két meghatározó elemét becsülöm különösen:

Az egyik: szakmai igényessége. Bizonyára, hogy ez késztette őt arra, hogy összegyűjtött gazdag ismereteit, tapasztalatait a következő generációknak továbbadja. Még betegágyán is az elmaradt főiskolai előadásai miatt nyugtalankodott.

A másik: higgadtsága, megegyezési képessége. Nem volt indulatoktól mentes ember, de indulatosan vitatkozni soha nem láttam. Szakmai munkája, vezető munkakörei sokszor tálcán szállították a feszültséget, a heves vitát. De nem csapkodta az asztalt, amikor pedig oka lett volna rá. Türelemmel meghallgatta az egymással csatázó érveket, és ha szót kért, megfontolt érvelése, bántó kritika nélkül megfogalmazott gondolatai, véleménye, többnyire elérte célját: a vitás felek lehiggadva visszaültek az asztalhoz és a saját szavaikkal jutottak el a megegyezésig. Talán az volt a titka, hogy nem követelte magának a sikeres megállapodás dicsőségét. Sajnos, ezt már nem tudjuk megkérdezni.

Bede Luda

Ákossal Moszkvában, 1967-ben véletlenül ismerkedtünk meg, azóta a szakmai utam kísérője volt. Sok közösen megélt emlékünk van, sok vita is volt köztünk, de elfogadtuk, tiszteltük egymást. Most, hogy már nincs közöttünk, nagyon hiányzik…

Bornemisza Rozi

Ákos, most mi lesz velünk nélküled? Ez egy nagyon önző kérdés volt, de Te mindig profi módon vezetted le a közgyűléseinket éveken át. Imádtuk és szívtuk magunkba a sztorizásaidat a régi nyomdászatról. Most ezt is elvitted és még mennyi kincset! Utolsó beszélgetésünkben kérted, hogy szorítsunk neked, én igyekeztem, és most lelkiismeret-furdalásom van, hogy talán nem eléggé. Te évtizedek óta nem változtál, amit mindig csodáltunk, így is maradsz meg nekünk. Ha majd megyünk utánad,

visszük a lilahagymás zsíros kenyeret és a vörösbort is, és megint jót bulizunk, ahogy a szalonokon szoktuk. Addig is mosolyogj ránk a felhő széléről, mi mindig felnézünk Rád.

Továbbra is szeretünk és tisztelünk, Bornemisza Rozi, a TypoSzalon nevében.

Dänhardt Jens

Egy igazi nyomdász, egy igazi barát. Őszinte részvét a családnak. Nyugodj békében, Ákos barátom!

Faludi Viktória

Van egy fabetűkből készült képem otthon, amit minden nap megsimogatok a szememmel. Aki készítette, már nincs közöttünk… nem felejtem el a kedves lényét, mosolyát, jellegzetes orgánumát, intését, tanácsait, szelíd határozottságát és szeretetteljes szigorúságát...

Maczó Péter

Igazán kedveltem őt. Én hívtam anno a Magyar Iparművészeti Főiskolára, amikor Nagy Zoli bácsi meghalt, és Virágvölgyi Péter volt a tanszékvezetőnk – igazán jó döntés volt! A tiposoknál is évtizedekig tanított, és Bornemisza Rozi mellett elvállalta a TypoSzalon menedzseri/gazdasági irányítói szerepet is, amivel mindnyájunknak jót tett. Védéseinken szakmai véleményével erősítette az alkalmazott művészet iránti elkötelezettségünket, és gyakorta a hallgatók záróvizsga munkáiban is támogató véleményével a kivitelezést. Igazán jó tanárkollégánk volt!

Endzsel Erzsi

Ákos, mint a Magyar Grafika olvasószerkesztője, én pedig a lap korrektora a legnagyobb összhangban támogattuk egymás munkáját. Amikor már nem tartozott a stábhoz, akkor is számíthattam emberi és szakmai segítségére…

Kiss Gergely

Ákossal sokáig csak szakmai kapcsolatom volt, míg a sors úgy hozta, hogy a 2008-as drupára együtt utaztunk. Elhatároztuk, hogy együtt fogjuk az elkövetkező három napban bejárni a vásárvárost. Az út során emberileg is megismertük egymást, azóta is boldogan, és a hír hallatán nagyon szomorúan gondolok vissza az Ákossal töltött napokra.

Megyeri Gabriella

Kelényi Ákossal a MoME tipográfusképzésén találkoztam, reprotechnikára oktatott bennünket. A szakma alázata és szeretete minden szaván érezhető volt. Az órákon említett témáiban sokszor mesélt személyes benyomásairól, emberi történeteiről, jó volt hallgatni az adomáit, ahogy kedvesen, nyugodt hangon meséli őket. Nagyon sajnálom, hogy így távozott közülünk.

Persovits József

Ákossal megismerkedésünk a nyolcvanas évektől datálódik, amikor végzett diplomás üzemmérnökként a műszaki egyesület programjaiba kezdtem bekapcsolódni – ha jól emlékszem, akkor ő a nyomdaipari szakosztály titkára volt. Főleg szakmai utakon és nyomdásztalálkozókon volt alkalmunk komolyabban beszélgetni, amikor több napon keresztül együtt voltunk. A szakmaiság, megbízhatóság, nyugodtság ugrik be elsőre róla. Halk szavú énje mögött komoly szakmai tudás és annak továbbadása rejtőzött. Ilyen szándéktól indíttatva vitt magával a TypoSzalonba – amelynek egyik alapító tagja volt –, valamikor a kétezres évek eleje táján, mondván: „itt ugyan zömmel grafikusok vannak, de kellenek a jó nyomdászok, szóval gyere!”. Beszélgetéseinkből valószínűleg megérezte, hogy keresem a konstruktív betűs szakmai közeget. Nem véletlen, hogy őt kértem meg később, Heltai Gáspárról szóló könyvemhez írjon előszót. Hiányozni fog halk szavú énje, huncutkás mosolya!

Vasvári Péter

Kelényi Ákos Nyomdatechnikai ismeretek címen adott órákat részünkre a Magyar Képzőművészeti Egyetemen. Erősen emlékszem, hogy ő volt az az oktató, aki tudományos és határozott előadásmódjával, valóban egyetemi szinten tudta átadni a tervező grafika szakos hallgatók számára a nyomdaipar hasznos és átfogó ismeretanyagait. Szervezett részünkre nyomdalátogatásokat, amik különösen hasznosnak bizonyultak később pályakezdőként. Roppant segítőkész és közvetlen embernek ismerhettem meg. Jó szívvel emlékszem óráira, és már-már a végtelenbe nyúló szakmai eszmecserékre...

Gazdag szakmai pályája saját szavaival honlapunkon olvasható: http://goo.gl/SW7K2h

Eiffel Palace

NYOMDÁSZTALÁLKOZÓ ÉS EMLÉKHELYAVATÁS

Persovits József

Tavasszal adták át a Zrínyi Nyomda egykori központi épülete helyén felépült Eiffel Palace-t a Nyugati tér sarkán. Az új épület adott helyet 2014. április 26-dikán a privatizáció előtti „régi" zrínyis dolgozók találkozójának, ebből az alkalomból nyomdász emlékhely avatására is sor került.

A találkozón megjelent kétszázötven nyomdásznak emlékezetes marad ez a nap, mert régi elképzelésük vált valóra, amikor egykori munkahelyük falai között ismét együtt ünnepeltek ott, ahol évekig-évtizedekig dolgoztak.

Az egykori épületről azt kell tudni, hogy a Légrády testvérek újságpalotája állt ezen a helyen, az akkor még Váci körút, Klotild utca, Sólyom utca (ma Bajcsy-Zsilinszky út, Stollár Béla utca, Bihari János utca) határolta 743 négyszögöles kettős saroktelken. Itt épült fel 1893/1894-ben Korb Flóris és Gierg Kálmán tervei szerint a főváros egyik legfrekventáltabb napilapja, a Pesti Hírlap épülete, amely a kiadónak, szerkesztőségnek és nyomdának, valamint a felső szinteken kiadott laká-

soknak – ami eltartotta az épületet – adott helyet és itt lakott a tulajdonos és családja is. A nyomda napi három kiadásban, volt, hogy ötszázezer példányban ontotta a napilapot, de emellett hétvégi mellékleteket, könyveket, plakátokat, részvényeket, naptárakat is nyomtattak. Az 1910-es években egyszerre működő magas-, mélynyomtatás és litográfiai eljárás lépéselőnybe hozta a nyomdát a konkurenciával szemben. A kézi szedés mellett linotype, monotype technológiával dolgoztak, klisérészlege volt, a két háború között 300 dolgozó végezte a nyomdai munkálatokat.

Az eredetileg nyomdának épített *Légrády Nyomda Rt.,* majd az ezt követő 120 év során a nyomdai szerepet végig megtartó épület története a névváltoztatásain is nyomon követhető. Többször államosították, először 1919-ben a Tanácsköztársaság idején, majd 1948-ban. Ezt követően *Légrády Nyomda Nemzeti Vállalat* néven működött. 1949. január 1-jétől az átszervezés során felvette a *Hírlapnyomda Nemzeti Vállalat* nevet. 1950-ben a Honvédelmi Minisztériumhoz került, ekkor kapta a *Vörös Csillag Nyomda* elnevezést. 1956-ban, a forradalom idején, *Október 23. Nyomda* névre változott a neve, majd 1957. január 1-jétől *Zrínyi Nyomda* néven működött tovább, a mai napig megtartva azt.

1968-ban elsőként hazánkban itt indult az ofszetnyomtatás, miközben leépült a mélynyomtatás és megjelent a korábbi szedési eljárások mellett a fényszedés is. A nyomda végig napilapnyomdaként működött, emellett heti- és havilapokat, közlönyöket gyártott és könyveket készített, a jelentős mennyiségű minikönyv előállítása mellett. Létszáma az 1970-es években, telephelyeivel együtt, meghaladta az 1500 főt, a nyomdaipar egyik zászlóshajója volt. A rendszerváltást követő privatizáció során 1997-ben a nyomda kiköltözött a központi épületből, és áttelepült csepeli telephelyére. Ma a német EDS cégcsoport tulajdonában Zrínyi Nyomda néven működik tovább.

A Nyugati térnél álló központi épület tizenöt évig üresen állt, míg többszöri tulajdonosváltást követően 2013-ban megindult az építkezés, és ez év tavaszára felépült az Eiffel Palace irodaház. Muzeális jellege miatt a Bajcsy-Zsilinszky úti és a Stollár Béla utcai homlokzata megmaradt, illetve az eredeti tervek alapján újjáépítették.

E rövid nyomda- és épülettörténeti kitérő után visszatérve a nyomdásztalálkozóhoz, elmondható, hogy az új tulajdonos-építtető, a *Horizon Development–DVM Group* e sorok írójának megkeresésére és többszöri tárgyalássorozatot követően magáévá tette azt a gondolatot, hogy a felépülő új épületben legyen egy nyomdász emlékhely. A megbeszélések értelmében eredeti, valamikor itt üzemelő gépeket, berendezéseket, eszközöket, nyomtatványokat helyezünk el az épület földszintjén kialakítandó emlékhelyen, ennek költségeit pedig vállalja a cég. Mindez megtörtént, és harminc nyomdászkolléga adományából összeállt a *Légrády Nyomda–Zrínyi Nyomda emlékhely*. Az eredeti Linotype TTS öntőgép, az aranyozóprés, a tárlókban sorakozó nyomdászrelikviák, a falakon olvasható nyomdatörténeti ismertető szövegek méltó emléket állítanak az egykor itt dolgozó nyomdászoknak, emlékeztetnek arra, hogy ezen a helyen valamikor több mint száz évig nyomda működött.

Az avatóbeszédet *Kovács Attila,* a Horizon Development cégtulajdonosa mondta. Az emlékhely mellett szólt az eredeti Eiffel-iroda tervezte vasszerkezet, és a mozaiksor felújításáról és visszaépítéséről, a homlokzati falak felújításáról, valamint a tizenhárom szintes irodaház építkezéséről.

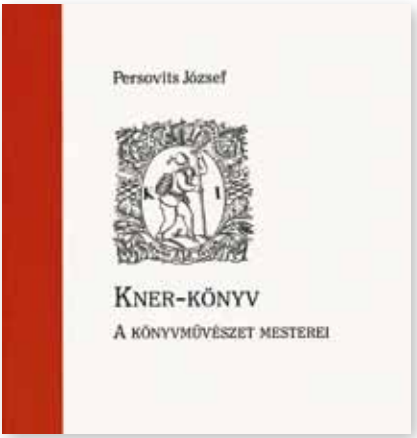
A kétszázötven fős összejövetel egyúttal alkalmat teremtett a Hagyományőrző és Szakírók Társasága részvételére is az ünnepségen. *Pesti Sándor,* a műszaki egyesület ügyvezetője felszólalásában méltatta, példaértékűnek és követendőnek tartotta az itt megvalósuló hagyományőrző tevékenységet, értékmentést. Külön köszönet illeti a nyomdászszakszervezetet, amely anyagilag hozzájárult a rendezvény sikeréhez.

Kner-könyv – A könyvművészet mesterei

Füzesné Hudák Julianna

Persovits József igen tiszteletre méltó feladatra vállalkozott, amikor elhatározta, hogy bemutatja a magyar nyomdászat kiemelkedő alakjainak életútját. A Nyomdász könyvtár sorozatban jelentek meg Heltai Gáspár, Misztótfalusi Kis Miklós és a Magyar betűművészek című munkái. E sorozat következő darabja a Kner család tagjainak munkásságát mutatja be.

A Kner név sok ember számára cseng ismerősen. A nyomdaalapító és elsőszülött fia nyomdászatban-könyvművészetben betöltött szerepe közismert, ám a család több tagjának munkássága kevésbé. Azért is fontos Persovits József Kner-könyve, mert ez az első olyan publikáció, ahol a Kner család három generációjához tartozó személyek életútját egy kötetben, együtt olvashatjuk.

Nem klasszikus családtörténet ez, de az apa-gyermekek-unokák sorsán keresztül bepillantást nyerhetünk egy nyomdászcsalád életébe. Három generáció, hét személy élete tárul elénk: a klasszikus cégalapító Kner Izidor és a „művet" folytató gyermekei: Kner Imre és Kner Endre, az önálló szakmai sikereket elérő Albert és Erzsébet munkássága, az unokák közül Haiman György és a ki nem bontakozott, fiatalon, tragikusan elhunyt Kner Mihály élete.

Életfilozófiájuk – a munka, szakmaszeretet, a komolyság, az értékek, az elvárások önmagukkal és másokkal szemben – ma is példaértékű. A könyv segít bennünket, hogy jobban megismerjük a szakmájukat mesterként-művészként végző, elkötelezett embereket és megértsük törekvéseiket.

A szerző könyvét Haiman Ágnes mutatja be

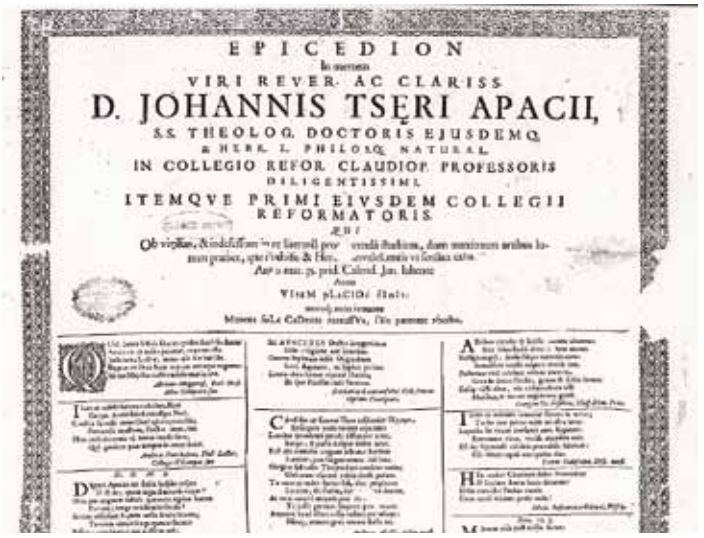
Optima Téka Kiadó
Nyomdász könyvtár sorozat
4. kötet
Alak: 180 × 190 mm
Terjedelem: 122 oldal
Ára: 1950 Ft
Kapható: Írók Boltja, Ráday Könyvesház, Huszár Gál Könyvesbolt, Libri könyvesbolt, PNYME titkárság

Plakátalakú nyomtatványok a régi kolozsvári nyomdákból

Bánfi Szilvia – V. Ecsedy Judit

A korábbi kutatók előtt sem volt ismeretlen, hogy az erdélyi – mindenekelőtt kolozsvári – nyomdákban különleges alkalmakra különleges nyomtatványok készültek. Amikor Haiman György kiadta Tótfalusi Kis Miklósról szóló monográfiáját, ahhoz a neves tipográfus két ilyen plakátalakú nyomtatványát is csatolta hasonmásban.[1] Az egyiket Tótfalusi 1694-ben nyomtatta Teleki László és Way Éva lakodalma alkalmából Kolozsvárott, a másikat 1698-ban, Bátai György halálára.[2] Mindkettő latin nyelvű verseket tartalmaz, a kettő közül a lakodalmi kárta a díszesebb, mert nemcsak nyomdai cifrák keretezik, hanem különféle „alakos" formában szedett versek teszik ünnepélyesebbé. A Bátai György temetése alkalmából készült kárta a kolozsvári Farkas utcai református templom falán található. De magának a nagy erdélyi nyomdásznak, Tótfalusinak a halálára is készült kárta, amely szintén a Farkas utcai templom falán látható.

A Tótfalusi által nyomtatott említett két kárta ennek a műfajnak korai képviselője. Ismerünk azonban néhány ennél korábbit is, mint például Apácai Csere János kolozsvári református kollégiumi professzor halotti kártáját. Az 1659. december 31-én meghalt Apácai kártáját 1660-ban Kolozsvárott nyomtatták ki.[3] Mára csak az egyetlen példányban fennmaradt kárta felső része van meg, de kikövetkeztethető, hogy mérete kb. 620 × 350 mm lehetett. [1. kép]

EPICEDION
VIRI REVER. AC CLARISS.
D. JOHANNIS TSERI APACII,
SS. THEOLOG. DOCTORIS EJUSDEMQ.
& HEBR. L. PHILOSQ. NATURAL.
IN COLLEGIO REFOR. CLAUDIOP. PROFESSORIS
DILIGENTISSIMI,
ITEMQVE PRIMI EIVSDEM COLLEGII
REFORMATORIS.

1. kép. Apácai Csere János református kollégiumi professzor halálára (Kolozsvár 1660). Az egyetlen példánynak csak a felső része maradt meg. RMNy 2902

Ennél is korábbi a példány alapján ma már nem ismert[4] valószínűleg plakát alakú egyleveles nyomtatvány, amelynek létezése csak a kolozsvári számadáskönyv adata alapján következtethető ki. Eszerint 1651. június 14-én „Gyulafehérvárról Kolozsvárra érkezék Strumpt György fejérvári compactor másodmagával, hozván urunkhoz [II. Rákóczi György erdélyi fejedelemhez] Gyaluban hatszáz kártán való verseket, melyeket küld urunk az lakodalomra Patakra". Az ünnepélyes alkalom Rákóczi Zsigmond és Henriette von Pfalz-Simmern Sárospatakon 1651. június 26-án tartott esküvője volt.

Megvolt a sajátos hagyománya annak, hogy milyen műfajú régi nyomtatványok készültek plakát alakban: legtöbbször temetés alkalmából, de gyakran lakodalomra, ezenkívül ismerünk névnapi köszöntőket, vagy pl. templomszentelésre nyomtatott egyleveles, nagyalakú nyomtatványokat. [2. kép]

Célzott kereséssel és némi szerencsével, mint az Országos Széchényi Könyvtár munkatársainak, kezünkbe adták

2. kép. A kendilónyai templom szentelése alkalmából készült kártán az adományozó Teleki Pál és felesége Vay Katalin címere

a kolozsvári Akadémiai Könyvtárban őrzött és eltűntnek hitt, 17–18. századból származó 104 db nyomtatott halotti és lakodalmi kártát, amelyről az irodalom utoljára 1933-ban adott hírt. Kutatóutunk során lehetőségünk volt részletesen leírni és lefényképezni ezeket a nagyalakú ritkaságokat. Olyan nagyméretű, legalább három, de néha több teljes papírívből összeragasztott, plakát méretű nyomtatványokról van szó, amelyek hossza gyakran másfél méter. Az igényes tipográfiai megoldásokat díszes keretek, címerek, fametszetű díszek kísérik. [3. kép]

Ezek egy szebeni nyomtatvány kivételével mind a kolozsvári református nyomdában készültek, annak idején több, néha több száz példányban. Mára azonban mindből jó, ha egy megmaradt. Annak idején e kártákat a temetés vagy lakodalom előtt kifüggesztették a templomban, de kaptak belőle az ünnepélyes eseményen részt vevők is. Ezért készültek több példányban.[5] A nyomtatott kárták az erdélyi temetési szertartás vagy lakodalmi szokás részei voltak. Bár e nagyméretű kárták előállítása komoly nyomdászbravúrnak számított, különleges alakjuk miatt fokozottan pusztultak. Meglehet, hogy családi könyvtárakban még lappang egy-egy, de ilyen nagyságú gyűjtemény előkerülésére nem számíthatunk. A kolozsvári Akadémiai Könyvtárban őrzött együttes összegyűjtése annak köszönhető, hogy a kollégium nyomdája megőrzésre átadott a kollégiumi nagykönyvtárnak egy

3. kép. Bánffi György és Thoroczkai Ágnes esküvőjére az ifjú pár címerével és szíveket ábrázoló képverssel (Kolozsvár, 1720), 790 × 345 mm

4. kép. Apafi Miklós és Teleki Anna esküvőjére (Kolozsvár, 1676) készült kárta felső része

példányt a kinyomtatott munkákból, így a kártákból is. A következőkben ezek közül válogatunk ki néhányat.

Egy 1676-os kolozsvári nyomtatvány Apafi Miklós és Teleki Anna esküvője alkalmából készült. Herepei János így írja le[6] a nyomtatvány külsejét: „az egész nyomtatvány széles nyomdai díszből képzett keretben. A szövegben négy díszes fametszetű kezdőbetű. Az egész kárta 6 (!) ívből ragasztva össze. Teljes mérete 1057 × 589 mm."[7] [4. kép]

Úgy tűnik, hogy jellegzetesen erdélyi kiadvány típussal van dolgunk. E különleges nyomtatványokat először Herepei János rendszerezte, és az általa ismertekről rövid leírást készített. Közülük néhány 17. századi, többségük a 18. századból való. Egy időre azonban ez a több mint száz kárta feledésbe merült, mert a közönség számára csak a kolozsvári Farkas utcai templomban, a papi székek fölé kifüggesztett 12 kárta volt

6. kép. És ugyanennek a kártának keretdísze

ismert. A többit Herepei János még az 1930-as években a kolozsvári református kollégium könyvtárában látta, majd a háború és az államosítás után meglétük és hollétük bizonytalan volt.[8] [5–6. kép]

Apor Péter 1746-ban Metamorphosis Transylvaniae[9] című művében írta le részletesen a régi erdélyi temetést. Amint írja, a temetés és a gyászoló család megítélésében szerepet játszott a ravatalcímerek[10] és nyomtatott kárták minősége és mennyisége is, azaz hogy jutott-e belőlük a temetés résztvevőinek, kinekkinek rangja szerint. A gyászolók már idejében, a halál beállta után megrendelték a kártákat és címereket. [7. kép]

Ahogy a festett címereké, úgy a kárták szerepe sem ért véget a temetéssel. A rokonság és a gyászolók között szétosztott darabok bekeretezve az udvarházak falára kerültek, és a címerekkel együtt mintegy családi ősgalériát helyettesítették. Hasonló körülmények között kerültek a Farkas utcai református templom gyűjteményébe is, akárcsak a halotti kárták, amelyeket a templomi ülőpadok hátlapjára szegeztek, a pad egykori tulajdonosának emlékezetére, ugyanígy a címerek egy része is falra kerülhetett már a 18. század folyamán. [8. kép]

Ennél azonban sokkal több személy részére készültek kárták, idők folyamán bizonyára több száz halott temetésére és több jegyespár lakodalmára. A református konzisztórium már 1805-ban sürgette, hogy „azok összve szedetvén, béköttetnének, századokig megállhatnának s kéré is, hogy azok adatnának által Conservatio végett a Collegium Tékájának."[11] Ez meg is történt, de néhány darab továbbra is a templomban maradt. Itt nincs szó külön a lakodalmi, köszöntő és egyéb alkalmi kártákról, de a nyomda szerencsére ezeket is ugyanúgy kezelte, mint a halotti kártákat, és letétként átadott egy-egy példányt a kollégiumi könyvtárnak. Ennek köszön-

AZ URNAK NEPÜT, ALKALMATOS RÓDEN, TISZTA ERKÖLCSEKKEL
TÁPLALT, ÉS MÁR A' HÍV SZOLGÁKNAK ÖRÖMÉBE BÉ-ÍRKEZETT,
ÖREG JÓ SÁFÁR,
NEHAI TISZTELETES TUDOS
TORDAI SAMUEL
URAM,

5. kép. Tordai Sámuel református esperes halálára (Kolozsvár, 1801) készült kárta felső része

FOLDI PARADITSOM,
LISZNYAI INTZE ERENTZ
SAROS-PATAKI MARIA

7. kép. Lisznyai Intze Ferenc és Sárospataki Mária esküvőjére (Kolozsvár, 1740) 845 × 350 mm

hetjük, hogy a máig megmaradt több mint száz plakát alakú nyomtatványból fogalmat alkothatunk – többek között – a korabeli kolozsvári nyomdászok szakmai tudásáról. [9. kép]

Mint általában a megrendelésre készült alkalmi nyomtatványoknál, a nyomdásznak itt is tág tere volt, hogy a nyomda felszerelését és saját szakmai tudását is bemutassa. Felhasználhatott díszes kezdőbetűket,

A SZELIDEKNEK IGERT JUTALOMMAL
OLOSVARI ERSEBETH
ZATHMARI PAP IGMOND

8. kép. Kolosvári Erzsébet halálára (Kolozsvár, 1769). A 940 × 440 mm méretű kárta felső része

9. kép. Verestói György és Intze Zsuzsanna esküvőjére (Kolozsvár, 1734) 930 × 412 mm méretű kárta alsó része

fametszeteket, címereket, képverseket, és természetesen többféle betűtípust is felvonultathatott. A nyomdász egyéni ízlését tükröző díszítés mellett azonban bizonyos kötött szabályai is voltak e kártáknak. Rendkívüli adatgazdagságuk miatt is érdekesek, hiszen az elhunyt (vagy a jegyespár) családjáról, személyes életútjáról fontos adalékokat közöl. Ezek az életrajzi adatok a kárták fölső részében helyezkednek el, de a hosszúkás alakú nyomtatvány legnagyobb részét a különféle személyektől származó üdvözlőversek teszik ki. A kárták nyelve latin vagy magyar, de a versek között német, görög, sőt héber nyelvű is akad. [10., 11. kép]

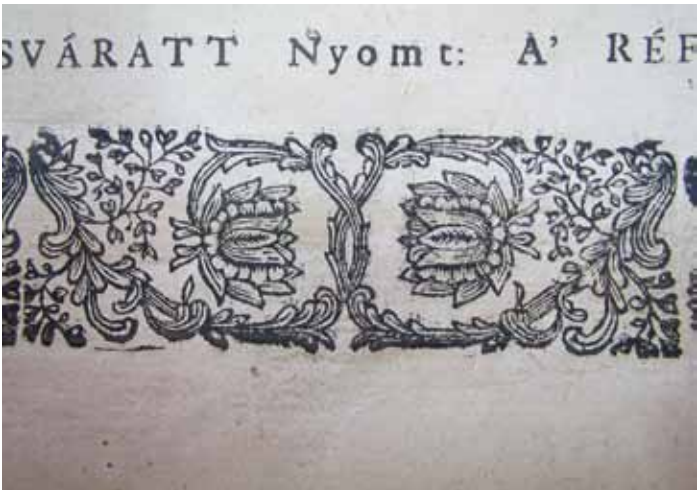
A 104 darab kárta újbóli megtalálása nemcsak nyomdászattörténeti vonatkozása miatt igen fontos, hanem az eddig nem ismeretes egyház-, irodalom- és a 17. század végi és 18. század eleji kolozsvári társadalomtörténeti adalékok okán is. E nyomtatványok

10. kép. Pataki Dániel diák halálára (Kolozsvár 1793) készült kárta, 970 × 425 mm

megismerése után pontosabb képet kaphatunk a korabeli Kolozsvár szellemi életében meghatározó szerepet játszó református egyház tagjainak, a református kollégium tanárainak és diákjainak életrajzi adatairól, valamint e személyek között fennálló családi kapcsolatokról. Ugyanígy megismerhetjük a híres erdélyi történelmi családok – többek között a Bánffy, Barcsai, Bethlen, Jósika, Kemény, Kendeffy, Mikes, Rhédey, Teleki, Wesselényi, Czegei Wass – életrajzi adatait, a református kollégiumban tanuló gyermekeik alkalmi költeményeit, amellyel a házasulandókat köszöntötték, illetve a halottakat versben meggyászolták, valamint jeles alkalmakat megünnepeltek.

Mindegyik kártát vagy nyomdai cifrákból, vagy ismétlődő fametszetű vignettákból összeállított keret fogja közre, és a versek függőlegesen vagy vízszintesen tagolva is vannak, legtöbbször tipográfiai ornamensekkel. E kárták egyik szép példáját Kapronczai Nyerges Ádám nyomtatta, és részletét a Magyar Grafika előző számában közöltük. [12] Ennek a Kendeffy Elek halálára Kolozsváron 1783-ban nyomtatott, ma ismert legnagyobb méretű kártának szedéstükre 1590 × 670 mm, papírmérete 1690 × 770 mm.

11. kép. A fenti kárta részlete

JEGYZETEK

1 A szerzők kutatásait az OTKA K 104231 programja támogatta.

2 Bátai György latin nyelvű halotti kártáját másolatban közölte Haiman György: Tótfalusi Kis Miklós a betűművész és a tipográfus. Budapest 1972., V. melléklet, kicsinyítve.

3 RMNy 1902.

4 RMNy 2369 Epithalamia ad nuptias sigismundi Raákoczi cum Henrietta ex electorali domo Palatinatus Rheni. alba Iuliae 1651 typ. principis, 1 fol.

5 A kolozsvári Farkas utcai templom címerei. Entz Géza és Kovács András tanulmányaival. Bp.–Kolozsvár 1995.

6 Herepei János: Adatok a Régi Magyar könyvtár I. és II. kötetéhez. Kolozsvár, 1939. 9.

7 Sajnos a szakszerűtlen restaurálás következtében alig olvashatóvá halványodott. Jelenlegi őrzési helye Kolozsvár, Akadémiai Könyvtár, Oratii funebre, 14. szám.

8 A halotti kártáról először Herepei János adott hírt, röviden közölte: Művelődési törekvések a század második felében. Bp.–Szeged 1971, 216–223.(Adattár XVII. századi s zellemi mozgalmaink történetéhez, III. Jelenlegi őrzési helyük: Kolozsvár, Akadémiai Könyvtár, Oraţii funebre.

9 *Erdély változásairól*. Erdély öröksége, Bp. 1941 37–44.

10 A ravatalcímer az elhunyt selyemre vagy papírra festett családi címere volt, amelyet a ravatalra, vagy köréje helyeztek, de a jelenlevő gyászolók is kaptak egy-egy példányt.

11 A kolozsvári Református Egyházközség Levéltári az Erdélyi Református Egyházkerület Gyűjtőlevéltárában. I. B. 3. 1800–1821, Jegyzőkönyv 1805. márc. 11/198.sz. 97.l. és uo. 1807. márc. 23/10. sz. / 140. l. és Herepei János, Egyleveles kárták a Farkas utcai templomban és kollégiumban, In Adattár III.. 216.

12 Lásd Magyar Grafika 2014. áprilisi száma.

CONTENTS

3 *Viktória Faludi:* Dear Reader,
4 *Viktória Faludi:* Progresszív Nyomda Kft.
8 Eurojet Hungária Kft.
9 *Viktória Faludi:* LFP printing experiences in Hungary
16 Darth Vader and KAP
18 *Jonatán Seres:* The miles long journey
22 *Attila Gera:* Brutal solutions
26 *Viktória Faludi:* Regiszter Display és Plakátnyomda
28 New Trends for the printing industry, by Xerox
29 Prints, called into being by Xerox
30 Esko novelties at Fespa
32 Arizona, the new flagship of Canon
34 Bild your future upon printing
36 A visit in Experience Center at Poing
38 *Nikoletta Németh:* Why does the printing ink not dry?
41 Horizon – Interpack 2014
42 Innovation in company's system – Marzek Kner Packaging
46 PNYME 30th Ordinary General Meeting
49 *Anna Tiefbrunner:* Professional Packaging-Technology and Paper Day
51 *Péter Wunderlich:* The 21st International Book Festival in Budapest
52 A study on e-book reading habits
54 NYPSZ Economic Conference
56 András Hess prize-winners
57 *Zsuzsanna Barna:* Help for arriving to foreign markets
60 *Péter Maczó:* Exhibition and book-show in Petőfi Irodalmi Múzeum (PIM)
66 *Péter Maczó:* Haiman
68 A diploma-show
70 Farewell from Ákos Kelényi
72 *József Persovits:* Eiffel Palace
74 *Mrs Füzes, Julianna Hudák:* Kner Book – Masters of Book-workmanship
75 *Szilvia Bánfi, V. Judit Ecsedy:* Poster-like prints from the printing houses of Kolozsvár

CONTENTS

3 *Viktória Faludi:* Liebe Leser!
4 *Viktória Faludi:* Progresszív Nyomda Kft.
8 Eurojet Hungária Kft.
9 *Viktória Faludi:* Erfahrungen mit Großformatdrucker in Ungarn
16 Darth Vader und KAP
18 *Jonatán Seres:* Eine Reise von zehntausend Meilen
22 *Attila Gera:* Brutale Lösungen…
26 *Viktória Faludi:* Regiszter Display- und Plakatdruckerei
28 Xerox gibt neue Richtung für die Druckindustrie
29 Xerox erweckt die Print-Dokumente zum Leben
30 Esko zeigte Neuigkeiten auf der Fespa
32 Arizona – das neue Flaggschiff von Canon
34 Bauen Sie Ihre Zukunft mit dem Druck auf!
36 Besuch in dem Experience Center in Poing
38 *Nikoletta Németh:* Farbe trocknet nicht?
41 Horizon – Interpack 2014
42 Innovation in der unternehmerischen Organisation – Marzek Kner Packaging
45 30. Generalversammlung der PNYME
49 *Anna Tiefbrunner:* Fachtagung von Verpackungs- und Papiertechnologen
51 *Péter Wunderlich:* 21. Internationales Buchfestival in Budapest
52 Analyse der Lesegewohnheiten von E-Book Leser
54 NYPSZ Wirtschaftskonferenz
56 András Hess-Preisgekrönte
57 *Zsuzsanna Barna:* Hilfe zum Einstieg in ausländische Märkte
60 *Péter Maczó:* Ausstellung und Buch-vorstellung im Literaturmuseum Petőfi (PIM)
66 *Péter Maczó:* Haiman
68 Diplomausstellung
70 Abschied nehmen von Ákos Kelényi
72 *József Persovits:* Eiffel Palace
74 *Julianna Füzesné Hudák:* Buch Kner – Meistern der Buchkunst
75 *Szilvia Bánfi – Judit V. Ecsedy:* Drucke in Plakat Format aus alten Druckereien von Klausenburg